

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (šeštoji kolegija, posėdžiaujanti penkių teisėjų sudėties) SPRENDIMAS,

2026 m. kovo 18 d.*

„Aplinka – Orhuso konvencija – Prašymo dėl peržiūros vidaus tvarka atmetimas – Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 10 straipsnio 1 dalis – Deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2139 – Miškotvarka – Veikla, susijusi su kuro ir bioenergijos gamyba iš miško biomasės – Taksonomija – Techninės analizės kriterijų reikalavimai – Reglamentas (ES) 2020/852 19 straipsnis – Esminis indėlis į klimato kaitos švelninimą ir prisitaikymą prie jos – Reikšminga žala aplinkos tikslams“

Byloje T-575/22

Robin Wood – Gewaltfreie Aktionsgemeinschaft für Natur und Umwelt eV, įsteigta Hamburge (Vokietija), ir kiti ieškovai, kurių sąrašas pateikiamas priede¹, atstovaujami *avocats* C. Baldon, N. Braoudakis ir *barrister* B Mitchell,

ieškovai,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą G. von Rintelen, G. Gattinara, C. Auvret ir B. De Meester,

atsakovę,

BENDRASIS TEISMAS (šeštoji kolegija, posėdžiaujanti penkių teisėjų sudėties),

kuri nagrinėjant bylą sudarė kolegijos pirmininkė J. Costeira, teisėjai M. Kancheva, U. Öberg, P. Zilgalvis ir E. Tichy-Fisslberger (pranešėja),

posėdžio sekretorius A. Marghelis, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

įvykus 2024 m. lapkričio 14 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: anglų.

¹ Kitų ieškovų sąrašas pridedamas tik prie šalims pateikiamos versijos.

Sprendimą

- 1 SESV 263 straipsniu grindžiamu ieškiniu ieškovai – *Robin Wood – Gewaltfreie Aktionsgemeinschaft für Natur und Umwelt eV* ir kiti asmenys, išvardyti priede – prašo panaikinti 2022 m. liepos 6 d. Komisijos sprendimą Ares(2022) 4939323, kuriuo ji kaip nepagrįstą atmetė ieškovų prašymą vidaus tvarka peržiūrėti 2021 m. birželio 4 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2021/2139, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 papildomas nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams (OL L 442, 2021, p. 1, toliau – deleguotasis reglamentas), kiek tai susiję su tam tikrais ekonominės veiklos miškotvarkos ir bioenergijos srityse aspektais (toliau – ginčijamas sprendimas).

Ginčo aplinkybės

- 2 Deleguotąjį reglamentą Komisija priėmė 2021 m. birželio 4 d., be kita ko, remdamasi 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020, p. 13; toliau – Taksonomijos reglamentas), 10 straipsnio 3 dalimi ir 11 straipsnio 3 dalimi.
- 3 2022 m. vasario 3 d. ieškovai, vadovaudamiesi 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimanant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams (OL L 264, 2006, p. 13), iš dalies pakeisto 2021 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1767 (OL L 356, 2021, p. 1; toliau – Orhuso reglamentas), 10 straipsnio 1 dalimi, pateikė Komisijai prašymą dėl deleguotojo reglamento peržiūros vidaus tvarka.
- 4 Prašyme dėl peržiūros vidaus tvarka ieškovai iš esmės nurodė, kad dalis deleguotajame reglamente nustatytų techninės analizės kriterijų, susijusių su miškotvarka (deleguotojo reglamento I ir II priedų 1 skirsnio („Miškininkystė“) 1.3 punktas („Miškotvarka“)) ir tam tikra bioenergijos veikla, (deleguotojo reglamento II priedo 4 dalies 4.7, 4.8, 4.13, 4.19, 4.20, 4.23 ir 4.24 punktai) neatitinka nei daugelio Taksonomijos reglamento nuostatų, nei tam tikrų Sutarčių reikalavimų.
- 5 2022 m. liepos 6 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą, kuriuo atmetė prašymą dėl peržiūros vidaus tvarka. Šiame sprendime, prie kurio kaip I ir III priedai buvo pridėtas išsamus ieškovų nurodytų peržiūros motyvų įvertinimas, Komisija nurodė, kad deleguotasis reglamentas atitinka Sąjungos teisę.

Šalių reikalavimai

- 6 Ieškovai Bendrojo Teismo prašo:
 - panaikinti ginčijamą sprendimą,
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

7 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

- atmesti ieškinį,
- priteisti iš ieškovų bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

8 Grįsdami savo ieškinį ieškovai remiasi dvylika pagrindų.

- 9 Pirmaisiais šešiais pagrindais ieškovai ginčija ginčijamame sprendime Komisijos pateiktų atsakymų į jų prašyme dėl peržiūros vidaus tvarka išdėstytas kritines pastabas dėl deleguotojo reglamento I priedo 1 skirsnio („Miškininkystė“) 1.3 punkte „Miškotvarka“ numatytų miškotvarkos veiksmų techninės analizės kriterijų suderinamumo su įvairiomis Taksonomijos reglamento nuostatomis (žr. šio sprendimo 35–244 punktus).
- 10 Kitais šešiais pagrindais ieškovai ginčija Komisijos atsakymų, pateiktų ginčijamame sprendime, pagrįstumą į prašyme dėl peržiūros vidaus tvarka suformuluotas kritines pastabas dėl techninio vertinimo kriterijų, susijusių su miškininkystės veikla, susijusia su bioenergija (visų pirma biomase), be kita ko, nurodyta deleguotojo reglamento I priedo 4 skirsnio (pavadinto „Energetika“) 4.7, 4.8, 4.19, 4.20, 4.23 ir 4.24 punktuose, atitiktimi įvairioms Taksonomijos reglamento nuostatomis (žr. šio sprendimo 245–461 punktus).

Pirminės pastabos dėl Taksonomijos reglamento ir deleguotojo reglamento

- 11 Kaip nurodyta Taksonomijos reglamento 1 straipsnio 1 dalyje, šiuo reglamentu nustatomi kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar ekonominė veikla yra laikytina tvaria aplinkos atžvilgiu, siekiant nustatyti investicijų tvarumo aplinkos atžvilgiu laipsnį. Pagal šio reglamento 3 konstatuojamąją dalį jis yra vienas iš pagrindinių žingsnių, kad būtų pasiektas tikslas užtikrinti, kad ne vėliau kaip 2050 m. Sąjungos poveikis klimatui taptų neutralus.
- 12 Šiuo tikslu Taksonomijos reglamentu, kaip matyti iš jo 6 ir 12 konstatuojamųjų dalių, sukuriamą suvienodintą tvarios veiklos klasifikavimo sistema (vadinamoji taksonomija, arba taksinomija), kuria siekiama Sąjungos lygmeniu suderinti kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar ekonominė veikla aplinkos atžvilgiu yra tvari, ir taip investuotojams ir kitiems ekonominės veiklos vykdytojams suteikiama galimybė vienodai suprasti, ką reiškia ekonominės veiklos tvarumas aplinkos atžvilgiu.
- 13 Taksonomijos reglamento 3 straipsnyje numatyta:
- „Siekiant nustatyti investicijų tvarumo aplinkos atžvilgiu laipsnį, ekonominė veikla laikytina tvaria aplinkos atžvilgiu, kai:
- a) ta ekonomine veikla pagal 10–16 straipsnius svariai prisidedama prie vieno ar daugiau 9 straipsnyje nustatytų aplinkos tikslų;
 - b) ta ekonomine veikla pagal 17 straipsnį nedaroma reikšmingos žalos nė vienam iš 9 straipsnyje nustatytų aplinkos tikslų;

<...>

- d) ta ekonominė veikla atitinka techninės analizės kriterijus, kuriuos Komisija yra nustatčiusi pagal 10 straipsnio 3 dalį [ir] 11 straipsnio 3 dalį <...>“.
- 14 Taksonomijos reglamento 9 straipsnyje išvardyti šie šeši aplinkos apsaugos tikslai:
- „a) klimato kaitos švelninimas;
 - b) prisitaikymas prie klimato kaitos;
 - c) tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga;
 - d) perėjimas prie žiedinės ekonomikos;
 - e) taršos prevencija ir kontrolė;
 - f) biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas.“
- 15 Taksonomijos reglamento 4 straipsnyje numatyta, kad valstybės narės ir Sąjunga taiko jo 3 straipsnyje išdėstytus kriterijus, siekdamos nustatyti, ar ekonominė veikla laikytina tvaria aplinkos atžvilgiu, visų priemonių, kuriomis nustatomi finansų rinkos dalyviams ar emitentams taikomi reikalavimai, susiję su finansiniais produktais ar įmonių obligacijomis, kurie teikiami kaip aplinkos atžvilgiu tvarūs, tikslais.
- 16 Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos, kuriomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo.
- 17 „Klimato kaitos švelninimas“ Taksonomijos reglamento 2 straipsnio 5 punkte apibrėžtas kaip „procesas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad vidutinės pasaulinės temperatūros padidėjimas būtų gerokai mažesnis nei 2 °C ir toliau siekiama, kad jis neviršytų 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, kaip nustatyta [2015 m. gruodžio 12 d. patvirtintame] Paryžiaus susitarime [dėl klimato kaitos]“.
- 18 Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos, taikomos ekonominei veiklai, kuri neturi technologiškai ir ekonomiškai pagrįstos mažo anglies dioksido kiekio alternatyvos, t. y. „perėjimo“ veiklos, kaip nurodyta šio reglamento 19 straipsnio 1 dalies h punkto ii papunktyje.
- 19 Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Komisija pagal minėto reglamento 23 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo:
- „a) šio straipsnio 1 ir 2 dalys papildomos nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatomos sąlygos, kuriomis konkreti ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo, ir
 - b) 17 straipsnis papildomas nustatant kiekvieno atitinkamo aplinkos tikslo techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar ekonominė veikla, kurios atžvilgiu pagal šios dalies a punktą yra nustatyti techninės analizės kriterijai, daro reikšmingą žalą siekiant vieno ar daugiau iš tų tikslų.“

20 Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prisitaikant prie klimato kaitos, jeigu:

- „a) ta veikla apima prisitaikyti padedančius sprendimus, kuriais arba labai sumažinama dabartinio ir ateityje tikėtino klimato neigiamo poveikio rizika tai ekonominei veiklai, arba tas poveikis labai sumažinamas, nedidinant neigiamo poveikio žmonėms, gamtai ar turtui rizikos, arba
- b) vykdam tą veiklą randami prisitaikymo sprendimai, kuriais ne tik tenkinamos 16 straipsnyje nustatytos sąlygos, bet ir svariai prisidedama užkertant kelią dabartinio ir ateityje tikėtino klimato neigiamo poveikio žmonėms, gamtai ar turtui rizikai arba ją sumažinant, nedidinant neigiamo poveikio kitiems žmonėms, gamtai ir turtui rizikos.“

21 Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Komisija pagal to reglamento 23 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo:

- „a) šio straipsnio 1 ir 2 dalys papildomos nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatomos sąlygos, kuriomis konkreti ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia prisitaikant prie klimato kaitos, ir
- b) 17 straipsnis papildomas nustatant kiekvieno atitinkamo aplinkos tikslo techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar ekonominė veikla, kurios atžvilgiu pagal šios dalies a punktą yra nustatyti techninės analizės kriterijai, daro reikšmingą žalą siekiant vieno ar daugiau iš tų tikslų.“

22 Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„3 straipsnio b punkto tikslais, atsižvelgiant į vykdam ekonominę veiklą tiekiamų produktų ir teikiamų paslaugų gyvavimo ciklą, įskaitant įrodymus, gautus remiantis esamais gyvavimo ciklo vertinimais, ta ekonominė veikla laikytina darančia reikšmingą žalą:

- a) klimato kaitos švelninimui, kai dėl tos veiklos išmetamas didelis šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis;
- b) prisitaikymui prie klimato kaitos, kai dėl tos veiklos didėja dabartinio ir ateityje tikėtino klimato neigiamas poveikis tai pačiai veiklai arba žmonėms, gamtai ar turtui;
- c) tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui ir apsaugai, kai ta veikla daroma žala:
 - i) vandens telkinių, įskaitant paviršinį vandenį ir požeminį vandenį, gerai būklei arba geram ekologiniam potencialui arba
 - ii) gerai jūrų vandenų aplinkos būklei;
- d) žiedinę ekonomiką, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą, kai:
 - i) dėl tos veiklos labai neefektyviai naudojamos medžiagos arba tiesiogiai ar netiesiogiai labai neefektyviai naudojami gamtos ištekliai, pavyzdžiui, neatsinaujinantieji energijos ištekliai, žaliavos, vanduo ir žemė, viename ar daugiau produktų gyvavimo ciklo etapų, be kita ko, kiek tai susiję su produktų patvarumu, galimybe juos pataisyti, atnaujinti, pakartotinai naudoti ar perdirbti;
 - ii) kai dėl tos veiklos labai padidėja atliekų susidarymo, deginimo ar šalinimo mastas, išskyrus neperdirbamų pavojingų atliekų deginimą, arba
 - iii) ilgalaikis atliekų šalinimas gali sukelti didelę ilgalaikę žalą aplinkai;

- e) taršos prevencijai ir kontrolei, kai dėl tos veiklos, palyginti su padėtimi prieš pradedant tą veiklą, labai padidėja į orą, vandenį arba žemę išmetamas teršalų kiekis, arba
 - f) biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugai ir atkūrimui, kai ta veikla yra:
 - i) labai žalinga ekosistemų gerai būklei ir jų atsparumui arba
 - ii) žalinga buveinių ir rūšių, įskaitant Sąjungos svarbos buveines ir rūšis, išsaugojimo būklei.“
- 23 Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad techninės analizės kriterijai, nustatyti, be kita ko, pagal šio reglamento 10 straipsnio 3 dalį:
- „a) turi padėti nustatyti, kaip tinkamiausiai galima prisidėti siekiant tam tikro aplinkos tikslo, kartu laikantis technologinio neutralumo principo, atsižvelgiant tiek į trumpalaikį, tiek į ilgalaikį tam tikros ekonominės veiklos poveikį;
 - b) turi padėti apibrėžti būtiniausius reikalavimus, kurių turi būti laikomasi siekiant išvengti reikšmingos žalos bet kuriam iš atitinkamų aplinkos tikslų, atsižvelgiant tiek į trumpalaikį, tiek į ilgalaikį tam tikros ekonominės veiklos poveikį;
 - c) turi būti kiekybiniai ir, kiek įmanoma, turi turėti nustatytas ribines vertes, o kitu atveju turi būti kokybiniai;
 - d) jei įmanoma, turi būti grindžiami Sąjungos ženklinimo ir sertifikavimo sistemomis, Sąjungos aplinkosauginio pėdsako vertinimo metodika ir Sąjungos statistinio klasifikavimo sistemomis, juose taip pat turi būti atsižvelgta į visus susijusius galiojančius Sąjungos teisės aktus;
 - e) kiek įmanoma, turi būti nustatomi naudojant tvarumo rodiklius, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2019/2088 4 straipsnio 6 dalyje;
 - f) turi būti pagrįsti įtikinamais moksliniais įrodymais ir SESV 191 straipsnyje įtvirtintu atsargumo principu;
 - g) turi būti nustatomi atsižvelgiant į gyvavimo ciklą, įskaitant įrodymus iš esamų gyvavimo ciklo vertinimų, atsižvelgiant tiek į pačios ekonominės veiklos poveikį aplinkai, tiek į vykdant tą ekonominę veiklą tiekiamų produktų ir teikiamų paslaugų poveikį aplinkai, visų pirma atsižvelgiant į tų produktų ir paslaugų gamybą, naudojimą ir gyvavimo ciklo pabaigą;
 - h) turi būti nustatomi atsižvelgiant į ekonominės veiklos pobūdį ir mastą, be kita ko:
 - i) ar tai yra sąlygas sudaranti veikla, kaip nurodyta 16 straipsnyje, arba
 - ii) ar tai yra perėjimo veikla, kaip nurodyta 10 straipsnio 2 dalyje;
 - i) turi būti nustatomi atsižvelgiant į galimą perėjimo prie darnesnės ekonomikos poveikį rinkai, įskaitant riziką, kad dėl tokio perėjimo tam tikras turtas taps neišnaudojamu, taip pat į riziką, kad gali atsirasti nenuoseklių paskatų tvariai investuoti;
 - j) turi apimti visą atitinkamą konkretaus sektoriaus ekonominę veiklą ir užtikrinti, kad tai veiklai būtų taikoma vienoda tvarka, jei ja vienodai prisidedama siekiant šio reglamento 9 straipsnyje išdėstytų aplinkos tikslų, kad būtų išvengta konkurencijos iškraipymo rinkoje, ir
 - k) turi būti lengvai naudojami ir nustatomi taip, kad būtų lengviau patikrinti, kaip jų laikomasi.

<...>“

- 24 Deleguotasis reglamentas buvo priimtas remiantis, be kita ko, Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalimi ir 11 straipsnio 3 dalimi.
- 25 Deleguotojo reglamento 1 straipsnyje numatyti tik techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prisitaikant prie klimato kaitos ir nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams, nustatytiems šio deleguotojo reglamento I priede. Pagal deleguotojo reglamento 2 straipsnį techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia prisitaikant prie klimato kaitos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos jokiame kitame aplinkos tikslui, nustatomi to paties deleguotojo reglamento II priede.
- 26 Deleguotojo reglamento I ir II prieduose nustatyti kiekvienos ekonominės veiklos rūšies, kuriai taikomas tas deleguotasis reglamentas, konkrečiai, 1.3 punkte – miškotvarkos, o 4.7, 4.8, 4.19, 4.20, 4.23 ir 4.24 – punktuose – įvairios miškininkystės veiklos, susijusios su bioenergija (visų pirma biomase), techninės analizės kriterijai.

Pirminės pastabos dėl prašymo dėl peržiūros vidaus tvarka ir dėl Bendrojo Teismo kontrolės apimties

- 27 Primintina, kad pagal Orhuso reglamento 10 straipsnio 1 dalį bet kuri NVO, atitinkanti šio reglamento 11 straipsnyje nustatytus kriterijus, turi teisę pagrįstu prašymu inicijuoti administracinio akto peržiūrą vidaus tvarka tą aktą priėmusioje Sąjungos institucijoje ar įstaigoje, remdamasi tuo, kad juo pažeidžiama aplinkos apsaugos teisė, kaip apibrėžta šio reglamento 2 straipsnio 1 dalies f punkte.
- 28 Peržiūros vidaus tvarka sistemai būdinga tai, kad prašymą peržiūrėti vidaus tvarka pateikęs asmuo pateikia konkrečius ir tikslus argumentus, kuriais galėtų būti paneigti vertinimai, kuriais pagrįstas administracinis aktas (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *TestBioTech ir kt. / Komisija*, C-82/17 P, EU:C:2019:719, 68 punktą). Taigi toks prašymą dėl pagal aplinkos teisę priimto administracinio akto peržiūros vidaus tvarka pateikęs asmuo privalo nurodyti visas faktines aplinkybes ar esminius teisinius argumentus, galinčius patvirtinti pagrįstas, t. y. esmines, abejones dėl atitinkamame akte Sąjungos institucijos ar įstaigos pateikto vertinimo (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *TestBioTech ir kt. / Komisija*, C-82/17 P, EU:C:2019:719, 69 punktą ir 2021 m. spalio 6 d. Sprendimo *ClientEarth / Komisija*, C-458/19 P, EU:C:2021:802, 60 punktą).
- 29 Taigi, prašymu atlikti administracinio akto peržiūrą vidaus tvarka siekiama, kad būtų konstatuotas atitinkamo akto tariamas neteisėtumas arba nepagrįstumas. Paskui tokį prašymą pateikęs asmuo, remdamasis Orhuso reglamento 12 straipsniu, siejamu su šio reglamento 10 straipsniu, gali kreiptis į Sąjungos teisumą ir dėl sprendimo atmesti prašymą peržiūrėti vidaus tvarka kaip nepagrįstą pareikšti ieškinį dėl kompetencijos neturėjimo, esminių procedūrinių reikalavimų pažeidimo, Sutarčių ar bet kurios teisės normos, susijusios su jų taikymu, pažeidimo arba piktnaudžiavimo įgaliojimais (2019 m. rugsėjo 12 d. Sprendimas *TestBioTech ir kt. / Komisija*, C-82/17 P, EU:C:2019:719, 38 punktas).

- 30 Iš principo sprendimo atmesti prašymą peržiūrėti vidaus tvarka teisminės kontrolės apimtis nesisiskiria nuo administracinio akto, dėl kurio pateiktas minėtas prašymas, teisminės kontrolės apimtį, jeigu šis aktas turi būti apskųstas teismui (šiuo klausimu žr. 2016 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *TestBioTech ir kt. / Komisija*, T-177/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:736, 76 ir 81 punktus).
- 31 Pagal jurisprudenciją, kai Sąjungos institucija turi atlikti sudėtingus vertinimus, kaip antai tuos, kuriais grindžiamas techninės analizės kriterijų parengimas siekiant nustatyti, ar ekonominė veikla yra tvari aplinkos atžvilgiu, ji turi plačią diskreciją (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 2017 m. gegužės 11 d. Sprendimo *Dyson / Komisija*, C-44/16 P, EU:C:2017:357, 53 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Tokiu atveju Sąjungos teismas, turintis vykdyti sprendimo, kaip antai ginčijamo sprendimo, motyvų pagrįstumo teisminę kontrolę, negali Komisijos vertinimo pakeisti savuoju, bet siekia patikrinti, ar tas sprendimas nėra grindžiamas iš esmės netiksliais faktais ir ar jame nepadaryta jokios akivaizdžios vertinimo klaidos arba nepiktnaudžiauta įgaliojimais (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 2023 m. gegužės 4 d. Sprendimo *ECB / Crédit lyonnais*, C-389/21 P, EU:C:2023:368, 55 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 32 Suformuotoje jurisprudencijoje šiuo klausimu nurodyta, kad Sąjungos teismas turi, be kita ko, patikrinti ne tik teikiamų įrodymų faktinį teisingumą, jų patikimumą ir nuoseklumą, bet ir tai, ar šie įrodymai apima visus esminius duomenis, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant sudėtingą situaciją, ir ar jais galima pagrįsti jais remiantis padarytas išvadas (žr. 2023 m. gegužės 4 d. Sprendimo *ECB / Crédit lyonnais*, C-389/21 P, EU:C:2023:368, 56 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Iš tiesų, kai institucija turi plačią diskreciją, labai svarbu paisyti procedūrinių garantijų, įskaitant šios institucijos pareigą rūpestingai ir nešališkai išnagrinėti visus svarbius nagrinėjamos situacijos aspektus (žr. 2023 m. gegužės 4 d. Sprendimo *ECB / Crédit lyonnais*, C-389/21 P, EU:C:2023:368, 57 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 33 Siekiant nustatyti, kad institucija, vertindama sudėtingas faktines aplinkybes, padarė akivaizdžią klaidą, galinčią pateisinti jos priimto akto panaikinimą, ieškovo pateiktų įrodymų turi pakakti šiame sprendime esančių faktinių aplinkybių vertinimui padaryti neįtikinamam (šiuo klausimu žr. 2018 m. birželio 14 d. Sprendimo *Lubrizol France / Taryba*, C-223/17 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2018:442, 39 punktą ir 2020 m. gegužės 7 d. Sprendimo *BTB Holding Investments ir Duferco Participations Holding / Komisija*, C-148/19 P, EU:C:2020:354, 74 punktą).
- 34 Ieškovų nurodytus ieškinio pagrindus reikia nagrinėti atsižvelgiant būtent į šiuos argumentus.

Dėl ieškinio pirmojo pagrindo, grindžiamo teisės klaidomis ir akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, padarytomis Komisijai atsakant į ieškovų kritiką dėl techninės analizės kriterijų, leidžiančių nustatyti, ar miškotvarka svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo

- 35 Pirmąjį pagrindą, kuris grindžiamas tariamu Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies pažeidimu ir kuris, ieškovų teigimu, susijęs su teisės klaidų ir akivaizdžių vertinimo klaidų buvimu, sudaro dvi dalys.

Dėl pirmojo pagrindo pirmos dalies, grindžiamos teisės klaidomis ir akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, susijusiomis su ginčijamame sprendime pateiktais vertinimais dėl rėmimosi baziniu

lygiu, „susijusiu su įprasta praktika“, taikant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar miškotvarkos veikla svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo

- 36 Ieškovų teigimu, ginčijamo sprendimo III priedo 2.1 punkte (p. 66–69) pateiktame Komisijos atsakyme į jų prašyme dėl peržiūros vidaus tvarka išdėstytą kritiką dėl rėmimosi baziniu lygiu, „susijusiu su įprasta praktika“, vertinant, ar miškininkystės veikla svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo, teisėtumo padaryta teisės klaida. Šis bazinis lygis nurodytas deleguotojo reglamento I priedo 1.3 skirsnio („Miškotvarka“) 2 dalies „Naudos klimatui analizė“ 2.1 punkto a papunktyje.
- 37 Pirma, ginčijamo sprendimo III priedo 2.1 punkte (p. 66–69) Komisija atkreipė dėmesį į reikalavimą parengti miškotvarkos planą ir nurodė, kad pagrindinis kriterijų taikymo tikslas – užtikrinti patikrinto miškotvarkos plano arba lygiaverčio dokumento parengimą. Tai atitiktų deleguotojo reglamento I priedo 1.3 skirsnio 1 papunktyje („Miškotvarkos planas arba lygiavertis dokumentas“) minimą miškotvarkos planą.
- 38 Taip Komisija pažeidė Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 ir 3 dalis.
- 39 Konkrečiai kalbant, pirmiausia reikėtų daryti išvadą, kad savo atsakyme Komisija ketino pripažinti, jog miškininkystės veikla neišvengiamai teigiamai prisidėjo prie klimato kaitos švelninimo. Vis dėlto tai būtų neteisinga, nes negalima automatiškai laikytis požiūrio, kad miškininkystės veikla daro teigiamą poveikį šioje srityje. Pačiame Taksonomijos reglamente patvirtinta, kad ši veikla nebūtinai teigiamai prisideda prie klimato kaitos švelninimo.
- 40 Antra, Komisija miškotvarkos plano buvimą prilygino svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo buvimui.
- 41 Toks atsakymas yra nepakankamas ir niekaip nekeičia fakto, kad nei pagal atitinkamus techninius tyrimo kriterijus, nei pagal jokią kitą deleguotojo reglamento nuostatą aiškiai nereikalaujama išsaugoti miškų anglies dioksido absorbentų ir juo labiau juos didinti, kad jie atitiktų su temperatūra susijusius Paryžiaus susitarimo tikslus. Kitaip tariant, minėtu atsakymu visiškai nepaneigiamas faktas, kad pareiga veiklą vykdyti pagal miškotvarkos planą, ieškovų teigimu, neatitinka Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalyje numatyto reikalavimo, t. y. kad ši veikla turi būti suderinta su Paryžiaus susitarimo klimato tikslais.
- 42 Antra, ginčijamame sprendime Komisija taip pat rėmėsi ekonominės veiklos vykdytojo, turinčio miškotvarkos planą, pareiga užtikrinti, kad minėtas planas atitiktų 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018, p. 82, toliau – AIED II) 29 straipsnio 7 dalies b punkte nustatytus miško biomasei taikomus tvarumo kriterijus.
- 43 Šiuo Komisijos atsakymu pažeidžiamas Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punktas, pagal kurį reikalaujama stiprinti sausumos anglies dioksido absorbentus. Žinoma, AIED II 29 straipsnio 7 dalies b punkte nustatytais kriterijais siekiama sukurti „valdymo sistemą“, kad „anglies sancaupų ir absorbentų lygis miške būtų išlaikytas arba padidintas ilguoju laikotarpiu“. Vis dėlto šiais kriterijais nenustatoma jokių reikalavimų dėl anglies dioksido sancaupų ir absorbentų stiprinimo ir juo labiau tokio lygio, kuris atitiktų anglies dioksido absorbavimo miškuose padidėjimą, būtiną laikantis Paryžiaus susitarime nustatyto temperatūros tikslo.

- 44 Trečia, ginčijamame sprendime Komisija nurodė, kad, atsižvelgiant į šiai sričiai būdingą geografinį kintamumą, ji negalėjo nustatyti fiksuoto kriterijaus, kuriuo remdamasi nustatytų, ar miškininkystės veikla svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo.
- 45 Toks atsakymas būtų teisiškai klaidingas. Dėl vertinimo sudėtingumo Komisija neatleidžiama nuo pareigos užtikrinti, kad deleguotasis reglamentas atitiktų privalomus Taksonomijos reglamente nustatytų techninės analizės kriterijų reikalavimus. Nagrinėjamu atveju Komisija galėjo remtis keliais kriterijais arba nustatyti reikalavimą pagerinti padėtį labiau nei minimaliai, palyginti su įprasta praktika.
- 46 Ketvirta, Komisijos atsakyme padaryta akivaizdi vertinimo klaida, nes jame neatsižvelgta į esamus griežtesnius kriterijus. Nebuvo būtina, kad Komisija nustatytų vieną „europinę apatinę ribą“. Vis dėlto ji galėjo nustatyti tam tikras konkrečias ribas, grindžiamas geografiniais skirtumais arba griežčiau nustatytu baziniu lygiu. Taigi ji būtų galėjusi pareikalauti, kad tam, kad galėtų būti laikoma, jog veikla svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo, jos nulemtas pagerėjimas, palyginti su šiuo baziniu lygiu, turėtų būti didesnis už minimalų.
- 47 Penkta, ieškovai tvirtina, kad Komisija nebuvo „kompetentinga nustatyti techninės analizės kriterijus, neatitinkančius Taksonomijos reglamento taikymo srities“. Ginčijamame sprendime Komisija padarė teisės klaidų, nes „neteisingai suprato [Taksonomijos reglamento] reikalavimų ir (arba) savo kompetencijos apimtį“. Be to, ji padarė akivaizdžių vertinimo klaidų, kai nusprendė, jog neįmanoma nustatyti pakankamai griežtų ribinių verčių.
- 48 Komisija nesutinka su šiais argumentais.
- 49 Pirmiausia reikia pažymėti, kad pirmojo pagrindo pirmoje dalyje ieškovai teigia, jog Komisijos atsakymas į prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka išreikštą susirūpinimą dėl deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte („Miškotvarka“) esančios techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 2.1 punkto a papunkčio tariamai yra neteisėtas.
- 50 Ieškinio 37 ir 38 punktuose ieškovai, atrodo, viršijo tik minėto 2.1 punkto a papunkčio kontekstą, taip pat nurodydami deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės 2.2 punkto a papunktį, nes šios nuostatos veikia pagal tą patį parametą, t. y. veiklos bazinį lygį, „susijusį su įprasta praktika“.
- 51 Kadangi iš ieškinio 37 ir 38 punktų dera suprasti, kad ieškovai teigia, jog ginčijamas sprendimas yra neteisėtas, kiek tai susiję su Komisijos atsakymu dėl deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės 2.2 punkto a papunkčio, tenka konstatuoti, kad prašymo atlikti peržiūrą vidaus tvarka 113–142 punktuose jie nepateikė jokio konkretaus argumento dėl šios nuostatos. Kaip galima suprasti iš prašymo atlikti peržiūrą vidaus tvarka 118 ir 121 punktų, jų argumentais ginčijamas tik minėtos lentelės 2.1 punkto a papunkčio teisėtumas. Atsižvelgiant į tai, visi argumentai dėl šios nuostatos pateikti šiam ieškiniui pagrįsti, turi būti atmesti, kaip nepriimtini. Ieškinys dėl sprendimo dėl prašymo atlikti peržiūrą vidaus tvarka panaikinimo negali būti grindžiamas naujais argumentais ar įrodymais, kurių nebuvo peržiūros prašyme, nes priešingu atveju Orhuso reglamento 10 straipsnio 1 dalyje nustatytas reikalavimas motyvuoti tokį prašymą netektų savo veiksmingumo ir būtų pakeistas šiuo prašymu pradėtos procedūros dalykas (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *TestBioTech ir kt. / Komisija*, C-82/17 P, EU:C:2019:719, 39 punktą ir 2019 m. balandžio 4 d. Sprendimo *ClientEarth / Komisija*, T-108/17, EU:T:2019:215, 55 punktą). Darytina išvada, kad prašymo

atlikti peržiūrą vidaus tvarka pateikėjas turi tik teisę į tai, kad kompetentinga institucija pateiktų nuomonę dėl jo prašyme nurodytų motyvų. Kita vertus, jis neturi jokios teisės į tai, kad Komisija pateiktų nuomonę dėl klausimų, kurie tokia prašyme nebuvo iškelti bent jau taip, kad juos būtų galima suprasti (šiuo klausimu žr. 2019 m. balandžio 4 d. Sprendimo *ClientEarth / Komisija*, T-108/17, EU:T:2019:215, 56 punktą). Bet kuriuo atveju ieškovai nepateikia konkretaus argumento dėl šios nuostatos, todėl tiek, kiek pirmojo pagrindo pirma dalis susijusi su minėtos lentelės 2.2 punkto a papunkčiu, ji turi būti atmesta, kaip nepagrįsta.

- 52 Kadangi šio sprendimo 38–47 punktuose nurodytais teiginiais ieškovai pagrįstai ginčija Komisijos atsakymo į prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka išdėstytą kritiką dėl deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės 2.1 punkto a papunkčio teisėtumą, reikia pažymėti, kad jie nepateikė jokių įrodymų, iš kurių būtų galima daryti išvadą, jog Komisija padarė teisės klaidą ar akivaizdžią vertinimo klaidą. Konkrečiai kalbant apie nurodytą akivaizdžią vertinimo klaidą, pažymėtina, kad ieškovai nepateikė jokių įrodymų, kuriais remiantis būtų galima teigti, kad ginčijamame sprendime pateiktas faktinių aplinkybių įvertinimas yra neįtikinamas. Taigi, visi šio sprendimo 38–47 punktuose išdėstyti teiginiai turi būti atmesti.
- 53 Šiuo klausimu pirmiausia pasakytina, kad negalima pritarti argumentui, jog ginčijamo sprendimo III priedo 2.1 punkte (p. 66–69) pateiktas atsakymas dėl miškotvarkos plano poveikio prieštarauja Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalyje numatytam reikalavimui, kad ekonominė veikla iš esmės turi atitikti Paryžiaus susitarimo tikslą riboti temperatūros kilimą (žr. šio sprendimo 37 punktą).
- 54 Ieškovai klaidingai mano, kad Komisija savo atsakyme siekė pripažinti, jog miškininkystės veikla neišvengiamai teigiamai prisidėjo prie klimato kaitos švelninimo (žr. šio sprendimo 39 punktą). Šiuo klausimu reikia pasakyti, kad, pirma, kaip matyti iš Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punkto, būtent Sąjungos teisės aktų leidėjas remiasi prielaida, jog sausumos anglies dioksido absorbentus galima sustiprinti priemonėmis, susijusiomis su miškininkyste. Šioje nuostatoje esantys žodžiai „vengti miškų naikinimo ir alinimo“, „miškų atkūrimas“ ir „miškų įveisimas“ rodo, kad, teisės aktų leidėjo nuomone, miškininkystė gali prisidėti prie klimato kaitos švelninimo tikslo. Kita vertus, nė vienoje ginčijamo sprendimo dalyje Komisija netvirtino, kad miškotvarkos veiksmas neabejotinai ir visais atvejais svariai prisidėjo prie klimato kaitos švelninimo. Iš ginčijamo sprendimo III priedo 2.1 punkte (p. 66–69) pateiktų vertinimų veikiau matyti, kad, Komisijos nuomone, tokia gali būti laikoma tik miškotvarka, kuri atitinka deleguotajame reglamente nustatytus techninės analizės kriterijus.
- 55 Be to, ieškovų argumentas, kad Komisijos atsakymas dėl miškotvarkos plano buvimo ir dėl tokio plano poveikio miškininkystės ekonominės veiklos tvarumui tariamai buvo nepakankamas (ginčijamo sprendimo III priedo 2.1 punktas (p. 67)) neįtikina.
- 56 Teigdami, kad ginčijamame sprendime Komisijos nurodyta pareiga ekonominę veiklą vykdyti vadovaujantis miškotvarkos planu niekaip nekeičia fakto, kad pagal atitinkamus techninius tyrimo kriterijus aiškiai nereikalaujama „stiprinti miško anglies dioksido absorbentų, kad jie atitiktų Paryžiaus susitarimo temperatūros tikslus“, ieškovai klaidingai aiškina ne tik Komisijos atsakymo apimtį, bet ir nuostatos, kurios pažeidimu jie remiasi, t. y. Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punkto, taikymo sritį.

- 57 Ieškinio 43 punkte esančiame sakinyje „miško anglies dioksido absorbentų stiprinimas siekiant prisitaikyti prie Paryžiaus susitarimo temperatūros tikslų“ ieškovai akivaizdžiai daro nuorodą į Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies įžanginėje dalyje nurodytą frazę „ilgalaikis tikslas dėl temperatūros, nustatytas Paryžiaus susitarime“.
- 58 Tiesa, iš Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punkto matyti, kad gali būti laikoma, jog ekonomine veikla svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo – o tai yra viena iš būtinų sąlygų, kad ji būtų pripažinta tvaria aplinkos atžvilgiu, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 3 straipsnio a punktą, – kai ji vykdoma, be kita ko, „atkuriant miškus, tvariai tvarkant ir atkuriant pasėlius, pievas ir šlapynes, įveisiant miškus ir pasitelkiant regeneracinį žemės ūkį“. Tai ekonominė veikla, kuria teigiamai arba aktyviai stiprinami anglies dioksido absorbentai.
- 59 Vis dėlto, priešingai, nei teigia ieškovai, pateikdami šio sprendimo 41 punkte minėtą argumentą, Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punktu Komisija neįpareigojama parengti techninės analizės kriterijų, susijusių tik su veikla, išimtinai susijusi su aktyviu anglies dioksido absorbentų stiprinimu. Atvirkščiai, iš šios nuostatos iš esmės matyti, kad ekonominė veikla taip pat pripažįstama „stiprinančia sausumos anglies dioksido absorbentus“, taigi, tvaria aplinkos atžvilgiu, kai ji padeda „[išvengti] miškų naikinimo ir miškų alinimo“. Kitaip tariant, anglies dioksido absorbentai stiprinami ne tik priemonėmis, kuriomis siekiama didinti anglies dioksido absorbentų kiekį, pavyzdžiui, atkuriant miškus ir pasėlius, bet ir priemonėmis, kuriomis užkertamas kelias miškų naikinimui ir alinimui. Be to, iš Taksonomijos reglamento 24 konstatuojamosios dalies matyti, kad ekonomine veikla (susijusia būtent su miškotvarka) siekiama aplinkos tikslo švelninti klimato kaitą ne tik tada, kai ja siekiama svariai prisidėti prie išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stabilizavimo didinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų absorbavimą, bet ir tada, kai ji padeda išvengti jų išmetimo arba sumažinti jų kiekį. Pateikdami šio sprendimo 40 punkte išdėstytus argumentus, ieškovai neatsižvelgia į šį Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punkte vartojamos sąvokos „stiprinimas“ antrąjį aspektą.
- 60 Pareiga įgyvendinti miškotvarkos planą, atitinkantį deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 1.2 punkto f papunktyje nustatytus kriterijus, neišvengiamai atitinka šio sprendimo 59 punkte minimą sąvoką „stiprinimas“. Pagal minėto 1.2 punkto f papunktį reikalavimas, kad į miškotvarkos planą būtų įtraukta informacija apie „priemones, taikomas gerai miškų ekosistemų būklei išlaikyti“, prilygsta reikalavimui pateikti informaciją apie priemones, kuriomis „be kita ko, [siekiama išvengti] miškų naikinimo ir miškų alinimo“, kaip nurodyta Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punkte.
- 61 Tiek, kiek ginčijamo sprendimo III priedo 2.1 punkte (66–69 puslapiai) pateiktas Komisijos atsakymas susijęs su deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 1.2 punkto f papunkčiu, šis atsakymas atitinka Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punkte nustatytus esminius reikalavimus. Be to, iš šio atsakymo matyti, kad Komisija teikia didelę reikšmę deleguotajame reglamente nustatytam įpareigojimui, susijusiam su miškotvarkos planu, juo labiau kad, kaip ginčijamo sprendimo III priedo 2.1 punkto (p. 67, antra pastraipa) pažymi Komisija, miškotvarkos plano „šiuo metu nereikalaujama iš visų miškų valdų, kurios nepatenka į taksonomijos taikymo sritį“.

- 62 Antra, reikia atmesti argumentą, grindžiamą tuo, kad ginčijamame sprendime pateiktais paaiškinimais dėl įpareigojimo laikytis AIED II 29 straipsnio 7 dalies b punkte nustatytų miško biomasės taikomų tvarumo kriterijų poveikio pažeidžiamas Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punktas. Apie šią direktyvą kalbama ginčijamame sprendime pateiktuose Komisijos vertinimuose (žr. šio sprendimo 43 punktą) bei Taksonomijos reglamento 32 konstatuojamojoje dalyje ir 10 straipsnio 1 dalies a punkte. Konkrečiai dėl šios direktyvos reikia priminti, kad iš jos 1 straipsnio matyti, jog ja nustatoma bendra skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją sistema, nustatomas privalomas Sąjungos tikslas, kuriuo apibrėžiama, kokią Sąjungos bendrojo galutinio energijos suvartojimo procentinę dalį turi sudaryti atsinaujinančiųjų išteklių energija 2030 m., nustatomos taisyklės, kuriomis reglamentuojamas finansinės paramos teikimas iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintai elektros energijai, iš atsinaujinančiųjų išteklių pasigamintos elektros energijos vartojimas, atsinaujinančiųjų išteklių energijos vartojimas tam tikruose sektoriuose, taip pat nustatomi tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijai biodegalams, skystiesiems bioproduktams ir biomasės kurui.
- 63 Ieškovai klaidingai teigia, kad deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 2.1 punkto a papunktyje nurodytais techninės analizės kriterijais nenustatoma „jokių reikalavimų dėl anglies dioksido sancaupų ir absorbentų stiprinimo ir juo labiau tokio lygio, kuris atitiktų anglies dioksido absorbavimo miškuose padidėjimą, būtiną laikantis Paryžiaus susitarime nustatyto temperatūros tikslo“ (žr. šio sprendimo 43 punktą).
- 64 Iš tiesų iš ginčijamo sprendimo II priedo 2.1 punkto (p. 67) matyti, kad nuorodą į AIED II 29 straipsnio 7 dalies b punktą reikia aiškinti kartu su reikalaujama naudoti klimatui analize, kuri turi įrodyti, kad šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų vykstant veiklą per 30 metų nuo veiklos pradžios, grynasis balansas yra mažesnis už susijusį su įprasta praktika. Reikia konstatuoti, kad šia analize siekiama deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 2.1 ir 2.2 punktuose nurodyto tikslo, kad „anglies sancaupų ir absorbentų lygis miške būtų išlaikytas arba padidintas ilguoju laikotarpiu“. Ieškovai nepaaiškina, kodėl Komisijos teiginys dėl minėto tikslo ir reikalavimas, kad vykstant veiklą išmetamo ir absorbuojamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio grynasis balansas būtų mažesnis už susijusį su įprasta praktika, negali lemti anglies dioksido absorbavimo miškuose padidėjimo ar anglies sancaupų ir absorbentų sustiprinimo.
- 65 Be to, kaip Komisija paaiškino ginčijamo sprendimo II priedo 2.1 punkte (p. 67), vienas iš Sąjungos teisės aktų, į kurį reikia atsižvelgti taikant techninio vertinimo kriterijus, nurodytus deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 2.1 punkto a papunktyje, yra įgyvendinimo aktas, kuriuo nustatomos veiklos gairės dėl iš miško biomasės pagamintos energijos, priimtas pagal AIED II 29 straipsnio 8 dalį. Šiuo atveju tai yra 2022 m. gruodžio 13 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2022/2448 dėl veiklos gairių, susijusių su atitikties [AIED II] 29 straipsnyje nustatytiems naujesiems miško biomasės tvarumo kriterijams įrodymu, nustatymo (OL L 320, 2022, p. 4, toliau – Reglamentas dėl veiklos gairių).
- 66 Kalbant apie patikimą ir suderintą riziką grindžiamų biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro gamybos iš miško biomasės tvarumo kriterijų, nustatytų AIED II 29 straipsnio 7 dalyje, įgyvendinimą (žr. Reglamento dėl veiklos gairių 1 straipsnyje nustatytą tikslą), Reglamento dėl veiklos gairių 5 straipsnio („Atitikties nacionaliniams LULUCF kriterijams vertinimas“)

ii papunktyje nustatyta, jog valstybės narės reikalauja, kad ekonominės veiklos vykdytojai pateiktų įrodymų, kad šalis arba regioninė ekonominės integracijos organizacija, iš kurios gaunama miško biomasė, būtų Paryžiaus susitarimo šalis ir turėtų biomasės ruošos teritorijai taikytinus nacionalinės arba subnacionalinės teisės aktus, kuriais būtų siekiama išsaugoti ir padidinti anglies sandaugas ir absorbentus miškuose.

- 67 Be to, Reglamento dėl veiklos gairių 6 straipsnyje nurodyta, kad, jei įrodymų, kad laikomasi nacionalinių žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės (LULUCF) kriterijų, neturima, valstybės narės reikalauja, kad ekonominės veiklos vykdytojai pateiktų audituotą informaciją, patvirtinančią, kad yra nustatytos ir įgyvendinamos miško gavybos teritorijos lygmens valdymo sistemos, kuriomis siekiama ilguoju laikotarpiu užtikrinti anglies sandaugų ir absorbentų miškuose išlaikymą arba didinimą.
- 68 Darytina išvada, kad, priešingai, nei teigia ieškovai, visų pirma dėl siauro ginčijamo sprendimo aiškinimo, kurio jie laikosi atsižvelgdami į deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 1.3 punkto c papunktį, AIED II 29 straipsnio 7 dalį ir Reglamento dėl veiklos gairių nuostatas, visų pirma jo 5 ir 6 straipsnius, pagal deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktoje techninės analizės kriterijų lentelėje „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 2.1 punkto a papunktyje nustatytus techninės analizės kriterijus reikalaujama padidinti anglies dioksido absorbentų skaičių miškuose. Nei ieškinyje, nei dublike ieškovai nenagrinėja Reglamento dėl veiklos gairių poveikio minėto 2.1 punkto a papunktyje nurodytų techninės analizės kriterijų aiškinimui.
- 69 Kadangi dubliko 31 punkte ieškovai remiasi AIED II 29 straipsnio 6 dalyje nurodytų kriterijų nepakankamumu, reikia pažymėti, jog ginčijamame sprendime Komisijos daroma nuoroda į šią nuostatą susijusi su kriterijais, nustatytais Reglamente dėl veiklos gairių, priimtame remiantis AIED II 29 straipsnio 8 dalimi. Taigi visi šio sprendimo 65–68 punktuose atlikti vertinimai, susiję su reglamento poveikiu veiklos gairėms dėl deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 2.1 punkto a papunktyje nurodytų techninės analizės kriterijų aiškinimo, taip pat galioja priekaištui dėl AIED II 29 straipsnio 6 dalies.
- 70 Trečia, reikia atmesti kaip nepagrįstą ieškovų argumentą, kuriuo jie priekaištauja Komisijai, kad ši padarė teisės klaidą ginčijamame sprendime nurodydama priežastis, dėl kurių negalėjo nustatyti fiksuoto kriterijaus, pagal kurį vertintų, ar miškininkystės veikla svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo (žr. šio sprendimo 45 punktą).
- 71 Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies c punkte nurodoma, kad pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalį nustatyti techninės analizės kriterijai yra kiekybiniai ir, kiek įmanoma, apima ribines vertes, o jei jų nėra – kokybinius kriterijus. Iš to darytina išvada, kad Komisija neprivalo bet kokiomis aplinkybėmis nustatyti kiekybinių kriterijų.

- 72 Šioje byloje dėl ieškovų priekaišto, kad Komisija nepakankamai pagrindė priežastis, dėl kurių nenustatė fiksuoto kriterijaus, reikia pažymėti, kad jie neatsižvelgė į tai, jog Komisija gali nustatyti kokybinius kriterijus. Jie taip pat nenagrinėjo ginčijamo sprendimo II priedo 2.1 punkte (p. 68) pateiktų paaiškinimų. Šioje ginčijamo sprendimo dalyje Komisija aiškiai nurodė:

„Priimant deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte nustatytus kriterijus, susijusius su svariu prisidėjimu prie klimato kaitos švelninimo miškų sektoriuje, Komisijos vertinime atsižvelgta į miškų [politikos] sistemos pokyčius, įskaitant vykdomus procesus pagal Biologinės įvairovės strategiją ir miškų strategiją, ir į lūkesčius, kad būsimi reikalavimai vėliau bus įtraukti į Sąjungos taksonomijos kriterijus. Atsižvelgiant į miškų įvairovę Europoje ir visame pasaulyje, taip pat į miškotvarkos įvairovę, fiksuotos praktikos sąrašas gali būti neveiksmingas daugelyje konkrečių miškų situacijų. <...> Bendrasis tikslas – nustatyti kriterijus, kuriais būtų užtikrinta, kad būtų patikrintas miškotvarkos planas arba lygiavertis planas bei kitos apsaugos priemonės, siekiant svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu. Šis požiūris apėmė tuos pačius pagrindinius parametrus, bet labai skyrėsi nuo [techninių ekspertų grupės tvarių finansų klausimais] vertinimo, susijusio su tvarios miškotvarkos praktikos naudojimu. <...> Taip pat reikėtų pažymėti, kad miškininkystės išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo potencialas priklauso nuo geografinės padėties ir papildomų atitinkamos žemės elementų, kaip antai miško rūšies ir amžiaus, taip pat miškininkystės rūšies.“ [Neoficialus vertimas]

- 73 Iš šios formuluotės matyti, kad atsisakymas nustatyti fiksuotą kriterijų buvo ne savavališko Komisijos pasirinkimo, o didelės Sąjungos ir pasaulio miškų įvairovės, kiek tai susiję su miško rūšimi ir amžiumi bei miškininkystės rūšimi, pasekmė, taip pat kintanti praktika ir biologinės įvairovės strategija bei miškų strategija. Šio sprendimo 72 punkte nurodytais žodžiais Komisija siekia įrodyti, kad nustatytinų parametru fiksuotos vertės suteikimas moksliniu požiūriu būtų neįmanomas arba nepriimtinas. Be to, pagal minėto reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punktą, techninės analizės kriterijai „turi būti lengvai naudojami“ ir „nustatomi taip, kad būtų lengviau patikrinti, kaip jų laikomasi“.
- 74 Be to, ieškinio 48 punkte pateikti ieškovų argumentai, kuriais ji priekaištauja Komisijai už tai, kad ji nenustatė fiksuoto kriterijaus, yra nepagrįsti. Konkrečiai kalbant, ieškovai neginčia didelės miškų įvairovės Sąjungoje ir visame pasaulyje buvimo ir nepaaiškina, kaip, atsižvelgiant į miškų įvairovę Sąjungoje ir visame pasaulyje, taip pat į dinamiką dėl kintančios praktikos ir Biologinės įvairovės strategijos bei miškų strategijos pobūdžio, Komisija galėjo nustatyti visiems deleguotajame reglamente nurodytiems miškams taikytiną ribinę vertę ar kitą išmatuojamą arba kiekybiškai įvertinamą ploto, svorio ar tūrio parametru. Nesant naudingų įrodymų šiuo klausimu, ieškovų argumentai yra pernelyg migloti, kad būtų galima nustatyti teisės klaidą. Jie taip pat yra pernelyg neapibrėžti, kad Komisijos ginčijamame sprendime pateikti pareiškimai, susiję su fiksuoto kriterijaus nenustatymu nagrinėjamuose techninės analizės kriterijuose, taptų neįtikinami, todėl negalima pripažinti jokios su tuo susijusios akivaizdžios vertinimo klaidos.
- 75 Tiesa, prašymo atlikti peržiūrą vidaus tvarka 127 punkte ieškovai pasiūlė Komisijai iki 2030 m. taikyti „papildomą“ fiksuotą 0,375 t CO₂ per metus kriterijų, kiek tai susiję su „individualios veiklos“ anglies dioksido sekvestracijos procesais. Vis dėlto ieškovai neginčia ginčijamo sprendimo II priedo 2.1 punkte (p. 68) Komisijos išdėstytų argumentų, kad „iki 2030 m. taikant fiksuotą 0,375 tonų CO₂ per metus kriterijų, kaip siūlo pareiškėjas, Sąjungos taksonomija galėtų būti netaikoma tam tikrų rūšių miškų, kaip antai sengirių ir borealinių miškų, valdymui“.

- 76 Taigi ieškovai nenagrinėja šios išvados, kuri prilygsta pripažinimui, kad dėl prašyme atlikti peržiūrą pasiūlytos ribinės vertės būtų neatsižvelgta į didelę Europos miškų dalį, t. y. sengires ir borealinius miškus. Atsižvelgiant į šias aplinkybes ir kitus bylos dokumentus, darytina išvada, kad ginčijamo sprendimo III priedo 2.1 punkte pateiktuose Komisijos teiginiuose nėra akivaizdžios vertinimo klaidos, nes ieškovų pasiūlytas fiksuotas kriterijus negali paneigti jų įtikinamumo, be kita ko, atsižvelgiant į visus reikšmingus Sąjungos miškus apibūdinančius parametrus, kuriuos Komisija numatė deleguotajame reglamente. Ieškinio šeštasis pagrindas grindžiamas Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies k punkto pažeidimu.
- 77 Galiausiai ieškinio 49 punkte ir dubliko 33 punkte ieškovai, pateikdami „alternatyvius“ argumentus, nurodo, jog Komisijai nereikėjo nustatyti vienos „europinės apatinės ribos“, bet ji galėjo nustatyti „kelias konkrečias ribines vertes“, grindžiamas geografiniais skirtumais, arba „griežčiau apibrėžtą bazinį lygį“, taip pareikalaudama, kad tam, kad galėtų būti laikoma, jog veikla svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo, jos nulemtas pagerėjimas, palyginti su šiuo baziniu lygiu, turėtų būti didesnis už minimalų.
- 78 Šiam argumentui negalima pritarti. Iš tikrųjų Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 19 dalies c punkte nereikalaujama visais atvejais ir besąlygiškai nustatyti kiekybinių kriterijų. Komisija yra įgaliota tam tikromis sąlygomis patvirtinti kokybinius kriterijus. Taigi, minėta nuostata siekiama suteikti Komisijai būtiną diskreciją, kad ji galėtų priimti tinkamą sprendimą šiuo klausimu.
- 79 Ketvirta, reikia atmesti šio sprendimo 46 punkte minimą ieškovų argumentą, kad Komisijos atsakymas į problemą, susijusią su fiksuotu kriterijumi, yra akivaizdi vertinimo klaida. Pirma, ieškovai ieškinyje nepateikė konkrečių įrodymų, kurie įgalintų Bendrąjį Teismą suprasti faktines aplinkybes, kurias Komisija tariamai neteisingai įvertino savo atsakyme. Kita vertus, dėl to paties klausimo reikia daryti nuorodą į šio sprendimo 71–78 punktuose išdėstytus argumentus.
- 80 Penkta, negalima pritarti ieškovų argumentui, kad Komisija neturėjo „kompetencijos nustatyti techninės analizės kriterijų, neatitinkančių Taksonomijos reglamento taikymo srities“, ir padarė teisės klaidų, „nenurodydama [Taksonomijos reglamento reikalavimų arba] savo kompetencijos apimties“ (žr. šio sprendimo 47 punktą).
- 81 Pirma, priimdama deleguotąjį reglamentą Komisija neviršijo savo įgaliojimų pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalį.
- 82 Viena vertus, paprasto teiginio, kad Komisija galėjo pažeisti Taksonomijos reglamente numatytus materialinius reikalavimus, visų pirma nustatytus jo 19 straipsnyje, taigi, galėjo padaryti teisės klaidų arba akivaizdžių vertinimo klaidų, nes nesuprato „materialinių reikalavimų apimties“, nepakanka, kad būtų galima padaryti išvadą, jog Komisija nepaisė jai pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalį, siejamą su SESV 290 straipsniu, suteiktų įgaliojimų apimties. Iš tikrųjų bet koks reikšmingos materialinės teisės nuostatos, kaip antai Taksonomijos reglamente nustatytų esminių reikalavimų, pažeidimas nebūtinai yra Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalimi, siejama su SESV 290 straipsniu, suteiktos kompetencijos apimties pažeidimas.
- 83 Kita vertus, be bendro pobūdžio ir nepagrįsto teiginio, kad Komisija neatsižvelgė į Taksonomijos reglamento „esminių reikalavimų taikymo sritį“, ieškovai nenurodo aspektų, įgalinančių, remiantis griežtai su kompetencija susijusiais argumentais – grindžiamais galimu nesuderinamumu su SESV 290 straipsniu, – taigi, nesiremiant materialinės teisės reikalavimais, konstatuoti, kad priimdama deleguotąjį reglamentą Komisija pažeidė Taksonomijos reglamentą.

- 84 Antra, bet kuriuo atveju iš to, kas išdėstyta, matyti, kad ieškovai neįrodė, jog priimdama deleguotąjį reglamentą Komisija „nesuvokė“ Taksonomijos reglamento reikalavimų taikymo srities.
- 85 Trečia, dėl ieškovų teiginio, kad Komisija „padarė akivaizdžių vertinimo klaidų, kai nusprendė, jog neįmanoma nustatyti pakankamai griežtų ribinių verčių“, reikia konstatuoti, kad šis argumentas, neturintis savarankiškos teisinės reikšmės, yra tik šio sprendimo 36–46 punktuose jau nurodytų argumentų apibendrinimas. Kadangi šie argumentai buvo atmesti, paprastam jų pakartojimui irgi negalima pritarti.
- 86 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ieškinio pirmojo pagrindo pirma dalis turi būti atmesta.

Dėl ieškinio pirmojo pagrindo antros dalies, grindžiamos klaidomis, susijusiomis su Komisijos atsakymu į ieškovų kritiką, pagal kurią techninės analizės kriterijai turėjo būti kiekybiniai ir nebuvo pagrįsti įtikinamais mokslo įrodymais bei atsargumo principu

- 87 Ieškovų teigimu, Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies c ir f punktai pažeisti visais ginčijamame sprendime Komisijos pateiktais paaiškinimais dėl jų prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka suformuluoto priekaišto, kad deleguotajame reglamente numatytais miškotvarkos techninės analizės kriterijais pažeidžiamas Taksonomijos reglamentas, nes jie nėra kiekybiniai ir yra nesuderinami su atsargumo principu.
- 88 Ginčijamo sprendimo III priedo 2.1 punkte pateiktuose atsakymuose yra teisės klaidų. Be to, iš šių atsakymų matyti, kad Komisija „klaidingai aiškino savo kompetenciją“, susijusią su deleguotuoju reglamentu. Ieškovų teigimu, priimdama deleguotąjį reglamentą Komisija turėjo lengvai prieinamos mokslinės informacijos, kuri įgalintų kiekybiškai įvertinti reikalaujamą vykdant miškininkystės veiklą išmetamo teršalų kiekio sumažėjimą. Galiausiai pagal deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 2.1 punkto a papunktyje nurodytus techninės analizės kriterijus reikalaujama tik minimalaus sumažinimo, palyginti su veiklos baziniu lygiu, susijusiu su įprasta praktika. Taigi, jie yra nesuderinami su atsargumo principu. Šiuo klausimu Komisija tik pažymėjo, kad ateityje galėtų būti laikomasi didesnę apsaugą užtikrinančio požiūrio (įskaitant „griežtesnius bazinius lygius“). Tai, kad ginčijamu sprendimu taip pat pažeidžiamas atsargumo principas, galima nustatyti remiantis argumentais, susijusiais su aštuntojo pagrindo pirma dalimi (ieškinio 140–144 punktai).
- 89 Komisija nesutinka su šiais argumentais.
- 90 Šio sprendimo 87 ir 88 punktuose nurodytais argumentais ieškovai nepateikė jokių įrodymų, leidžiančių daryti išvadą, kad Komisija padarė teisės klaidą ar akivaizdžią vertinimo klaidą. Vadinasi, šie argumentai turi būti atmesti, kaip nepagrįsti.
- 91 Konkrečiai kalbant, kiek tai susiję su Komisijos atsakyme dėl kiekybinių techninės analizės kriterijų nebuvimo padarytomis teisės klaidomis arba akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, pirmiausia reikia daryti nuorodą į šio sprendimo 70–78 punktuose išdėstytus argumentus.
- 92 Konkrečiau kalbant, dėl ieškovų teiginio, kad priimdama deleguotąjį reglamentą Komisija turėjo lengvai prieinamos mokslinės informacijos, įgalinančios kiekybiškai įvertinti vykdant miškininkystės veiklą išmetamų teršalų sumažėjimą, „kurio reikalaujama“, tenka konstatuoti, kad ieškinyje jie nenurodo, kokią mokslinę informaciją gali turėti omenyje. Jie nepateikė jokio tyrimo

ar mokslinės nuomonės, kuriuose būtų paaiškinta, kaip ir koku mastu būtų galima kiekybiškai įvertinti vykdant miškininkystės veiklą išmetamo teršalų kiekio sumažėjimą. Vadinasi, ieškovų argumentais negalima paneigti ginčijamo sprendimo III priedo 2.1 punkte pateiktų paaiškinimų (p. 66–69) patikimumo. Taigi negalima nustatyti jokios su tuo susijusios akivaizdžios vertinimo klaidos. Dėl tų pačių priežasčių ši išvada darytina ir dėl klausimo, ar ginčijamo sprendimo III priedo 2.1 punkte (p. 66–69) pateiktuose paaiškinimuose padaryta teisės klaida.

- 93 Be to, teiginys, kad Komisija „klaidingai išaiškino savo kompetenciją“, o tai būtų teisės klaida arba akivaizdi vertinimo klaida, turi būti atmestas dėl tų pačių motyvų, kurie nurodyti šio sprendimo 81–84 punktuose.
- 94 Galiausiai reikia atmesti ieškovų teiginį, kad Komisija pažeidė atsargumo principą.
- 95 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad ieškinio 54 punkte ieškovai nurodė, jog pagal nagrinėjamus techninės analizės kriterijus reikalaujama tik minimalaus sumažinimo, palyginti su baziniu lygiu, susijusiu su įprasta praktika, todėl jie nesuderinami su atsargumo principu. Ieškinio 54 punkte ieškovai taip pat teigė, kad Komisija į šį argumentą atsakė tiesiog pažymėdama, jog ateityje gali būti laikomasi didesnę apsaugą užtikrinančio požiūrio, apimančio „griežtesnius bazinius lygius“. Ieškovų teigimu, ši aplinkybė akivaizdžiai negali turėti jokios įtakos techninės analizės kriterijų atitikčiai „Taksonomijos reglamento reikalavimams“. Taigi, jie nurodo, kad Komisijos atsakymas tariamai nesuderinamas su Taksonomijos reglamentu.
- 96 Vis dėlto neaišku, koks, ieškovų nuomone, galėtų būti ryšys su atsargumo principu. Pagal šį principą, nustatytą SESV 191 straipsnio 2 dalyje, kai mokslo požiūriu nėra aišku, ar kyla pavojus aplinkai ir kokio jis masto, laikydamosi atsargumo principo institucijos gali imtis apsaugos priemonių, nelaukdamos, kol bus visiškai įrodyti tokio pavojaus realumas ir rimtumas arba pasireikš neigiamas poveikis aplinkai (šiuo klausimu žr. 2021 m. kovo 17 d. Sprendimo *FMC / Komisija*, T-719/17, EU:T:2021:143, 63 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 97 Iš ieškinio 54 punkto matyti, kad iš pradžių pateiktą priekaištą dėl atsargumo principo, kaip jis apibrėžtas šio sprendimo 96 punkte, pažeidimo ieškovai performulavo argumentu, susijusiu su Komisijos atsakymo atitiktimi Taksonomijos reglamentui. Vis dėlto reikia pažymėti, kad šis argumentas nepagrįstas ir turi būti atmestas, nes juo negalima įrodyti nei atsargumo principo pažeidimo, nei ginčijamame sprendime padarytos teisės klaidos.
- 98 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, reikia atmesti ieškinio pirmojo pagrindo antrą dalį, taigi ir visą pirmąjį ieškinio pagrindą.

Dėl antrojo pagrindo, grindžiamo teisės klaidomis ir akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, padarytomis Komisijai atsakant į ieškovų kritiką dėl mažesnių nei 13 hektarų miškų valdų atleidimo nuo pareigos atlikti naudos klimatui analizę taikant svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus

- 99 Ieškovų teigimu, ginčijamo sprendimo III priedo 2.2 punkte (p. 69–71) pateikti paaiškinimai yra klaidingi, todėl prieštarauja Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punktui ir 19 straipsnio 1 dalies f punktui. Be to, jie remiasi klaidingu Taksonomijos reglamento ir šio reglamento 10 straipsnio 3 dalies a punkte numatytos Komisijos kompetencijos aiškinimu.
- 100 Antrąjį pagrindą iš esmės sudaro trys dalys.

Dėl antrojo pagrindo pirmos dalies, grindžiamos teisės klaidomis arba akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, kiek tai susiję su Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punktu ir 19 straipsnio 1 dalies f punktu, kiek tai susiję su Komisijos atsakymu, kad deleguotojo reglamento I priedo 2.4 punkte numatyta išimtimi, taikoma mažesnėms nei 13 hektarų miškų valdoms, siekiama „apriboti smulkioms miškų valdoms ir smulkiems miškų savininkams tenkančią administracinę naštą“

- 101 Atsakydama į ieškovų kritiką, pateiktą prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka, Komisija nurodė, kad išimtimi buvo siekiama „apriboti smulkioms miškų valdoms ir smulkiems miškų savininkams tenkančią administracinę naštą ir taip paskatinti juos labiau prisidėti prisitaikant prie klimato kaitos ir jos švelninimo“ (ginčijamo sprendimo III priedo 2.2 punktas (p. 69).
- 102 Toks atsakymas būtų „netikslus ir neracionalus“, taigi teisiškai klaidingas. Iš tiesų Komisija nepaaiškino, kaip išimtis galėtų paskatinti miškų turėtojus padidinti savo prisidėjimą prie klimato kaitos švelninimo.
- 103 Minėtame atsakyme taip pat padaryta akivaizdi vertinimo klaida dėl toliau išvardytų priežasčių:
- pirma, priemonė, kuria nustatoma išimtis mažesnėms nei 13 hektarų valdoms, yra ne „proporcinga ar būtina priemonė“, nes joje smulkiosioms valdoms numatyta ne proporcinga ir supaprastinta procedūra, o tik „privilegija“, t. y. visiškas atleidimas nuo pareigos įrodyti bet kokią naudą klimatui; be to, smulkiesiems miško turėtojams tenkančios administracinės naštos sumažinimo negalima laikyti pagrindimu, nes Taksonomijos reglamento kriterijų, susijusių su ekonomiškai tvaria veikla, laikymasis nėra teisės aktų atitikties klausimas;
 - antra, taikant tą pačią priemonę gali būti piktnaudžiaujama, nes ji įgalintų miško turėtojus „apeiti sistemą“, įregistruojant turimus miškus kaip kelias atskiras šiek tiek mažesnio nei 13 hektarų ribinė vertė ploto valdas;
 - trečia, priemonė, kuria siekiama taikyti išimtį mažesnėms nei 13 hektarų miškų valdoms, nėra *de minimis* riba, nes tai yra vidutinis miškų valdų dydis Sąjungoje; pagrindinio deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkto reikalavimo netaikymas visoms šio dydžio valdoms gerokai viršytų bet kokią racionalią *de minimis* ribinę vertę.
- 104 Komisija ginčija ieškovų argumentus.
- 105 Ieškovai laikosi nuomonės, kad ginčijamo sprendimo III priedo 2.2 punkte (p. 69) Komisijos suformuluotame vertinime, pagal kurį deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 2.4 punkte numatyta išimtimi mažesnėms nei 13 hektarų miškų valdoms siekiama „sumažinti smulkioms miškų valdoms ir smulkiems miškų savininkams tenkančią administracinę naštą“, padaryta teisės klaida arba akivaizdi vertinimo klaida.
- 106 Šiam argumentui negalima pritarti.
- 107 Pirmiausia reikia konstatuoti, kad ieškovai nenagrinėja šio Komisijos atsakymo atsižvelgdami į Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punkte ir 19 straipsnio 1 dalies f punkte nustatytas sąlygas. Jie nurodo, kad mažesnėms nei 13 hektarų valdoms taikoma išimtis yra neproporcinga (žr. šio sprendimo 103 punkto pirmą įtrauką), kad yra galimybė, jog minėta

priemone gali būti piktnaudžiuojama (žr. šio sprendimo 103 punkto antrą įtrauką), ir remiasi 2.4 punkte, įtrauktame į deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punktą, nurodytos 13 hektarų ribinės vertės neracionalumu (žr. šio sprendimo 103 punkto trečią įtrauką).

108 Šie argumentai turi būti atmesti.

109 Iš tikrųjų, pirma, ieškovai ginčijamame sprendime Komisijos pateikto atsakymo dėl mažiau nei 13 hektarų eksploatavimo klausimo nesusiejo nei su „sausumos anglies dioksido absorbentų“ stiprinimu (Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punktas), nei su reikalavimu, susijusiu su „įtikinamais mokslo įrodymais“, nei su atsargumo principu (Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punktas). Taigi, neaišku, kodėl minėtas Komisijos atsakymas prieštarauja Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punkte ir 19 straipsnio 1 dalies f punkte numatytoms materialinėms sąlygoms.

110 Antra, ieškovai pirmiausia nurodo proporcingumo principo pažeidimą ir teigia, kad išimtis, susijusi su mažesniais nei 13 hektarų plotais, nėra „proporcinga“ (žr. šio sprendimo 103 punkto pirmą įtrauką). Pagal šį principą, kuris yra vienas iš bendrųjų Sąjungos teisės principų, reikalaujama, kad Sąjungos institucijų ir organų veiksmai būtų tinkami atitinkamais teisės aktais siekiamiems teisėtiems tikslams įgyvendinti ir neviršytų to, kas būtina jiems pasiekti, todėl kai galima rinktis iš kelių tinkamų priemonių, reikia pasirinkti mažiausiai suvaržančią, o sukelti nepatogumai neturi būti neproporcingi siekiamiems tikslams (2016 m. gegužės 4 d. Sprendimo *Philip Morris Brands ir kt.*, C-547/14, EU:C:2016:325, 165 punktas ir 2021 m. sausio 20 d. Sprendimo *ABLV Bank / BPV*, T-758/18, EU:T:2021:28, 142 punktas).

111 Ieškovų nuoroda į tai, kad mažesnių nei 13 hektarų miško valdų turėtojams turi būti taikoma „proporcinga ir supaprastinta smulkioms miškų valdoms skirta procedūra“, o ne visiškas atleidimas nuo pareigos atlikti naudos klimatui analizę (žr. šio sprendimo 103 punkto pirmą įtrauką), nėra mažiau ribojanti priemonė (žr. šio sprendimo 110 punktą). Iš tikrųjų tokia administracinė procedūra, kokią siūlo ieškovai (žr. šio sprendimo 103 punktą), bet kuriuo atveju minėtiems miško turėtojams kainuoja brangiau nei visiškas atleidimas nuo pareigos atlikti naudos klimatui analizę, Komisijos numatytą deleguotajame reglamente. Taigi ginčijamame sprendime pateiktas Komisijos atsakymas dėl klausimo, susijusio su mažesnių nei 13 hektarų miško valdų turėtojais (žr. šio sprendimo 101 punktą), atrodo, neprieštarauja proporcingumo principui.

112 Antra, ieškovai tvirtina, kad mažesnėms nei 13 hektarų valdoms taikoma išimtis galėtų lemti piktnaudžiavimą, nes tokia priemonė leistų miškų turėtojams išskaidyti dideles valdas į kelias mažesnio nei 13 hektarų ploto valdas (žr. šio sprendimo 103 punkto antrą įtrauką).

113 Darant prielaidą, kad šis teiginys, beje, spekuliatyvus ir nepagrįstas, galėtų būti susijęs su ginčijamame sprendime Komisijos pateiktais vertinimais (žr. šio sprendimo 101 punktą), bet kuriuo atveju reikia konstatuoti, kad dirbtinis skaidymas, taigi ir piktnaudžiavimas, patenka į Taksonomijos reglamento 21 straipsnio 1 dalies paskutiniame sakinyje nurodytų valstybių narių kompetencijos sritį. Ieškovų nurodyta tokio piktnaudžiavimo galimybė susijusi su tuo, kaip valstybės narės vykdo minėtame 21 straipsnyje numatytus įpareigojimus, bet ja remiantis negalima paneigti ginčijamame sprendime pateiktą Komisijos vertinimą, susijusį su abstrakčiais techninės analizės kriterijais.

- 114 Trečia, dėl ieškovų teiginio, kad išimtis mažesnėms nei 13 hektarų valdoms nėra susijusi nei su *de minimis* ribine verte – nes 13 hektarų vertė atitinka vidutinę vertę Sąjungoje, – nei, bet kuriuo atveju, su racionalia *de minimis* ribine verte (žr. šio sprendimo 105 punkto trečią įtrauką), reikia pažymėti, jog tai, kad 13 hektarų plotas atitinka vidutinę Sąjungos vertę, nereiškia, kad tai nėra *de minimis* ribinė vertė. Ieškovai neginčija, kad tai yra Sąjungoje pripažinta vidutinė vertė ir kad ši vertė nėra nei išgalvota Komisijos, nei grindžiama savavališkai parinktu šaltiniu. Taigi, minėta 13 hektarų ribinė vertė visiškai nėra neracionali.
- 115 Be to, tai, kad mažesnių nei 13 hektarų miško valdų turėtojai atleidžiami nuo pareigos atlikti naudos klimatui analizę, nereiškia, kad šios valdos veikia „dirbtiniame teisės vakuume“, dėl kurio jų ekonominė veikla galėtų būti pripažinta aplinkos atžvilgiu tvaria, ir jiems nebūtų taikomas techninės analizės kriterijus.
- 116 Atvirkščiai, tam, kad ekonominė veikla, vykdoma mažesniame nei 13 hektarų miško plote, galėtų būti laikoma aplinkos atžvilgiu tvaria investicija pagal deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 1.1 ir 1.2 punktus, dar reikia, kad ji būtų vykdoma teritorijoje, kuriai taikomas miškotvarkos planas, t. y. reikalavimas, kuris, be to, netaikomas visoms miškų valdoms, nes didesnėms nei 13 hektarų valdoms šis reikalavimas nenustatytas. Ieškinyje ieškovai priekaištauja Komisijai dėl to, kad ši atsižvelgė tik į esamą teisinę padėtį (įprastą praktiką), užuot parengusi „plataus užmojo“ techninės analizės kriterijus. Pagal deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 1.3 punktą miškotvarkos sistemų tvarumas, nurodomas plane, turi būti užtikrinamas taikant vieną iš principų, kuriuo siekiama plačiausio užmojo tikslų, be kita ko, įrodant, kad paisoma miško biomasei taikomų tvarumo kriterijų, nustatytų AIED II 29 straipsnio 6 dalyje ir Reglamente dėl veiklos gairių. Savo argumentuose ieškovai neatsižvelgia į šias aplinkybes, nors jos vis dėlto lemia mažesnių nei 13 hektarų miško valdų turėtojų atleidimą nuo pareigos ir jomis bent iš dalies paaiškinamas šio atleidimo loginis pagrindas.
- 117 Taigi ieškinio antrojo pagrindo pirmą dalį reikia atmesti.

Dėl antrojo pagrindo antros dalies, grindžiamos teisės klaidomis arba akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, susijusiomis su Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punktu ir 19 straipsnio 1 dalies f punktu, padarytomis Komisijos atsakyme, pagal kuri, iš esmės, deleguotojo reglamento I priede pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 2.4 punkte numatyta išimtis mažesnėms nei 13 hektarų valdoms pateisinama atsižvelgiant į visus reikalavimus, kurių turi laikytis smulkieji miško turėtojai

- 118 Ieškovai nurodo, kad ginčijamame sprendime Komisija nurodė, jog „atsižvelgiant į visus reikalavimus, kurių turi laikytis smulkieji miško turėtojai, nuo miškotvarkos plano iki tol, kol bus įrodyta, kad jie atitinka tvarią miškotvarką, kartu užtikrinant, kad žemė, kurioje yra didelių anglies sandėjų, neblogėtų, ir į reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijus“, buvo pagrįsta daryti prielaidą, kad svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijai buvo įvykdyti neprisireikrus atlikti naudos klimatui analizės“.
- 119 Vis dėlto nė vienas iš Komisijos išvardytų veiksmų, t. y. miškotvarkos planas, jų atitikties tvariai miškotvarkai įrodymas, žemės, kurioje yra didelių anglies dioksido sandėjų, būklės neblogėjimo užtikrinimas ir reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijai, nepadėtų užtikrinti, kad miškų valdos, kurioms taikoma išimtis, svariai prisidėtų prie klimato kaitos švelninimo, taip siekiant atsižvelgti į Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 ir 3 dalis. Žinoma, Komisijos atsakymas

prilygtų pripažinimui, kad išimtis, susijusi su pareiga įrodyti svaraus prisidėjimo buvimą, vienaip ar kitaip „garantuoja“ svarų prisidėjimą. Vis dėlto šiame atsakyme, kuriame pareiga išlaikyti miškų gamybos pajėgumus iš esmės prilyginama „svariam prisidėjimui“ prie klimato kaitos švelninimo, apie kurį kalbama pirmojo pagrindo pirmoje dalyje, taip pat padaryta teisės klaidų ir akivaizdžių vertinimo klaidų dėl šių priežasčių:

- pirma, pareiga parengti miškotvarkos planą yra tik administracinis aktas; nė vienoje iš informacijos, kuri turi būti pateikta tokia plane (deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 1.2 punktas) nenurodytas „faktinis grynojo išmetamųjų teršalų kiekio sumažėjimas“, atitinkantis sumažėjimą, kurio reikia, kad būtų pasiektas Paryžiaus susitarime nustatytas temperatūros tikslas; todėl miškų valdų, kurių dydis nesiekia 13 hektarų ribinės vertės, valdytojams nenustatytas konkretus įpareigojimas padidinti miškų anglies dioksido absorbentą iki tokio lygio, kuris atitiktų sumažinimo lygį, būtiną siekiant laikytis Paryžiaus susitarime nustatyto temperatūros tikslo;
- antra, „atitiktis tvariai miškotvarkai“, kurią Komisija nurodo savo atsakyme, yra nuoroda į AIED II 29 straipsnio 6 dalyje nustatytus miškų bioenergijos tvarumo kriterijus; vis dėlto šis reikalavimas niekaip nesuderintas su Paryžiaus susitarime nustatyto temperatūros tikslu;
- trečia, reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų atitiktis neįrodo, kad paisoma Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies; vien to, kad nagrinėjama ekonomine veikla svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo, nepakanka; pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalies a punktą Komisija privalėjo nustatyti konkrečius techninės analizės kriterijus, susijusius su klimato kaitos švelninimo tikslu, pagal kuriuos būtų galima įtikinamai nustatyti, ar tam tikra veikla šis tikslas pasiekiamas.

120 Komisija ginčija ieškovų argumentus.

121 Dėl ginčijamo sprendimo III priedo 2.2 punkte pateikto Komisijos atsakymo, kad deleguotojo reglamento I priede pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 2.4 punkte numatyta išimtis 13 hektarų miškų valdoms yra pateisinama atsižvelgiant į visus reikalavimus, kurių turi laikytis smulkieji miško turėtojai, pažymėtina, kad ieškovai neįrodo nei teisės, nei akivaizdžios vertinimo klaidos buvimo. Šio sprendimo 119 punkte nurodytais argumentais negalima įrodyti, kad Komisija pažeidė Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punktą arba 19 straipsnio 1 dalies f punktą. Dėl jų ginčijamame sprendime pateikti Komisijos vertinimai netampa neįtikinami, taigi, negalima nustatyti jokios akivaizdžios vertinimo klaidos.

122 Pirma, ieškovai teisingai teigia, kad pareiga pateikti miškotvarkos planą, nurodyta deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 1.2 punkte, yra susijusi su administracinio akto priėmimu. Vis dėlto jie negali pagrįstai teigti, kad, nenurodžius „grynojo išmetamųjų teršalų kiekio“, kurio reikia vengti, „jokia informacija, kuri turi būti pateikta tokia plane“, neatitinka „pareigos padidinti miškų anglies dioksido absorbentą iki tokio lygio, kuris atitiktų sumažinimą, būtiną siekiant laikytis Paryžiaus susitarime nustatyto temperatūros tikslo“ (žr. šio sprendimo 119 punkto pirmą įtrauką).

- 123 Atrodo, ieškovai laikosi nuomonės, jog Komisija gali įvykdyti „pareigą stiprinti miškų anglies dioksido absorbentą“, apie kurią, be kita ko, kalbama Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punkte, tik nustačiusi techninės analizės kriterijus, kuriuose numatytas „grynojo išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimas“. Šiuo tikslu, ieškovų teigimu, Komisija turėjo numatyti parametrus, kurie būtų susiję su išmetamo CO₂ kiekio sumažėjimu tiksliais skaičiais.
- 124 Kaip jau buvo priminta nagrinėjant pirmąjį ieškinio pagrindą (žr. šio sprendimo 71 punktą), pagal Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies c punktą techninės analizės kriterijai „yra kiekybiniai ir, jei įmanoma, apima ribines vertes“, o jei tai neįmanoma, jie yra kokybiniai. Taigi, kriterijaus išraiška tikslia skaitine verte yra tik vienas iš galimų techninės analizės kriterijaus, tokio kaip antai nagrinėjamieji, nustatymo būdų.
- 125 Ieškovai tik primygtinai pabrėžia, kad Komisija turi nustatyti kriterijų, kuriuo būtų atsižvelgiama į „grynojo išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimą“, bet nepaaiškina, kodėl Komisijos pasirinktu kokybiniu kriterijumi neviršijami Taksonomijos reglamento reikalavimai, susiję su „pareiga sustiprinti miškų anglies dioksido absorbentą“.
- 126 Nors ieškovai teigia, kad „jokia informacija, kuri turi būti pateikta <...> miškotvarkos plane“, neatitinka minėtos „pareigos padidinti miškų anglies dioksido absorbentą iki tokio lygio, kuris atitiktų sumažinimą, būtiną siekiant laikytis Paryžiaus susitarimo temperatūros tikslo“, jie neatsižvelgia nei į tai, kokia forma turi būti parengtas miškotvarkos planas, nurodytas techninės analizės kriterijuose, numatytuose deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 1.2 ir 1.3 punktuose, nei į būsimą šio plano turinį.
- 127 Kaip jau buvo priminta šio sprendimo 115 punkte, mažesnių nei 13 hektarų miško valdų turėtojai neveiks esant teisiam vakuumui, dėl kurio jie būtų atleisti nuo pareigos įrodyti, kad jų veikla padeda sustiprinti miškų anglies dioksido absorbentus. Atvirkščiai, pagal deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 1.3 punkto c papunktį miškotvarkos sistemų, įskaitant mažesnes nei 13 hektarų miškų valdas, tvarumas turi būti užtikrinamas taikant vieną iš principų, kuriuo siekiama plačiausio užmojo tikslų, be kita ko, įrodant, kad paisoma miško biomasei taikomų tvarumo kriterijų, nustatytų AIED II 29 straipsnio 6 dalyje ir Reglamente dėl veiklos gairių. Kaip pažymėta šio sprendimo 66 ir 67 punktuose, Reglamente dėl veiklos gairių numatytas reikalavimas pateikti informaciją, patvirtinančią, kad yra priemonių, kuriomis siekiama ilguoju laikotarpiu užtikrinti anglies sancaupą ir absorbentų miškuose išlaikymą arba didinimą.
- 128 Antra, aišku, kad, kaip teigia ieškovai, „atitiktis tvariai miškotvarkai“, kurią Komisija mini savo atsakyme (žr. šio sprendimo 104 punktą), yra nuoroda į AIED II 29 straipsnio 6 dalyje nustatytus miškų bioenergijos tvarumo kriterijus.
- 129 Vis dėlto ieškovai negalėjo įrodyti, kad Komisija ginčijamame sprendime klaidingai rėmėsi minėtais tvarumo kriterijais, susijusiais su miškų bioenergija.
- 130 Pirma, reikia pažymėti, jog Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies d punkte reikalaujama, kad nustatydama techninės analizės kriterijus Komisija atsižvelgtų į „visus atitinkamus esančius [galiojančius] Sąjungos teisės aktus“. Ši pareiga taip pat paminėta šio reglamento 43 ir 44 konstatuojamosiose dalyse. Taigi, kai Komisija nagrinėja aplinkybes, kuriomis turi būti grindžiamas techninės analizės kriterijų priėmimas, ji turi atsižvelgti į visus galiojančius reikšmingus Sąjungos teisės aktus, aiškiai numatytus minėto reglamento 19 straipsnio 1 dalies

d punkte, ir laikydamosi ESS 17 straipsnio 1 dalyje numatytos užduoties prižiūrėti Sąjungos teisės taikymą. Taigi, priešingai, nei teigia ieškovai, Komisijai negalima priekaištauti dėl to, kad nustatydamą techninės analizės kriterijus, visų pirma AIED II nustatytus tvarumo kriterijus, ji atsižvelgė į galiojančius teisės aktus.

- 131 Kita vertus, net darant prielaidą, kad Komisija gali nukrypti nuo AIED II 29 straipsnio 6 dalyje nustatytų tvarumo kriterijų, susijusių su miško bioenergija, reikia konstatuoti, kad ieškovai neįrodė, jog minėti tvarumo kriterijai, susiję su miško bioenergija, nėra „suderinti“ su „Paryžiaus susitarime nustatytu temperatūros tikslu“.
- 132 Tiesa, ieškinio 7 punkte ieškovai nurodė daug mokslo ataskaitų, pagal kurias AIED II nurodyti miškų bioenergijos veiklos neigiamo poveikio aplinkai ribojimo kriterijai yra „netinkami miškams ir klimatui apsaugoti“. Ieškovų teigimu, prie tokios pačios išvados priėjo ir Komisija, peržiūrėdama 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičiančią bei vėliau panaikinančią Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL L 140, 2009, p. 16), po kurios buvo priimta AIED II. Vis dėlto šie tvirtinimai nėra pagrįsti. Kadangi ieškovai minėtą poveikio vertinimą pateikė kaip ieškinio A.8 priedą, neaišku, kokioje šio priedo dalyje yra jų teiginių pagrįstumą pagrindžiančių įrodymų. Nors prireikus galima atsižvelgti į paprastą teiginį, kad AIED II nustatyti tvarumo kriterijai yra „netinkami miškams ir klimatui apsaugoti“, vien juo negalima aiškiai nustatyti, kad minėti kriterijai nėra „suderinti“ su „Paryžiaus susitarime nustatytu temperatūros tikslu“.
- 133 Trečia, ieškovai negali teigti, kad reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų atitiktis nepadėtų įrodyti, kad Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies paisoma ir kad prielaidos, jog nagrinėjama ekonominė veikla svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo, nepakanka (žr. šio sprendimo 119 punktą).
- 134 Šiuo klausimu ieškovai priekaištauja Komisijai dėl aspekto, kuris visiškai negrindžiamas ginčijamu sprendimu, taigi, jų argumentai neturi faktinio pagrindo. Iš tikrųjų ginčijamo sprendimo III priedo 2.2 punkte (p. 69) Komisija visiškai nesirėmė reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijais, kad įrodytų deleguotojo reglamento I priede pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 1.3 punkte numatytų techninės analizės kriterijų atitiktį ar dėl kitų priežasčių.
- 135 Vadinas, antrojo pagrindo antra dalis turi būti atmesta.

Dėl antrojo pagrindo trečios dalies, grindžiamos teisės klaida, padaryta Komisijai klaidingai aiškinant Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalies a punktu suteiktą kompetenciją

- 136 Ieškovai nurodo teisės klaidą, susijusią su šio sprendimo 104 punkte nurodytu Komisijos vertinimu. Ši klaida susijusi su aplinkybe, kad nė vienas iš veiksmų, sudarančių visus reikalavimus, kurių turi paisyti smulkieji miško turėtojai, nepadeda užtikrinti, kad miškų valdos, kurioms taikoma išimtis, svariai prisidėtų prie klimato kaitos švelninimo. Iš Komisijos vertinimo, susijusio su visais reikalavimais, kurių turi laikytis smulkieji miško turėtojai, matyti, kad ji klaidingai aiškino Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalies a punktu jai suteiktą kompetenciją. Jame nenumatyta *de minimis* išimtis, o jo 10 straipsnio 1 dalyje ir 3 dalies a punkte nustatyti reikalavimai jokių būdu negali būti laikomi *de minimis* išimtimi. Taigi mažesnių nei 13 hektarų valdų išimties patvirtinimas nepriskirtas prie Komisijos kompetencijos srities.

Ieškovai šį klausimą iškėlė prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka, bet Komisija ginčijamame sprendime jo nenagrinėjo. Taigi, ieškovų teigimu, reikia „daryti prielaidą, kad Komisija padarė teisės klaidą dėl savo kompetencijos priimti *de minimis* išimtis“.

137 Komisija nesutinka su šiais argumentais.

138 Dėl Komisijos atsakymo, pateikto ginčijamo sprendimo III priedo 2.2 punkte (p. 69), ieškovai nurodo, kad teisės klaidą lėmė klaidingas Komisijos pateiktas Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalies a punktu jai suteiktos kompetencijos apimties aiškinimas. Iš tiesų išimties nustatymas mažesnėms nei 13 hektarų valdoms nepriskirtas Komisijos kompetencijos sričiai, nes Taksonomijos reglamente nenumatyta *de minimis* išimtis. Šis klausimas ginčijamame sprendime nenagrinėtas.

139 Nurodydami šio sprendimo 138 punkte paminėtą tariamą teisės klaidą, ieškovai vadovaujasi ta pačia logika, kaip ir pirmajame ieškinio pagrinde, pagal kuri Komisija viršijo savo kompetencijos ribas, kai „neatsižvelgė į Taksonomijos reglamente numatytų materialinių reikalavimų apimtį“ (žr. šio sprendimo 47 punktą).

140 Kaip jau buvo pažymėta šio sprendimo 82 punkte, bet koks reikšmingos materialinės teisės nuostatos, kaip antai Taksonomijos reglamento materialinių reikalavimų, pažeidimas nebūtinai yra Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalimi, siejama su SESV 290 straipsniu, suteiktos kompetencijos apimties pažeidimas. Be to, kad remiasi tariamu materialinių nuostatų pažeidimu, ieškovai visiškai nepatikslinka, kaip šiuo atveju Komisija pažeidė savo įgaliojimus priimti deleguotąjį reglamentą, numatytus Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalies a punkte.

141 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, reikia atmesti ieškinio antrojo pagrindo trečią dalį, taigi ir visą antrąjį ieškinio pagrindą.

Dėl ieškinio trečiojo pagrindo, grindžiamo klaidomis, padarytomis Komisijos atsakyme į ieškovų kritiką dėl techninės analizės kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, ar veikla nedaroma didelė žala prisitaikymui prie klimato kaitos

142 Ieškovų teigimu, ginčijamo sprendimo III priedo 2.3 punkte (p. 71–73) Komisijos išdėstytuose argumentuose, kuriais atsakoma į prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka išsakytą kritiką dėl deleguotojo reglamento I priedo A priedėlio, kuris, ieškovų teigimu, yra neteisėtas, yra teisės klaidų. Šie Komisijos argumentai grindžiami klaidingu Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punkto ir 19 straipsnio 1 dalies b punkto bei Taksonomijos reglamentu jai suteiktų įgaliojimų taikymu, o subsidiariai – akivaizdžia vertinimo klaida.

143 Ginčijamo sprendimo III priedo 2.3 punkte (p. 71–73) Komisija nurodė:

„Kriterijais neturėjo būti pašalintas didelis neigiamas veiklos poveikis gyventojams, gamtai ar turtui, nes:

- dėl tokio reikalavimo [reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijai], susiję su pritaikymu, taptų labiau įpareigojantys nei kriterijai, susiję su svariu prisidėjimu [nurodyti Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalies a punkte];
- tikslas būtų netiesiogiai pasiektas taikant [techninės analizės kriterijus], susijusius su svariu prisidėjimu prie klimato kaitos švelninimo, arba priimant miškotvarkos planą.“

144 Ieškovų teigimu, šie atsakymai yra klaidingi.

145 Pirma, ieškovų teigimu, Komisijos nuoroda į Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalį (žr. šio sprendimo 143 punkto pirmą įtrauką) neįtikinama. Ši nuostata negali pakeisti Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punkto aiškos prasmės. Iš tiesų Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalyje, kurioje aprašomos sąlygos, kuriomis galima daryti išvadą, kad ekonomine veikla svariai prisidedama prisitaikant prie klimato kaitos, reikalaujama įrodyti didelį [neigiamo poveikio] sumažėjimą dviejose kategorijose, t. y. poveikio pačiai veiklai (toliau – a aspektas) (Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalies a punktas) ir poveikio žmonėms, gamtai ir turtui (toliau – b aspektas) (Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalies b punktas). Pagal šią nuostatą teigiamą poveikį prisitaikymui prie klimato kaitos galima pasiekti dirbant su vienu iš šių aspektų. Tai yra dvi lygiavertės svarbos poveikio kategorijos, kurios, be kita ko, yra išimtinės, t. y. vienos iš jų pakanka, kad būtų svariai prisidedama prisitaikant prie klimato kaitos. Kadangi Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punkte, kuriame pakartojamos minėto reglamento 11 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodyti komponentai, numatytas reikalavimas, susijęs su reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijais, buvo suformuluotas neigiamai, pagrįsta manyti, kad pagal šį straipsnį reikalaujama vengti abiejų rūšių žalos, t. y. tiek žalos, susijusios tiek su minėtame 11 straipsnyje nurodytu a aspektu, tiek su b aspektu. Taigi Komisija turėjo nustatyti reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijus abiem žalos kategorijoms. Šioje byloje nagrinėjamu atveju taip nebuvo. Reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijai, susiję su prisitaikymu prie klimato kaitos, neapima vieno iš Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytų prisitaikymo prie klimato kaitos žalos aspektų, t. y. dabartinio klimato poveikio padidėjimo dėl tęsiamos veiklos. Taigi, Komisijos teiginys (žr. šio sprendimo 143 punkto pirmą įtrauką), kad dėl ieškovų pateikto Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punkto aiškinimo jis tampa „labiau įpareigojantis“ nei minėto reglamento 11 straipsnio 1 dalies a punktas, neturi reikšmės. Atsižvelgiant į vertinamą veiklą ir poveikį, žalos nebuvimo įrodymas gali būti labiau įpareigojantis nei teigiamo poveikio įrodymas (pvz., savaime žalingos veiklos atveju). Bet kuriuo atveju argumentas, kad dėl ieškovų pateikto 17 straipsnio 1 dalies b punkto išaiškinimo jis tampa „labiau įpareigojantis“ nei Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalies a punktas, nebūtinai yra pagrįstas.

146 Antra, dėl Komisijos atsakymo antrosios dalies (žr. šio sprendimo 143 punkto antrą įtrauką) Taksonomijos reglamente aiškiai reikalaujama, kad deleguotajame reglamente kiekvienam atitinkamam aplinkos apsaugos tikslui būtų nustatyti kriterijai, pagal kuriuos būtų galima nustatyti, ar veikla daro didelę žalą. Vis dėlto Komisija nusprendė, kad „šis reikalavimas galėjo būti įvykdytas taikant techninės analizės kriterijus, susijusius su reikšmingu prisidėjimu prie kito aplinkos tikslo, ir, bet kuriuo atveju, dėl to, kad reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijuose, susijusiuose su prisitaikymu, daroma nuoroda į kriterijus, susijusius su „svariu prisidėjimu“ prie poveikio švelninimo“. Be to, Komisija nepaaiškino, kodėl su klimato kaitos švelninimu susiję kriterijai arba miškotvarkos planas tampa pagrindu neatsižvelgti į veiklą, dėl kurios daroma žala gyventojams, gamtai ar turtui, ir kokios nuostatos laikomos turinčiomis tokį poveikį. Galiausiai Komisija neišnagrinėjo ieškovų prieštaravimo, susijusio su tuo, kad pagal deleguotojo reglamento I priedo A priedėlį ekonominės veiklos vykdytojams leidžiama patiems nustatyti, ar su klimatu susijusi rizika yra viena „reikšmingiausių“ rizikos rūšių.

147 Komisija nesutinka su šiais argumentais.

- 148 Grindžiant trečiąją ieškinio pagrindą pateiktais argumentais, nurodytais šio sprendimo 144–146 punktuose, negalima įrodyti, kad ginčijamo sprendimo III priedo 2.3 skirsnyje išdėstytuose argumentuose padaryta akivaizdi vertinimo klaida. Pažymėtina, kad siekiant nustatyti, kad institucija, vertindama sudėtingas faktines aplinkybes, padarė akivaizdžią klaidą, galinčią pateisinti minėto akto panaikinimą, ieškovo pateiktų įrodymų turi pakakti šiame akte esančio faktinių aplinkybių vertinimo įtikinamumui paneigti (žr. 2024 m. gruodžio 11 d. Sprendimą *Carmeuse Holding / Komisija*, T-554/22, nepaskelbtas Rink., EU:T:2024:895, 103 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Vis dėlto savo argumentais ieškovai tiksliai nenurodo, kokias ginčijamame sprendime nurodytas faktines aplinkybes Komisija akivaizdžiai neteisingai įvertino. Taigi, šie nepagrįsti argumentai, susiję su akivaizdžia vertinimo klaida, turi būti atmesti.
- 149 Be to, šio sprendimo 144–146 punktuose nurodyti priekaištai nesudaro pagrindo konstatuoti, kad ginčijamo sprendimo III priedo 2.3 punkte išdėstyti argumentai prieštarauja Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punktui ir 19 straipsnio 1 dalies b punktui.
- 150 Iš ginčijamo sprendimo III priedo 2.3 punkto matyti, kad Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalį ir 17 straipsnio 1 dalies b punktą reikia aiškinti sistemiškai, t. y. nagrinėjama ekonominė veikla, pirma, turi atitikti kriterijus, nustatytus siekiant įrodyti, kad ja svariai prisidedama prisitaikant prie klimato kaitos, ir, antra, užtikrinti, kad dėl jos nepadidėtų dabartinio klimato ir tikėtinų jo pokyčių neigiamas poveikis jai pačiai arba žmonėms, gamtai ar turtui.
- 151 Ieškovai klaidingai teigia, kad ginčijamas sprendimas yra neteisėtas, nes deleguotajame reglamente nenustatytas joks kriterijus, pagal kurį būtų reikalaujama, kad ekonominė veikla neprisidėtų prie klimato neigiamo poveikio didinimo. Deleguotajame reglamente, į kurį daroma nuoroda ginčijamame sprendime, nustatyti Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyto reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijai. Tai yra deleguotojo reglamento I priedo A priedėlyje nurodyti „process-based“ kriterijai, minimi ginčijamo sprendimo 72 puslapyje.
- 152 Galiausiai ieškovai klysta teigdami, kad techninės analizės kriterijais nenustatomi jokie reikalavimai dėl neigiamo poveikio gyventojams, gamtai ar turtui prevencijos, kaip to reikalaujama Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punkte. Iš tikrųjų, kaip priminta ginčijamo sprendimo 73 puslapyje, iš deleguotojo reglamento I priedo A priedėlio matyti, kad pagal reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijus reikalaujama, kad „įdiegti prisitaikymo sprendimai [nedarytų] neigiamo poveikio prisitaikymo pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai rizikai lygiui“.
- 153 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, trečiąją pagrindą reikia atmesti.

Dėl ieškinio ketvirtojo pagrindo, grindžiamo akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, kiek tai susiję su Komisijos atsakymu į ieškovų kritiką dėl kriterijų, pagal kuriuos galima nustatyti, kada veikla nedaro didelės žalos perėjimui prie žiedinės ekonomikos

- 154 Ieškovų teigimu, Komisijos atsakymu, pateiktu ginčijamo sprendimo 2.4 punkte (p. 74), į prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka išreikštas abejones dėl reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų, susijusių su perėjimu prie žiedinės ekonomikos, grindžiamų

deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos lentelės „Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai“ 4 punkto, pažeidžiamas Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies d punkto i papunktis. Taigi, ginčijamame sprendime padaryta akivaizdi vertinimo klaida.

- 155 Kaip nurodyta deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos lentelės „Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai“ 4 punkte, pagal jame nustatytus perėjimo prie žiedinės ekonomikos techninės analizės kriterijus, kiek tai susiję su miškininkystės veikla, reikalaujama, kad:

„Dėl miškininkystės pokyčių, kuriuos lemia veikla, teritorijoje, kurioje veikla vykdoma, tvarus ilgalaikio žiediškumo potencialą turinčių medienos gaminių gamybai tinkamos pirminės miško biomasės tiekimas veikiausiai labai nesumažės. Atitiktis šiam kriterijui gali būti įrodyta atliekant [minėtos lentelės] 2 punkte minimą naudos klimatui analizę“.

- 156 Ginčijamo sprendimo III priedo 2.4 punkte (74 puslapis) Komisija atsakė, kad pirminės biomasės tiekimas yra būtinas kitoms didelio anglies dioksido pėdsako medžiagoms pakeisti.

- 157 Ieškovų teigimu, šis atsakymas yra nepakankamas ar net neracionalus. Išlaikant nuolatinį tiekimo lygį gali būti išlaikyta tik maža žaliavų kaina, palyginti su tvaresniais variantais, pavyzdžiui, sumažėjus suvartojimui arba pakartotinai panaudojant medžiagas. Išlaikant tiekimą, taigi ir „pirminių žaliavų“ naudojimą, linkstama išlaikyti neefektyvų šių žaliavų naudojimą. Taigi, išlaikant tiekimą užkertamas kelias išsaugojimui sumažinant biomasės ruošą, nes dėl jos sumažėtų pirminės miško biomasės tiekimas, o tai yra vienas iš reikšmingos žalos perėjimui einant prie žiedinės ekonomikos, nustatytos Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies d punkto i papunktyje, aspektų.

- 158 Be to, ginčijamo sprendimo III priedo 75 puslapyje Komisija nurodė, kad naudos klimatui analizė reiškia, jog medienos gaminių anglies dioksido kaupimo pajėgumai neturi būti mažinami.

- 159 Vis dėlto tokia pozicija yra neteisinga. Iš tiesų naudos klimatui analizė susijusi su anglies san kaupų ir absorbentų miške lygiu. Bet joje neatsižvelgiama į medienos produktus. Taigi, naudos klimatui analizė negali būti naudojama siekiant įrodyti, kad vykdant miškininkystės veiklą išlaikomas pirminės biomasės, tinkamos naudoti žiedinėje ekonomikoje, tiekimas.

- 160 Kadangi šioje byloje Komisija bandė pateisinti savo veiksmus remdamasi pakopinio medienos naudojimo principu, ieškovai teigia, kad šis principas deleguotajame reglamente nenumatytas, todėl Komisija neturi teisės juo remtis ir tikėtis, kad jis bus taikomas. Šis principas nėra vienas iš nagrinėjamų teisės aktų ar kokių nors kitų teisės aktų reikalavimų.

- 161 Komisija nesutinka su šiais argumentais.

- 162 Šio sprendimo 157 ir 160 punktuose nurodytais argumentais ieškovai, prisidengdami teisės klaida, iš tikrųjų teigia, kad ginčijamo sprendimo 2.4 punkte (p. 73 ir 74) padaryta akivaizdi vertinimo klaida, susijusi su miško biomasės tiekimu ir naudojimu. Šie argumentai grindžiami nepakankamomis prielaidomis, tad dėl jų Komisijos atliktas faktinių, techninių ir sudėtingų aplinkybių vertinimas netampa neįtikinamas. Dėl to, kaip matyti iš toliau išdėstytų argumentų, jie turi būti atmesti, kaip nepagrįsti.

- 163 Pirma, ieškovai nurodo, kad ginčijamame sprendime pateiktas Komisijos atsakymas, kad pirminės biomasės tiekimas buvo būtinas kitoms didelio anglies dioksido pėdsako medžiagoms pakeisti, yra nepagrįstas. Taigi jie remiasi prielaida, kad deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos

reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų lentelės 4 punktas lems tai, kad miško biomasė ir toliau bus naudojama, o kitų žaliavų kainų lygis išliks žemas. Ieškovų teigimu, tai trukdys plėtoti tvaresnius variantus, pavyzdžiui, sumažinti vartojimą arba pakartotinai panaudoti medžiagas. Galiausiai tokia situacija prilygsta neefektyviam miško biomasės naudojimui, o tai prieštarauja Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies d punkto i papunkčiui (žr. šio sprendimo 157 punktą).

164 Šiuos teiginius reikia atmesti.

165 Neatrodo akivaizdu, kad atsinaujinančiojo ištekliaus, kaip antai miško biomasės, tinkamos medienos produktams gaminti, turinčios ilgalaikio žiediško potencialą, tiekimo išlaikymas turėtų būti vertinamas kaip priemonė, dėl kurios neefektyviai naudojamos kitos nei miško biomasė medžiagos ar gamtos ištekliai arba naudojamos didelio anglies dioksido pėdsako medžiagos, kaip antai nurodytos Komisijos atsakyme. Taip pat nėra akivaizdu, kad, skatinant išlaikyti atsinaujinančiosios medžiagos, kaip antai miško biomasės, perdirbamumą, atsiranda neveiksmingų sprendimų, kuriais siekiama sumažinti tam tikrų žaliavų, kurios yra mažiau problemiškos nei miško biomasė, vartojimą arba jas panaudoti pakartotinai, kūrimas.

166 Reikėtų atskirti miško biomasės, tinkamos medienos produktų, turinčių ilgalaikio žiediško potencialą, gamybai, naudojimo skatinimą nuo strategijų, kuriomis siekiama užkirsti kelią tam tikrų medžiagų ar gamtos išteklių naudojimui, rengimo. Tikėtinas neveiksmingumas vienoje iš šių sričių nebūtinai lemia neveiksmingumą kitoje srityje. Ieškovų nustatytas ryšys tarp miško biomasės naudojimo skatinimo ir galimo neveiksmingumo mažinant tam tikrų žaliavų naudojimą ar jas naudojant pakartotinai visiškai nebūtinai.

167 Bet kuriuo atveju neaišku, kokiais ekonominiais ar moksliniais įrodymais ieškovai grindžia teiginį, kad išlaikant miško biomasės tiekimą – t. y. ją naudojant kaip atsinaujinančiąją žaliavą, – tam tikrų žaliavų kaina galėtų išlikti žema, palyginti su išlaidomis, kurių patiriama dėl sprendimų sumažinti ar pakartotinai naudoti kitas žaliavas.

168 Žinoma, siekdami paneigti ginčijamame sprendime Komisijos nurodyto požiūrio, kuriuo siekiama išlaikyti pirminės biomasės naudojimą siekiant pakeisti kitas didelio anglies dioksido pėdsako medžiagas, pagrįstumą, ieškovai nurodė, kad tam tikri Komisijos tyrimai įrodė, jog Komisijos numatyta alternatyva turi neigiamą poveikį klimatui. Konkrečiai kalbant, ieškovai pacitavo 2021 m. liepos 16 d. Komisijos komunikato COM(2021) 572 *final* Europos Parlamentui, Tarybai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Nauja 2030 m. [Europos Sąjungos] miškų strategija“ ištrauką, kurią pridėjo prie ieškinio kaip A.44 priedą, nurodydami, kad, „remiantis pastarojo laikotarpio mokslo tyrimais, mažai tikėtina, kad trumpuoju arba vidutinės trukmės laikotarpiu, t. y. iki 2050 m., galima papildoma atitinkamų produktų ir medžiagų pakeitimo nukirsto medžio produktais ir medžiagomis nauda kompensuos grynųjų miško absorbentų mažėjimą, susijusį su aktyvesniu medyno kirtimu“.

169 Vis dėlto iš šios ištraukos nematyti, kad toliau tiekiant miško biomasę tam tikrų žaliavų kaina neišvengiamai išliktų nedidelė, palyginti su sąnaudomis, patiriamomis dėl sprendimų, kuriais siekiama sumažinti tam tikrų žaliavų naudojimą arba jas panaudoti pakartotinai. Iš to taip pat nematyti, kad pirminės biomasės naudojimas palengvina kitų „didelio anglies dioksido pėdsako“ medžiagų pakeitimą. Cituojama minėto dokumento ištrauka veikiausiai kelia abejonių dėl teiginio, kad vien miško biomasės naudojimas galėtų kompensuoti miškų anglies dioksido absorbentų

kiekio sumažėjimą. Taigi, ieškovų nuoroda į Komisijos komunikatą, cituotą šio sprendimo 168 punkte, nepaneigia Komisijos atsakymo dėl miško biomasės tiekimo išlaikymo kaip alternatyvos, leidžiančios išvengti didelio anglies dioksido pėdsako medžiagų naudojimo.

- 170 Net darant prielaidą, kad miško biomasės, tinkamos medienos produktams, turintiems ilgalaikio žiediško potencialą, gaminti, išsaugojimas, numatytas deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos lentelės „Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai“ 4 punkte, iš tikrųjų gali lemti neveiksmingumą plėtojant sprendimus, kuriais siekiama sumažinti tam tikrų žaliavų naudojimą ar pakartotinį naudojimą, kaip teigia ieškovai, tenka konstatuoti, kad tokios aplinkybės nepakanka, kad būtų nustatytas Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies d punkto i papunkčio pažeidimas.
- 171 Iš tiesų dar reikėtų įrodyti „reikšmingo“ neveiksmingumo buvimą, kaip tai matyti iš Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies d punkto i papunkčio. Nesant ieškovų šiuo klausimu pateiktų įrodymų, negalima teigti, kad pirminės biomasės tiekimo kaip alternatyvos, leidžiančios išvengti didelio anglies dioksido pėdsako medžiagų naudojimo, išsaugojimas gali būti laikomas neveiksmingumu, kurį galima laikyti „reikšmingu“. Kitaip tariant, nebuvo įrodyta, kad, kaip teigia ieškovai, dėl išaugusios galimybės perdirbti atsinaujinančiąją medžiagą, kaip antai miško biomasę, medžiagų ar gamtos išteklių naudojimas ir, juo labiau, didelio anglies dioksido pėdsako medžiagų naudojimas neišvengiamai tampa labai neveiksmingas.
- 172 Antra, ieškovai ginčija Komisijos atsakymą, pagal kurį naudos klimatui analizė „preziumuoja, kad medienos produktų anglies dioksido kaupimo pajėgumai neturi būti mažinami užtikrinant, kad nagrinėjama mediena būtų gaunama iš aukštos kokybės miško, kuriame anglis būtų kaupiama kuo ilgiau ir kuris pakeistų daug anglies dioksido išskiriančias medžiagas ir energijos šaltinius“. Naudos klimatui analizė negali būti naudojama siekiant įrodyti, kad vykdant miškininkystės veiklą išlaikomas pirminės biomasės, tinkamos naudoti žiedinėje ekonomikoje, tiekimas, nes minėta analizė susijusi ne su medienos produktais, o tik su anglies sankaupų ir absorbentų kiekiu miškuose (žr. šio sprendimo 159 punktą).
- 173 Šie argumentai yra visiškai nepagrįsti.
- 174 Žinoma, Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies d punkto i papunktyje reikalaujama, kad ekonominė veikla nesukeltų didelio medžiagų naudojimo arba tiesioginio ar netiesioginio gamtos išteklių naudojimo neefektyvumo viename ar keliuose produktų gyvavimo ciklo etapuose, visų pirma produktų patvarumo, pataisomumo, kintamumo, pakartotinio panaudojamumo ar perdirbamumo atžvilgiu. Ieškovų argumentuose aptariamai medienos produktai priklauso minėto 17 straipsnio 1 dalies d punkto i papunktyje nurodytoms produktų kategorijoms. Taip pat tiesa, kad naudos klimatui analizė daro poveikį anglies sankaupoms ir absorbentams miške, kaip matyti iš deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 2.1 punkto, siejamo su AIED II 29 straipsnio 7 dalies b punktu.
- 175 Vis dėlto iš šių aplinkybių negalima daryti išvados, kad ginčijamame sprendime pateikta nuoroda į naudos klimatui analizę yra nepakankama, todėl nereikšminga kalbant apie medienos produktus, kaip teigia ieškovai.
- 176 Kaip ginčijamo sprendimo III priedo 4 punkte iš esmės pažymėjo Komisija, minėta naudos klimatui analizei siekiama užtikrinti, kad nagrinėjama priemonė būtų svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo, kad ilguoju laikotarpiu anglies sankaupų ir absorbentų lygis miške

būtų išlaikytas arba padidintas. Naudos klimatui analizė atitinka strategiją, paprastai žinomą kaip pakopinio medienos naudojimo principas. Pagal šią strategiją būtina kuo ilgiau, dažnai ir veiksmingai naudoti žaliavas, pavyzdžiui, medieną ar kitą biomasę, ir energiją iš jos išgauti tik produkto gyvavimo ciklo pabaigoje. Taigi, remiantis Komisijos atsakyme minima naudos klimatui analize, kartu su kitais parametrais, galima įdiegti pakopinę miško biomasės naudojimo programą, pradedant nuo biomasės apdorojimo miške ir baigiant medienos produktų etapu. Kitaip tariant, naudos klimatui analizė turi bent jau netiesioginį poveikį medienos produktų panaudojimui.

177 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, ieškinio ketvirtąjį pagrindą reikia atmesti.

Dėl ieškinio penktojo pagrindo, grindžiamo teisės klaidomis, padarytomis Komisijai atsakant į ieškovų kritiką dėl reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų švelninant klimato kaitą

178 Ieškovų teigimu, ginčijamo sprendimo III priedo 2.5 punkte (p. 74 ir 75) pateikti vertinimai, kuriais atsakoma į prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka išreikštą susirūpinimą dėl reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų, nurodytų deleguotojo reglamento II priedo 1.3 punkte „Miškotvarka“ pateiktos šių kriterijų lentelės 1.3 punkte, [taikymo] klimato kaitos švelninimo tikslais, neatitinka Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies a punkto ir 19 straipsnio 1 dalies b punkto reikalavimų.

179 Visų pirma, ginčijamo sprendimo III priedo 2.5 punkte (p. 74 ir 75) Komisija teigė, kad reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijai, susiję su nagrinėjamu klimato kaitos švelninimu, yra suderinami su Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies b punktu, nes jais nustatoma ekonominės veiklos vykdytojų pareiga turėti miškotvarkos planą. Pagal šį planą miškų tvarumo kriterijai būtų taikomi visiems miškotvarkos veiksmams, kaip nustatyta AIED II 29 straipsnio 6 dalyje ir Reglamente dėl veiklos gairių. Be to, siekdama pagrįsti minėtus techninės analizės kriterijus, Komisija nurodė AIED II 29 straipsnio 7 dalies b punkto reikalavimus dėl valdymo sistemų, kuriais siekiama tikslo, kad „anglies sancaupų ir absorbentų lygis miške būtų išlaikytas arba padidintas ilguoju laikotarpiu“. Galiausiai Komisija AIED II 29 straipsnio 7 dalies b punkto laikymąsi ir miškotvarkos plano buvimą apibūdino, kaip „[savo] požiūrio kartinį akmenį“.

180 Ieškovų teigimu, 179 punkte pateikti Komisijos paaiškinimai yra klaidingi.

181 Pirma, klaidingi yra Komisijos argumentai, susiję su AIED II 29 straipsnio 6 dalies reikalavimais (atsiliepimo į ieškinį 74 punktą). Iš tiesų minėto 29 straipsnio 6 dalimi tik užtikrinama, kad „medyno kirtavietėje būtų želdinamas miškas“ (AIED II 29 straipsnio 6 dalies a punkto ii papunktis) ir kad „medyno kirtimas išlaikytų arba pagerintų ilgalaikį miško produktyvumą“ (AIED II 29 straipsnio 6 dalies a punkto v papunktis). Šie reikalavimai nesusiję su miškų anglies sancaupų ir absorbentų išlaikymu. Taigi net plynojo kirtimo zona galėtų būti apibūdinta kaip atželdinama. Tikėtina, kad „ilgalaikiai“ plynų kirtimų zonos gamybos pajėgumai bus išlaikyti, jei medžiai ataugės tam tikru metu. Vis dėlto Komisija nepateikė įtikinamo pagrindimo, kodėl nebuvo tiksliai nurodytas po plynojo kirtimo prarandamo anglies dioksido surinkimo terminas. Be to, Reglamentas dėl veiklos gairių, kuriuo Komisija remiasi atsiliepime į ieškinį, šiomis aplinkybėmis neturi jokios reikšmės, nes jame negali būti nustatyti griežtesni reikalavimai nei pirminės teisės aktuose.

- 182 Kita vertus, ginčijamame sprendime remiantis AIED II 29 straipsnio 7 dalies b punktu, kuriame nurodyta, jog būtina, kad „anglies san kaupų ir absorbentų lygis miške būtų išlaikytas arba padidintas ilguoju laikotarpiu“, yra teisės klaida, nes tarp nagrinėjamuose techninės analizės kriterijų nėra reikalavimo, kad operatoriai atitiktų šioje nuostatoje numatytus kriterijus, o tik daroma nuoroda į AIED II 29 straipsnio 6 dalį ir įgyvendinimo aktą, priimtą remiantis šios direktyvos 29 straipsnio 8 dalimi. Atsižvelgiant į tai, kad, Komisijos teigimu, LULUCF kriterijai yra „jos požiūrio kertinis akmuo“, bet techninės analizės kriterijuose visiškai neminima šios direktyvos 29 straipsnio 7 dalis, reikėtų konstatuoti, kad minėti kriterijai grindžiami vien miškotvarkos plano egzistavimu. Tai reiškia, kad nėra vieno iš dviejų minėtų „kartinį akmenį“ sudarančių elementų, ir galiausiai, įrodo, jog vien reikšmingos žalos nedarymo principo klimato kaitos švelninimui kriterijų nepakanka Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytam tikslui pasiekti. Dar daugiau, atrodo, kad Komisija daro prielaidą, jog visi miško turėtojai atitiks AIED II 29 straipsnio 7 dalyje nustatytus kriterijus, net jei pagal techninės analizės kriterijus to nereikalaujama ir jie taikomi ne visiems veiklos vykdytojams. Aiškiai neįpareigodama ekonominės veiklos vykdytojų laikytis AIED II 29 straipsnio 7 dalies b punkte numatytų tvarumo kriterijų ir palikdama šiems veiklos vykdytojams laisvę vertinti, ar jie nori laikytis šios nuostatos – o taip iš tiesų galėtų atsitikti, jei jie norėtų pasinaudoti AIED II 29 straipsnio 1 dalyje aprašytais privalumais, – Komisija padarė teisės klaidą aiškindama Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies a punktą ir šio reglamento 19 straipsnio 1 dalies b punktą.
- 183 Antra, Komisija į ieškovų susirūpinimą atsakė darydama nuorodą į deleguotojo reglamento II priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai“ 1.4 punktą, o visų pirma – į reikalavimą, kad vykdant veiklą „žemės, kurioje yra didelių anglies san kaupų, būklė neblogėtų“. Vis dėlto, kaip nurodyta minėto 1.4 punkto išnašoje, AIED II „žemė, kurioje yra didelių anglies san kaupų“, apibrėžiama kaip atitinkanti tam tikras konkrečias žemės kategorijas. Šiomis aplinkybėmis sąvoka „blogėjimas“ reiškia bendrą žemės perkėlimą iš vienos kategorijos į kitą. Darytina išvada, kad minėtame 1.4 punkte nurodytas reikalavimas netaikomas visai žemei, kurioje vykdomi miško darbai, ir neapima veiklos, kurią vykdant išmetama daug šiltnamio efektą sukeliančių dujų, bet dėl to ji neturi būti priskirta prie kitos kategorijos. Taigi, remdamasi minėtu 1.4 punktu, Komisija pažeidė Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies b punkto reikalavimus.
- 184 Komisija nesutinka su šiais argumentais.
- 185 Šio sprendimo 179–183 punktuose nurodyti argumentai, kuriais ieškovai remiasi Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies a punkto ir 19 straipsnio 1 dalies b punkto pažeidimu, turi būti atmesti.
- 186 Iš tikrųjų, pirma, nė vienas iš ieškovų pateiktų argumentų, kuriais ginčijamas sprendimas kritikuojamas dėl to, kad Komisija jame atkreipė dėmesį į ekonominės veiklos vykdytojų pareigą turėti miškotvarkos planą (žr. šio sprendimo 179–182 punktus), neįtikina.
- 187 Pirma, ieškovai iš esmės teigia, kad ginčijamame sprendime padaryta teisės klaida, nes, priešingai nei Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punkte, Komisija jame remiasi techninės analizės kriterijais, susijusiais su miškotvarkos plano buvimu, įskaitant nuorodą į AIED II 29 straipsnio 6 dalį, kuriais negalima užtikrinti „bent jau esamo lygio“ „miškų anglies san kaupų ir absorbentų išlaikymo“. (žr. šio sprendimo 181 punktą).

- 188 Visų pirma atrodo, kad ieškovų teiginys, jog pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies a punktą reikalaujama užtikrinti bent esamo lygio miškų anglies san kaupų ir absorbentų išlaikymą, grindžiamas Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punktu, kuriuo vis dėlto siekiama nustatyti svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus. Tarp Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies a punkto sąlygų „bent jau esamo lygio“ „anglies dioksido absorbentų“ išlaikymo miške sąlygos nėra. Šioje nuostatoje neįtvirtintas aiškus reikalavimas nustatyti techninės analizės kriterijus, kuriais būtų siekiama išlaikyti „bent jau esamą“ miškų anglies dioksido absorbentų lygį. Atvirkščiai, minėtoje nuostatoje iš esmės reikalaujama, kad ekonominė veikla nedarytų „reikšmingos žalos“ klimato kaitos švelninimui, o taip yra, be kita ko, „kai dėl tos veiklos išmetamas didelis šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis“. Šia nuostata neatkartojamos Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punkte nustatytos sąlygos. Iš tiesų Taksonomijos reglamento 17 straipsnio loginis pagrindas yra visiškai kitoks. Kaip matyti konkrečiai iš šio reglamento 34 konstatuojamosios dalies, „[reglamento nuostatomis, susijusiomis su reikšmingos žalos reglamente nustatytiems aplinkos apsaugos tikslams nepadarymu, t. y. minėtame 17 straipsnyje nustatytais reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijais siekiama] išvengti, kad investicijos būtų laikomos aplinkos atžvilgiu tvariomis tais atvejais, kai ekonomine veikla, kuriai tos investicijos teikia naudą, aplinkai daroma žala viršija jos prisidėjimą prie aplinkos tikslo“, o šis aplinkos tikslas, kaip matyti iš Taksonomijos reglamento 3 straipsnio b punkto, gali būti susijęs su klimato kaitos švelninimu ar kitais dalykais. Negalima reikalauti, kad viena su miškininkyste susijusi ekonominės veiklos rūšis įgalintų išvengti žalos aplinkai, viršijančios jos prisidėjimą siekiant vieno iš aplinkos tikslų.
- 189 Kalbant apie ieškovų iškeltą prielaidą, kad tam tikra ekonominė veikla gali pakenkti anglies dioksido absorbentams ar net juos sunaikinti, reikia pažymėti, kad šis scenarijus jau reglamentuojamas paties Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies a punktu, į kurį reikia atsižvelgti aiškinant ir taikant nagrinėjamus techninės analizės kriterijus. Nors esamų miško anglies dioksido absorbentų sunaikinimo savaimė negalima prilyginti didelių šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekių susidarymui, vis dėlto anglies dioksido absorbentų sunaikinimas sumažins miško gebėjimą kaupti CO₂ – vienas iš šiltnamio efektą sukeliančių dujų. Kitaip tariant, ekonominė veikla, kuria daromas didelis poveikis miške esantiems anglies dioksido absorbentams, netiesiogiai, bet neišvengiamai daro didelę žalą tikslui švelninti klimato kaitą, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies a punktą. Kai šiame ieškinyje ieškovai primygtinai pabrėžia, kad Komisija nepateikė tinkamo atsakymo, kuris padėtų ištaisyti tai, kad nagrinėjamuose techninės analizės kriterijuose arba AIED II 29 straipsnio 6 dalyje aiškiai nenurodyta, kad anglies dioksido absorbentai turi būti išlaikyti „bent jau esamo lygio“, jie remiasi elementais, kurie jau reglamentuojami Taksonomijos reglamento 17 straipsniu.
- 190 Darytina išvada, kad nagrinėjamuose techninės analizės kriterijuose neturėjo būti tiksliai nurodyta, kad reikia vengti miškų anglies dioksido absorbentų sunaikinimo, kaip reikalavimas, kylantis iš Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies a punkto.
- 191 Taip pat nepagrįstas argumentas, kuriuo siekiama įrodyti, kad ginčijamame sprendime pateikta nuoroda į AIED II 29 straipsnio 6 dalį yra netinkama, nes Komisija nepateikė įtikinamo pagrindimo, kodėl nebuvo konkrečiai nurodytas po plynojo kirtimo, kuris vis dėlto yra suderinamas su minėto 29 straipsnio 6 dalimi, „prarasto anglies dioksido surinkimo terminas“.
- 192 Iš tiesų nei Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies a punkte, nei šio reglamento 19 straipsnio 1 dalies b punkte nereikalaujama tokių išsamių duomenų, kurie apimtų po plynojo kirtimo „prarasto anglies dioksido surinkimo termino“ nustatymą. Plynojo kirtimo scenarijus, kaip jį supranta ieškovai, t. y. pražūtingų įvykių, galinčių pakenkti anglies dioksido absorbentams

(jų išlaikymui), atvejis, yra priešingas atvejui kai „medyno kirtavietėje būtų želdinamas miškas“, nurodytam AIED II 29 straipsnio 6 dalyje. Pastarasis scenarijus taip pat nesuderinamas su minėtos direktyvos 29 straipsnio 6 dalyje nurodytu įpareigojimu išlaikyti arba pagerinti ilgalaikį miško produktyvumą. Taigi ieškovų nurodytas plynojo kirtimo scenarijus niekaip nekeičia ginčijamame sprendime Komisijos pateiktos nuorodos į AIED II 29 straipsnio 6 dalies taikymą tinkamumo. Tiesiogiai taikant šią nuostatą, plynasis kirtimas, kaip ieškovai jį supranta šiame ieškinio pagrinde, nėra ekonominė veikla, kurią galima laikyti „tvaria aplinkos atžvilgiu“.

- 193 Galiausiai argumentas, kad Reglamentas dėl veiklos gairių šiomis aplinkybėmis visiškai nenaudingas, nes šiame akte negalėjo būti nustatyti griežtesni reikalavimai nei pirminės teisės aktuose, yra nereikšmingas. Tenka konstatuoti, kad šio reglamento naudingumo rengiant nagrinėjamus techninės analizės kriterijus negalima pagrįstai paneigti vien dėl to, kad minėtame reglamente nenustatyti griežtesni reikalavimai nei kituose Sąjungos pirminės ar antrinės teisės aktuose.
- 194 Kita vertus, nors, kaip pripažįsta pati Komisija (atsiliepimo į ieškinį 73 punktą), ginčijamame sprendime ji klaidingai rėmėsi AIED II 29 straipsnio 7 dalies b punktu, kiek tai susiję su reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijumi, nors deleguotajame reglamente nuoroda į šią nuostatą daroma nagrinėjant naudą klimatui, o ne minėtą kriterijų (žr. šio sprendimo 182 punktą), minėta klaida nedaro poveikio ginčijamo sprendimo teisėtumui.
- 195 Iš ginčijamo sprendimo matyti, kad Komisijos atsakymas į ieškovų kritiką visų pirma grindžiamas ne AIED II 29 straipsnio 7 dalies b punktu, o pareiga turėti miškotvarkos planą ar lygiavertį dokumentą, kaip numatyta tos pačios direktyvos 29 straipsnio 6 dalyje ir Reglamente dėl veiklos gairių. Iš šio sprendimo 187–193 punktų matyti, kad ieškovų argumentai dėl techninės analizės kriterijų, susijusių su miškotvarkos plano buvimu, įskaitant nuorodą į AIED II 29 straipsnio 6 dalį, buvo atmesti.
- 196 Taigi, ši ginčijamame sprendime pateikta klaidinga nuoroda į AIED II 29 straipsnio 7 dalies b punktą negali lemti jo panaikinimo.
- 197 Antra, negalima pritarti ieškovų argumentui, kad ginčijamame sprendime pateiktas Komisijos pareiškimas, kuriame reikalaujama, kad vykdant veiklą „žemės, kurioje yra didelių anglies sandėpų, būklė neblogėtų“, kaip numatyta deleguotojo reglamento II priedo 1.3 punkte pateiktos lentelės „Reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijai“ 1.4 punkte, iš esmės buvo nepakankamas (žr. šio sprendimo 183 punktą).
- 198 Iš tikrųjų, nors Komisija nurodė šio sprendimo 197 punkte minėtą 1.4 punktą, šis pareiškimas neturėjo savarankiškos reikšmės atsakant į prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka išreikštą kritiką dėl reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų tariamo neteisėtumo siekiant sušvelninti klimato kaitą. Turimas omenyje pareiškimas, kuriuo papildomi ginčijamo sprendimo III priedo 2.5 punkte (p. 74 ir 75) išdėstyti pagrindiniai argumentai, susiję su ekonominės veiklos vykdytojų pareiga turėti miškotvarkos planą. Neatsižvelgiant į tai, ar šis papildomas pareiškimas yra pagrįstas, ar ne, jis nekeičia Komisijos vertinimo dėl ekonominės veiklos vykdytojų, norinčių įrodyti, kad jų ekonominė veikla yra tvari aplinkos atžvilgiu, pareigos turėti miškotvarkos planą, todėl ieškovų argumentai yra nereikšmingi.
- 199 Bet kuriuo atveju šis argumentas yra nepagrįstas. Iš tiesų ieškovai pagrįstai mano, kad nuostata dėl nepabloginimo, numatyta reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų 1.4 punkte, susijusi tik su „žeme“, išsamiau apibrėžta AIED II 29 straipsnio 4 dalyje. Taip pat tiesa, kad pastarojoje

nuostatoje „žemė, kurioje yra didelių anglies sancaupų“, apibrėžiama nurodant specifines žemės kategorijas. Be to, atsižvelgiant į AIED II 29 straipsnio 4 dalį, sąvoka „pablogėjimas“, vartojama reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų 1.4 punkte, reiškia „žemės, kurioje yra didelių anglies sancaupų“, statuso praradimą, o tai prilygsta bendram žemės perkėlimui iš vienos kategorijos į kitą.

- 200 Vis dėlto ginčijamame sprendime padarytai teisės klaidai įrodyti nepakanka aplinkybės, dėl kurios apgailestauja ieškovai, kad deleguotojo reglamento II priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės lentelės „Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai“ 1.4 punkte nurodytas reikalavimas, pirma, netaikomas visai žemei, kurioje vykdoma miškininkystės veikla, ir, antra, neapima veiklos, kurią vykdant išmetama daug [šiltnamio efektą sukeliančių dujų], bet kuri nelemia tokio perkėlimo iš vienos kategorijos į kitą (žr. šio sprendimo 183 punktą).
- 201 Svarbu priminti, kad pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies a punktą ekonominė veikla laikytina darančia didelę žalą klimato kaitos švelninimui, kai vykdant tą veiklą išmetamas didelis šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis.
- 202 Šio sprendimo 183 punkte išdėstytuose argumentuose ieškovai tiksliai nenurodė ekonominės veiklos rūšies, kuri galėtų kelti problemų pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies a punktą, t. y. kai dėl veiklos gali būti „išmetamas didelis šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis“, bet ji nelemia žemės perkėlimo iš vienos kategorijos į kitą ir nėra draudžiama pagal AIED II 29 straipsnio 4 dalį.
- 203 Toks nurodymas buvęs būtinas, nes AIED II 29 straipsnio 4 dalyje apibrėžtos probleminės zonos apima labai didelę pažeidžiamų miškų vietovių dalį, t. y. „žemę, kurioje yra didelių anglies sancaupų“. Taigi, ši miškų dalis jau saugoma pagal šią nuostatą. Šiuo klausimu reikia priminti, kad AIED II 29 straipsnio 4 dalyje apibrėžti plotai apima ne tik šlapynes, bet ir išties mišku apaugusias vietas (AIED II 29 straipsnio 4 dalies b punktas) ir kitus didesnius nei vienas hektaras plotus, kuriuose augantys medžiai yra aukštesni nei penki metrai (AIED II 29 straipsnio 4 dalies c punktas). Iš bylos medžiagos matyti, kad nėra paprasta nustatyti, kokiai ekonominei veiklai galėtų būti netaikoma deleguotojo reglamento II priedo 1.3 punkte, siejamame su AIED II 29 straipsnio 4 dalimi, pateikta sąvokos „žemė, kurioje yra didelių anglies sancaupų“ perkėlimo iš vienos kategorijos į kitą apibrėžtis, bet dėl jos galėtų būti išmetamas toks šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, kad šią ekonominę veiklą būtų galima kvalifikuoti kaip veiklą, dėl kurios išmetamas „didelis“ teršalų kiekis ir kuri daro „didelę žalą“, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies a punktą.
- 204 Kadangi ieškovai aiškiai nenurodo, kokia ekonominė veikla, vykdoma kitoje zonoje nei ta, kurios priskyrimas kitai kategorijai numatytas AIED II 29 straipsnio 4 dalyje, dėl kurios išmetamas didelis šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis ir kuri iš tikrųjų gali sukelti problemų atsižvelgiant į Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punkte numatytas sąlygas, dėl jų argumentų Komisijos požiūris, pagal kurį daugiausia dėmesio skiriama žemės perkėlimui iš vienos kategorijos į kitą, kaip numatyta AIED II 29 straipsnio 4 dalyje, netampa neįtikinamas. Taigi šio sprendimo 183 punkte minėtu ieškovų argumentu nepaneigiama ginčijamame sprendime Komisijos padaryta nuoroda į deleguotojo reglamento II priedo 1.3 punkte pateiktos techninės analizės lentelės „Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai“ 1.4 punkto pagrįstumo.

- 205 Galiausiai šio sprendimo 180–183 punktuose nurodytais argumentais taip pat neįrodomas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies b punkto pažeidimas, nes ieškovai nenurodė ryšio tarp šių argumentų ir šios nuostatos konkrečių materialinių sąlygų. Jie nepaaiškino savo priekaištų poveikio ir apimties remdamiesi Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies b punkto sąlygomis, o savo argumentus grindė reikšmingais įrodymais.
- 206 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, penktąjį pagrindą reikia atmesti.

Dėl ieškinio šeštojo pagrindo, grindžiamo teisės klaidomis ir akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, padarytomis Komisijos atsakyme į ieškovų kritiką dėl kriterijų, kuriais remiantis būtų galima nustatyti, ar veikla nedaroma didelės žalos biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugai bei atkūrimui

- 207 Ieškovų teigimu, Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punktas ir 19 straipsnio 1 dalies a–c punktai buvo pažeisti ginčijamo sprendimo III priedo 2.6 punkte (p. 76) pateiktu Komisijos atsakymu į prašymo atlikti peržiūrą vidaus tvarka 201–227 punktuose iškeltus klausimus dėl reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų, susijusių su biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga bei atkūrimu, kurie įvardyti deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte pateiktos lentelės 6 punkte ir deleguotojo reglamento II priedo 1.3 punkte „Miškotvarka“ pateiktos lentelės 6 punkte. Šiame atsakyme padaryta teisės klaida ir akivaizdi vertinimo klaida ir iš jo matyti, kad priimdama deleguotąjį reglamentą, Komisija viršijo savo įgaliojimus.
- 208 Ginčijamame sprendime yra „motyvavimo spragų“. Komisija tinkamai neatsakė į prašyme dėl peržiūros vidaus tvarka išdėstytą kritiką dėl ginčijamo sprendimo III priedo 2.6 punkto (p. 76). Ginčijamame sprendime ši institucija tik priminė techninės analizės kriterijų nuostatas, kurios, jos nuomone, atitinka ieškovų kritiką dėl jų nurodytų keturių konkrečių probleminių sričių.
- 209 Kadangi ginčijamame sprendime Komisija atsakė į suformuluotus priekaištus, ji neatsižvelgė į tai, jog techninės analizės kriterijuose reikalaujama, kad operatoriai tiesiog pateiktų informaciją, bet nereikalaujama apčiuopiamo rezultato. Tokie techninės analizės kriterijai negali būti laikomi „būtiniausiais reikalavimais“, kuriais siekiama išvengti žalos, minimos Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punkte. Taigi, minėti techninės analizės kriterijai prieštarauja to paties reglamento 19 straipsnio 1 dalies b punktui.
- 210 Žinoma, deleguotojo reglamento I ir II priedų 1.3 punkte pateiktos reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų lentelės 6 punkte reikalaujama apčiuopiamo rezultato, t. y. įpareigojimo nekeisti buveinių, kurios yra ypač jautrios biologinės įvairovės nykimui arba kurių apsaugos vertė yra didelė, paskirties. Vis dėlto šiomis aplinkybėmis sąvoka „paskirties keitimas“ reiškia bendrą statuso pažeminimą. Nors taikant šį kriterijų galima užkirsti kelią tokio pobūdžio katastrofiškam pokyčiui, jis nepadedą išvengti, kad kita, nors ir mažiau žalinga, veikla darytų didelę žalą gerai ekosistemų būklei ir atsparumui. Taigi, kai Komisija ginčijamame sprendime rėmėsi minėtu 6 punktu, ji padarė teisės klaidą arba akivaizdžią vertinimo klaidą.
- 211 Atsiliepime į ieškinį Komisija pabrėžė reikalavimą, kad saugomose ar nustatytose teritorijose veikla atitiktų šioms teritorijoms nustatytus apsaugos tikslus. Ieškovai pripažįsta, kad šis aspektas „tam tikrais atvejais“ gali atitikti Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punkto reikalavimus. Vis dėlto to nepakanka, nes apsaugos tikslai yra „išorinis standartas“, o nagrinėjamas reikalavimas susijęs tik su saugomomis sritimis.

- 212 Be to, ieškovų teigimu, deleguotojo reglamento I ir II priedų 1.3 punkte pateiktos reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų lentelės 6 punkte nustatyti techninės analizės kriterijai neatitinka tam tikrų Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų. Atsižvelgiant į tai, kad miškotvarkos plane prašoma informacija yra labai bendro pobūdžio, vien reikalavimas įtraukti šią informaciją nėra nei kriterijus, pagal kurį nustatoma, kaip tinkamiausiai galima prisidėti siekiant biologinės įvairovės tikslo (Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies a punktas), nei kriterijus, apimantis būtiniausius reikalavimus, kurių reikia laikytis siekiant išvengti reikšmingos žalos (minėto reglamento 19 straipsnio 1 dalies b punktas), nei kiekybinis kriterijus, turintis aiškias ribines vertes (to paties reglamento 19 straipsnio 1 dalies c punktas).
- 213 Ginčijamame sprendime Komisija „daugumoje atvejų“ tik aiškiai nurodė nuostatas, kurias ieškovai kritikavo. Taigi, ginčijamame sprendime nebuvo atsakyta į prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka išreikštą susirūpinimą dėl nevietinių rūšių. Komisija, žinoma, rėmėsi 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1143/2014 dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo (OL L 317, 2014, p. 35) nuostatomis. Vis dėlto šis reglamentas techninės analizės kriterijuose nepaminėtas. Taigi jis negali atitikti Taksonomijos reglamento reikalavimų, susijusių su tinkamo techninės analizės kriterijaus nustatymu, yra susijęs tik su „invazinėmis svetimomis rūšimis“, kurios jame apibrėžtos, ir neapima visų nevietinių rūšių, naudojamų miškininkystėje, kurios vis dėlto gali daryti neigiamą poveikį biologinės įvairovės tikslui. Kalbant apie pesticidus, ginčijamame sprendime Komisijos nurodytam bendram reikalavimui įtraukti informaciją apie „biologinei įvairovei nekenkiančios praktikos skatinimą“, ieškovų teigimu, nebūdingas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalyje reikalaujamas tikslumas. Kiek tai susiję su apdulkintojais, Komisijos ginčijamame sprendime nurodyta pareiga įtraukti labai bendro pobūdžio informaciją, nurodytą deleguotojo reglamento I ir II priedų 1.3 punkte pateiktos reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų lentelės 6 punkto a, g ir h papunkčiuose, taip pat neatitinka Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalyje nustatyto tikslumo reikalavimo.
- 214 Taigi, ieškovų teigimu, reikia daryti išvadą, kad Komisija ginčijamame sprendime padarė teisės klaidą aiškindama Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punkto ir 19 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktų reikalavimus arba padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai rėmėsi nuostatomis, kurios akivaizdžiai netinkamos šiems reikalavimams įvykdyti, arba viršijo savo kompetenciją, priimdama deleguotąjį reglamentą.
- 215 Komisija nesutinka su šiais argumentais.
- 216 Pateikdami šį pagrindą ieškovai neįrodė, kad ginčijamo sprendimo III priedo 2.6 punkte (p. 76) pateiktas Komisijos atsakymas yra neteisėtas dėl Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punkto ir 19 straipsnio 1 dalies a–c punktų pažeidimo. Visi ieškovų argumentai, išdėstyti šeštajam ieškinio pagrindui pagrįsti, turi būti atmesti dėl toliau nurodytų priežasčių.
- 217 Ieškovai klaidingai teigia, kad Komisija neatsakė į prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka suformuluotą priekaištą, kad pagal deleguotojo reglamento I ir II priedų 1.3 punkte pateiktos reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų lentelės 6 punkte nurodytus techninės analizės kriterijus nereikalaujama, kad būtų veiksmingai pasiektas minimalus apsaugos ar atkūrimo lygis (žr. šio sprendimo 209 punktą). Iš tikrųjų ginčijamo sprendimo III priedo 2.6 punkte (p. 76) Komisija glaustai, bet išsamiai atsako į šį priekaištą. Minėtas atsakymas apima visą kritiką,

išdėstyta prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka. Konkrečiai kalbant, šioje ginčijamo sprendimo dalyje Komisija aiškiai nurodė prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka nurodytas nevietines rūšis, pesticidus ir apdulkintojus.

- 218 Be to, ginčijamo sprendimo III priedo 2.6 punkte (p. 76) nėra teisės klaidos ar akivaizdžios vertinimo klaidos. Šioje ginčijamo sprendimo dalyje Komisija pažymi, kad ieškovai neatsižvelgė į tai, jog nagrinėjami reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijai apima pareigą, kad „buveinių, kurioms itin būdinga biologinės įvairovės nykimo rizika arba kurių išsaugojimo vertė didelė, arba teritorijų, skirtų tokioms buveinėms atkurti pagal nacionalinę teisę, paskirtis negali būti keičiama“. Iš Komisijos atsakymo taip pat matyti, kad „pirmykščiams miškams ir sengirėms taikoma nuoroda į „buveines, kurioms itin būdinga biologinės įvairovės nykimo rizika arba kurių išsaugojimo vertė didelė“.
- 219 Atsižvelgdami į šiuos Komisijos argumentus ieškovai šiame ieškinyje teigia, kad ši institucija neatsižvelgė į tai, jog pagal techninės analizės kriterijus nereikalaujama jokio „materialaus rezultato“, kad būtų išvengta Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punkte nurodytos žalos, todėl minėti techninės analizės kriterijai prieštarauja to paties reglamento 19 straipsnio 1 dalies b punktui (žr. šio sprendimo 209 punktą). Šį ieškovų argumentą reikia atmesti. Iš ginčijamame sprendime pateikto Komisijos atsakymo galima suprasti, kad nagrinėjami techninės analizės kriterijai iš tikrųjų gali lemti apčiuopiamus rezultatus ir kad juose neapsiribojama pareiga pateikti informaciją.
- 220 Deleguotojo reglamento I ir II priedų 1.3 punkte pateiktos reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų lentelės 6 punkte nurodytame antrajame kriterijuje numatyta pareiga „nekeisti buveinių, kurioms itin būdinga biologinės įvairovės nykimo rizika, paskirties“. Šia ginčijamame sprendime aiškiai nurodyta pareiga apibrėžiamas pakankamai „apčiuopiamas“ apsaugos lygis, kurį turi pasiekti valstybės narės.
- 221 Be to, nurodant, kad „nacionalinės kompetentingos institucijos nustatytoje apsaugos teritorijose arba saugomose buveinėse veikla atitinka tų teritorijų apsaugos tikslus“, minėtame 6 punkte nustatytu pirmuoju kriterijumi leidžiama nustatyti siektiną buveinių apsaugos ar atkūrimo lygį. Dėl šios formuluotės gaunamas pakankamai „apčiuopiamas“ rezultatas.
- 222 Be to, reikia konstatuoti, kad ginčijamo sprendimo III priedo 2.6 punkte (p. 76) Komisijos pateikta nuoroda į sąlygą, kad miškotvarka atitiktų minėtus saugomų teritorijų apsaugos tikslus ir kad „nebūtų keičiama buveinių, kurioms itin būdinga biologinės įvairovės nykimo rizika, paskirtis“, nepažeidžiamas Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punktas.
- 223 Atvirkščiai, minėtu reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijumi, pagal kurį veikla turi atitikti teritorijų, kurioms taikomas reikalavimas „nekeisti buveinių paskirties“, „apsaugos tikslus“, sukonkretinta ekonominės veiklos vykdytojo, norinčio, kad jo ekonominė veikla būtų pripažinta tvaria aplinkos atžvilgiu, pareiga užtikrinti, kad ši veikla nebūtų „žalinga buveinių ir rūšių išsaugojimo būklei“, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punkto ii papunktį. Be to, pareiga įtraukti nuostatas, kuriomis siekiama išsaugoti ir galbūt padidinti biologinę įvairovę, kuri turi būti įrodyta deleguotojo reglamento I ir II priedų 1.3 punkte pateiktos lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 1.2 punkto i papunktyje nurodyta išsamia informacija, sukonkretinama ekonominės veiklos vykdytojo, norinčio, kad jo ekonominė veikla būtų pripažinta tvaria, pareiga užtikrinti, kad ta veikla nebūtų „labai žalinga gerai ekosistemų būklei ir atsparumui“, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos

- reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punkto i papunktį. Galiausiai Komisijos nuoroda į šiuos kriterijus taip pat turi būti vertinama kaip priemonė, atitinkanti sąvoką „būtiniausias reikalavimas“, kaip ji suprantama pagal to paties reglamento 19 straipsnio 1 dalies b punktą.
- 224 Žinoma, šiomis aplinkybėmis ieškovai teigia, kad reikalavimas, pagal kurį „saugomose arba nustatytose srityse“ veikla turi atitikti šioms sritims nustatytus apsaugos tikslus, neatitinka Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punkto reikalavimų, nes rėmimasis „apsaugos tikslais“ yra „išorinis standartas“, kuris nėra suderintas su minėtu reglamentu (žr. šio sprendimo 211 punktą).
- 225 Vis dėlto šio sprendimo 224 punkte nurodytą argumentą reikia atmesti. Viena vertus, atskaitos tašką pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punkto ii papunktį turi būti laikoma „buveinių ir rūšių išsaugojimo būklė“, nustatoma pagal atitinkamą išsaugojimo sistemą. Kita vertus, kaip teisingai nurodo Komisija, nuorodos į tokį „išorinį standartą“ svarba patvirtinta Taksonomijos reglamento 32 konstatuojamojoje dalyje, pagal kurią terminas „tvari miškotvarka“ turėtų būti suprantamas atsižvelgiant į „su miškais ir miško žeme susijusią praktiką ir jų naudojimą“. Be to, kaip teisingai pažymėjo Komisija, šis reikalavimas apima daugiau nei paprastą užtikrinimą, kad veikla nebūtų „žalinga gerai ekosistemų būklei ir atsparumui arba buveinių ir rūšių išsaugojimo būklei“ (Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punkto ii papunktis).
- 226 Ieškovų teigimu, deleguotojo reglamento I ir II priedų 1.2 punkte pateiktos reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų lentelės 6 punkte nurodytas buveinės „paskirties keitimas“ prilygsta bendram statuso pažeminimui, todėl kita veikla, nors ir mažiau žalinga, vis dėlto gali padaryti didelę žalą gerai ekosistemų būklei ir atsparumui (žr. šio sprendimo 210 punktą).
- 227 Šiam argumentui negalima pritarti.
- 228 Pirma, prielaida, kuria grindžiami šie argumentai, bet kuriuo atveju atrodo spekuliatyvi. Net preziumuojant, kad „paskirties pakeitimas“, kurį mini ieškovai, gali būti prilygintas panašaus sunkumo pokyčiui kaip bendras miško statuso pažeminimas, reikia pažymėti, jog, kaip pažymėta šio sprendimo 199–204 punktuose, ieškovai konkrečiai nenurodė ekonominės veiklos, iš tikrųjų susijusios su tokiu paskirties keitimu, kuri, kaip nurodyta ieškinio 100 punkte, „nors yra mažiau žalinga [nei minėtas „paskirties pakeitimas“], vis dėlto [galėtų] padaryti didelę žalą gerai ekosistemų būklei ir atsparumui“. Tai nurodyti buvo būtina, nes iš ginčijamame sprendime pateiktų paaiškinimų, susijusių su buveinių paskirties keitimu, savaime negalima daryti išvados, jog nagrinėjamas techninės analizės kriterijus yra nesuderinamas su Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punktu. Šiuo klausimu ieškovų argumentas yra nepagrįstas.
- 229 Antra, ieškovai klaidingai aiškina ieškinio 100 punkte nurodytą terminą „paskirties keitimas“. Nagrinėjamo „paskirties keitimo“ negalima prilyginti kraštutiniam scenarijui, kai miško statusas pakeičiamas iš geresnio į blogesnį. Šiuo klausimu minėtas „paskirties keitimas“ išsamiau apibrėžtas deleguotojo reglamento I ir II priedų 1.3 punkte pateiktos reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų lentelės 6 punkto f papunktyje. Kaip apibrėžta šioje nuostatoje, šia sąvoka siekiama „pašalinti galimybę pertvarkyti didelės biologinės įvairovės ekosistemas į mažesnės biologinės įvairovės ekosistemas“. Be to, remiantis vien ieškovų raštais negalima daryti išvados, kad ši apibrėžtis savaime prieštarauja Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punktui.

- 230 Remdamiesi tomis pačiomis aplinkybėmis ieškovai teigia, kad reikalavimas, jog veikla „saugomose arba nustatytose srityse“ turi atitikti šioms sritims nustatytus apsaugos tikslus, neatitinka Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punkto reikalavimų, nes šis reikalavimas susijęs tik su saugomomis sritimis (žr. šio sprendimo 211 punktą).
- 231 Šiam argumentui negalima pritarti. Iš tikrųjų, išskyrus pirmąjį kriterijų, numatytą deleguotojo reglamento I ir II priedų 1.3 punkte pateiktos reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų lentelės 6 punkte, visi kiti kriterijai taikomi ir teritorijoms, esančioms už saugomų teritorijų ribų, taip nustatant pakankamus reikalavimus, kad būtų išvengta didelės žalos. Taip yra minėto 6 punkto antroje ir trečioje pastraipose nurodyto paskirties nekeitimo kriterijaus atveju.
- 232 Be to, nė vienu šio sprendimo 213 punkte išdėstytu argumentu negalima paneigti ginčijamo sprendimo III priedo 2.6 punkte (p. 76) Komisijos pateiktų vertinimų pagrįstumo.
- 233 Kalbant apie nevietines rūšis, reikia pažymėti, kas nurodyta toliau.
- 234 Savo atsakyme Komisija turėjo teisę remtis Reglamento Nr. 1143/2014 nuostatomis, nors pats šis reglamentas nagrinėjamuose techninės analizės kriterijuose neminimas. Šio reglamento nenurodymo techninės analizės kriterijuose poveikio Komisijos atliktam minėtų kriterijų vertinimui ginčijamo sprendimo III priedo 2.6 punkto b papunktyje nagrinėti nereikia. Iš tikrųjų ieškinyje, pareikštame dėl Komisijos sprendimo dėl peržiūros vidaus tvarka, priimtini yra tik pagrindai, kuriais siekta įrodyti teisės arba vertinimo klaidas, dėl kurių šis sprendimas yra neteisėtas, o ne pagrindai, susiję su administraciniu aktu, kurį prašyta peržiūrėti vidaus tvarka (2021 m. spalio 6 d. Sprendimo *ClientEarth / Komisija*, C-458/19 P, EU:C:2021:802, 49 punktas). Dėl to Bendrasis Teismas turi nagrinėti ne šių kriterijų, o tik ginčijamo sprendimo teisėtumą. Vadinas, reikia konstatuoti, kad dėl šios ginčijamo sprendimo dalies pateikti argumentai turi būti atmesti. Teiginys, kad Reglamentas Nr. 1143/2014 susijęs tik su jame apibrėžtomis „invazinėmis svetimomis rūšimis“ ir neapima „visų nevietinių rūšių, naudojamų miškininkystėje, kurios vis dėlto gali daryti neigiamą poveikį biologinės įvairovės tikslui“, grindžiamas tuo, kad neatsižvelgiama į Reglamento Nr. 1143/2014 sąvokas ir parametrus. Pagal minėto reglamento 4 straipsnio 1 dalį Komisijai suteikiami įgaliojimai įgyvendinimo aktais nustatyti Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių sąrašą. Naujausia sąrašo versija įtvirtinta 2022 m. liepos 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2022/1203, kuriuo dėl Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių sąrašo atnaujinimo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/1141 (OL L 186, 2022, p. 10). Kaip matyti iš Reglamento Nr. 1143/2014 4 straipsnio 2 dalies, šis sąrašas reguliariai atnaujinamas ir peržiūrimas ne rečiau kaip kas šešerius metus.
- 235 Viena vertus, sąvokos „invazinės svetimos rūšys“ taikymas praktikoje priklauso nuo sudėtingų mokslinių vertinimų. Priešingai, nei teigia ieškovai, ne visos į Sąjungą patenkančios svetimos rūšys ar visos iš vieno Sąjungos regiono kilusios rūšys, kurios kelia problemų kitame Sąjungos regione, yra „invazinės“, kaip tai suprantama pagal Reglamente Nr. 1143/2014 vartojamą sąvoką „invazinės svetimos rūšys“, todėl nebūtinai įtraukiamos į Sąjungos sąrašą. Taigi, kol neatliktas tinkamas mokslinis vertinimas, neįmanoma tiksliai nustatyti, ar turima omenyje invazinė svetima rūšis. Nagrinėjamu atveju nustatant tokį atvejį svarbus teisinis kontekstas yra įtvirtintas Reglamente Nr. 1143/2014, o ne ginčijamame sprendime.

- 236 Kita vertus, negalima atmesti galimybės, kad laikui bėgant Komisijai gali tekti į Sąjungos sąrašą įtraukti „invazines svetimas rūšis“. Tokiu atveju problema, kad ginčijamame sprendime tiksliai nenurodyta, „nevietinės rūšys, naudojamos miškininkystėje, kurios vis dėlto gali daryti neigiamą poveikį biologinės įvairovės tikslui“, – dėl ko apgailestauja ieškovai – galėtų būti išspręsta pritaikant Sąjungos sąrašą pagal Reglamente Nr. 1143/2014 numatytas procedūras.
- 237 Atsižvelgiant į šias aplinkybes, ginčijamame sprendime Komisijos pateikta nuoroda į Sąjungos sąrašą yra aiškus, pakankamas ir teisingas paaiškinimas. Kalbant apie techninės analizės kriterijus, pažymėtina, kad Komisija neprivalėjo pateikti aiškos nuorodos į Sąjungos sąrašą, nes Reglamento Nr. 1143/2014 nuostatos taikomos tiesiogiai ir nedelsiant, nesant reikalo daryti aiškos nuorodos į šį reglamentą, o atitinkami techninės analizės kriterijai negali pakeisti šio reglamento poveikio.
- 238 Dėl pesticidų ieškovai teigia, kad ginčijamame sprendime Komisijos nurodytas bendras reikalavimas pateikti informaciją apie „biologinei įvairovei nekenkiančios praktikos skatinimą“ nėra toks tikslus, kaip reikalaujama Taksonomijos reglamento „19 straipsnio 1 dalyje“ (žr. šio sprendimo 213 punktą). Šiuo klausimu reikia priminti, kad ginčijamo sprendimo III priedo 2.6 punkte (p. 76) Komisija atsakė taip:
- „Perteklinis pesticidų naudojimas būtų nesuderinamas su deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte nurodytų [reikšmingos žalos nedarymo principo] kriterijų 6 punkto e papunkčio nuostata dėl „biologinei įvairovei nekenkiančios praktikos, kuria puoselėjami natūralūs miško procesai, skatinimo“.
- 239 Šia formuluote, kurią ieškovai laiko „bendro pobūdžio paaiškinimu“, Komisija ketino pasakyti, kad perteklinis pesticidų naudojimas, minimas prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka, yra rimtas dalykas, prieštaraujantis deleguotojo reglamento I ir II priedų 1.3 punkte pateiktos reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų lentelės 6 punkto e papunkčiui.
- 240 Tai yra pakankamas atsakymas, kuris nėra neteisėtas, nes šio sprendimo 238 punkte nurodytoje ištraukoje Komisija primena, kad pagal deleguotojo reglamento I ir II priedų 1.3 punkte pateiktos reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų lentelės 6 punkto e papunktį ekonominę veiklą, kurią vykdant leidžiama naudoti per daug pesticidų, negali būti laikoma „tvaria aplinkos atžvilgiu“, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 1 ir 3 straipsnius. Kitaip tariant, ieškovų iškelta problema, susijusi su bendruoju kriterijumi, pagal kurį turi būti įtraukta informacija apie „biologinei įvairovei nekenkiančios praktikos skatinimą“, jau išspręsta deleguotajame reglamente, siejamame su Taksonomijos reglamentu.
- 241 Galiausiai dėl apdulkintojų Komisija ginčijamo sprendimo III priedo 2.6 punkte (p. 76) nurodė:
- „Ketvirta, apdulkintojai yra įtraukti į deleguotojo reglamento I priedo 1.3 punkte nurodytų [reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų 6 punkto a, g ir h papunkčius.“
- 242 Ieškovų teigimu, pareiga – Komisijos nurodyta ginčijamame sprendime – įtraukti informaciją, nurodytą deleguotojo reglamento I ir II priedų 1.3 punkte pateiktos reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų lentelės 6 punkto a, g ir h papunkčiuose, tikslumu toli gražu neatitinka Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalyje nustatyto reikalavimo (žr. šio sprendimo 213 punktą).

- 243 Šis argumentas visiškai nepagrįstas, nes ieškovai nenurodo, kuri Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies nuostata tariamai prieštarauja ginčijamam sprendimui.
- 244 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, šeštąją pagrindą reikia atmesti.

Dėl ieškinio septintojo pagrindo, grindžiamo teisės klaidomis ir akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, Komisijos padarytomis ginčijamame sprendime nurodant, kad poveikio švelninimo techninės analizės kriterijai, susiję su miškų bioenergijos veikla, yra tinkami siekiant nustatyti, ar veikla svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo

- 245 Pateikdami septintąją pagrindą ieškovai iš esmės teigia, kad klaidų yra daugelyje ginčijamo sprendimo III priedo 3.2.1 punkte pateiktų vertinimų, susijusių su prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka išreikštu susirūpinimu dėl tariamo miškų bioenergijos veiklai taikomų klimato kaitos švelninimo techninės analizės kriterijų nepakankamumo
- 246 Septintąją pagrindą sudaro dvi dalys.

Dėl septintojo pagrindo pirmos dalies, grindžiamos teisės klaidomis ir akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, kurias Komisija padarė nusprendama, kad „išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo“ kriterijai buvo tinkami siekiant užtikrinti, kad miškų bioenergijos veikla prisidėtų prie klimato kaitos švelninimo

- 247 Ginčijamo sprendimo III priedo (p. 81) 3.2.1 punkto b papunktyje Komisija nurodė:

„Deleguotajame reglamente apibrėžtos su bioenergija susijusios veiklos taisyklės turi būti taikomos kartu su kitais taikytiniais Sąjungos teisės aktais. Iš tiesų biogeninius išmetamuosius teršalus valstybės narės apskaito bendroje sistemoje, kurią sudaro jų nacionalinių apskaitos ataskaitų išipareigojimai, numatyti [Reglamente (ES) 2018/841], ir jų išipareigojimai iki 2030 m., o Sąjungoje tiekimo grandinėje (pasėliai, transportas ir kt.) susidarantis išmetamųjų teršalų kiekis apskaitomas pagal Sąjungos ir sektorių[, kuriems taikomas Pastangų pasidalijimo reglamentas,], [apyvartinių taršos leidimų prekybos] sistemą. Vadinas, atsižvelgiama į visą bioenergijos gamybos metu susidarantį išmetamųjų teršalų kiekį.

Į AIED II 29 straipsnio 10 dalyje nustatytus išmetamųjų [šiltnamio efektą sukeliančių dujų] kiekio mažinimo kriterijus neįtraukiamos bioenergijos grandinės, kurių tiekimo grandinė susijusi su dideliais naudojant iškastinį kurą (pvz., ilgai transportuojant, surenkant ar perdirbant derlių) susidaranciais [šiltnamio efektą sukeliančių dujų] kiekiais. Taigi, 80 % ribine verte skatinamas veiksmingumas visoje bioenergijos tiekimo grandinėje <...>“.

- 248 Pirma, teisiškai klaidingas yra Komisijos argumentas, kad apskaitant miškų bioenergijos srityje susidarantį biogeninių išmetamųjų teršalų kiekį pagal 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES (OL L 156, 2018, p. 1, toliau – LULUCF reglamentas), kompensuojamas neatsižvelgimas į išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo kriterijus, nes juo pažeidžiamas Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalies a punktas. Iš tiesų Komisija, siekdama įvykdyti Taksonomijos reglamento

10 straipsnio 3 dalies a punkte numatytus reikalavimus, neturi teisės remtis kitomis nuostatomis, kurios nenurodytos nei AIED II, nei deleguotajame reglamente (šiuo atveju – LULUCF reglamente).

249 Antra, Komisijos argumentas yra akivaizdi vertinimo klaida. Jos požiūris, grindžiamas įprasta praktika, kuria remiamasi LULUCF reglamente, yra neteisingas. Ieškovų nuomone, LULUCF reglamentu negalima ištaisyti tariamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimo kriterijų trūkumų. Bet kokius samprotavimus, grindžiamus argumentu dėl biogeninių miško teršalų apskaitos pagal LULUCF reglamentą, galima paneigti remiantis toliau išvardytais motyvais:

- pirma, ieškovų teigimu, klaidinga manyti, kad, kaip netiesiogiai nurodė Komisija, išmetamųjų teršalų apskaita pagal LULUCF reglamentą yra išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo pakaitalas ir kad miškų bioenergijos veiklos poveikis klimatui tam tikra prasme sušvelnėja vien dėl tokios išmetamųjų teršalų apskaitos;
- antra, Komisija nepaaiškino, kaip išmetamųjų teršalų kiekis, susidarantis dėl miško biomasės ruošos ir deginimo, turėtų būti „kompensuojamas“ pagal LULUCF reglamentą, atsižvelgiant į tai, kad „palyginti su pasėliais, kurie atauga per trumpą laiką, miško biomasė yra daug ilgesnio anglies ciklo dalis“; iš tiesų, deginant miškus CO₂ išsiskiria sparčiai, bet miškų atauginimas lygiavėrciam CO₂ kiekiui „sekvestruoti“ užtruktų ilgesnį laiką;
- trečia, pagal LULUCF reglamentą neapskaitomas visas iš biomasės išgaunamas anglies dioksido kiekis, nes pagal jį taikomas pamatinis metodas, grindžiamas miškų anglies dioksido absorbentų lygių projekcija, grindžiama istoriniais surinkimo lygiais, o tada atsižvelgiama tik į miškų anglies dioksido absorbentų pokyčius, palyginti su šiuo atskaitos tašku; dėl to dideli išmetamųjų teršalų kiekiai neapskaitomi;
- ketvirta, LULUCF reglamentas netaikomas iš Sąjungai nepriklausančių šalių importuojamai medienai;
- penkta, pagal LULUCF reglamentą išmetamųjų teršalų kiekis apskaitomas valstybės lygmeniu ir atspindi miškų ir sausumos anglies dioksido absorbentų pokyčius, vykstančius dėl bet kokios priežasties, o ne vien dėl biomasės ruošos; taigi, pagal šį reglamentą neįmanoma nustatyti, kiek biomasės ruošą lemia galimą poreikį.

250 Komisija nesutinka su šiais argumentais.

251 Kaip matyti iš toliau išdėstytų argumentų, šio sprendimo 248 ir 249 punktuose nurodyti argumentai yra nepagrįsti.

252 Pirma, savo argumentais, nurodytais šio sprendimo 248 punkte, ieškovai neįrodė, kad ginčijamo sprendimo III priedo 3.2.1 punkte padaryta teisės klaida pažeidžiant Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalies a punktą.

253 Komisijos vertinimas, kad „deleguotajame reglamente nustatytos taisyklės, susijusios su bioenergijos veikla, turi būti taikomos kartu su kitais taikytiniais Sąjungos teisės aktais“ (ginčijamo sprendimo III priedo 3.2.1 punkto b papunktis (p. 81)), susijęs su ieškovų prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka suformuluota kritika dėl 4.8 punktuose pateiktos lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 2 punkte numatytų techninės analizės kriterijų, išdėstytų deleguotojo reglamento I priedo, kuriame daroma nuoroda į AIED II VI priedą, 4.13, 4.20 ir 4.24 punktuose.

Šis vertinimas susijęs su ginčijamo sprendimo III priedo (p. 80) 3.2.1 punkto b papunkčio pirmos pastraipos įžanginiu sakiniu, pagal kurį „[š]iltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo kriterijais reikalaujama, kad biomasės elektrinėse būtų sutaupoma bent 80 % [šiltnamio efektą sukeliančių dujų] kiekio, palyginti su lygiaverte iškastinio kuro energijos gamyba“, ir pagal kurį „[š]i ribinė vertė grindžiama [AIED II] VI priede pateikta apskaičiavimo metodika“.

- 254 Šie atsakymai, kurie, kaip ir atitinkami techninės analizės kriterijai, yra grindžiami nuoroda į AIED II VI priedą, atitinka Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punktą.
- 255 Pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punktą „ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo, kai ta veikla svariai prisidedama prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų koncentracijos atmosferoje stabilizavimo <...>, be kita ko, <...> atsinaujinančiųjų išteklių energijos, vadovaujantis [AIED II], gamyba, perdavimu, kaupimu, skirstymu ar naudojimu“.
- 256 Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punkte pateikta nuoroda į AIED II apima, be kita ko, šios direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalis. AIED II 29 straipsnio 6 dalyje numatyti „AIED II tvarumo kriterijai“. AIED II 29 straipsnio 7 dalyje daroma nuoroda į „LULUCF kriterijus“. Šie LULUCF kriterijai iš esmės susiję su LULUCF reglamente nurodytais parametrais: jo 1 straipsnyje nustatyti valstybių narių įsipareigojimai žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės sektoriuje (LULUCF), kuriais padedama siekti Paryžiaus susitarimo tikslų. Iš Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punkto matyti, kad, priešingai, nei teigia ieškovai, Komisija savo atsakyme pagrįstai rėmėsi AIED. Ji taip pat turėjo teisę savo atsakymuose remtis LULUCF reglamentu. LULUCF kriterijai, numatyti AIED II 29 straipsnio 7 dalyje ir LULUCF reglamente, yra neatsiejamai susiję, nes su LULUCF veikla susijusio išmetamo ir absorbuojamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaita vykdoma remiantis šiuo reglamentu. Kaip nurodyta LULUCF reglamento 1 straipsnyje, juo nustatomos LULUCF sektoriuje išmetamo ir absorbuojamo išmetamo šiltnamio efektą sukeliančio dujų kiekio apskaitos ir patikros, kaip valstybės narės laikosi tų įsipareigojimų, kuriais prisidedama prie Paryžiaus susitarimo tikslų pasiekimo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo Sąjungos tikslo 2021–2030 m. laikotarpiui įvykdymo, taisyklės.
- 257 Galiausiai reikia priminti, jog Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies d punkte reikalaujama, kad nustatydamas techninės analizės kriterijus Komisija atsižvelgtų į „visus atitinkamus esančius [galiojančius] Sąjungos teisės aktus“. Taigi, Komisijai negalima priekaištauti dėl to, kad ji ginčijamame sprendime nurodė atsižvelgusi į AIED II ir LULUCF reglamento nuostatas.
- 258 Antra, nė vienu iš šio sprendimo 249 punkte nurodytų priekaištų negalima paneigti ginčijamame sprendime pateiktą įvertinimą, pagal kuriuos „biogeninius išmetamuosius teršalus valstybės narės apskaito bendroje sistemoje, kurią sudaro jų nacionalinių apskaitos ataskaitų įsipareigojimai, numatyti „LULUCF reglamente“, ir jų įsipareigojimai iki 2030 m., o Sąjungoje tiekimo grandinėje (pasėliai, transportas ir kt.) susidarantis išmetamųjų teršalų kiekis apskaitomas pagal Sąjungos ir sektorių[, kuriems taikomas Pastangų pasidalijimo reglamentas,]“, techninės analizės kriterijus (žr. šio sprendimo 247 punktą) (ginčijamo sprendimo III priedo 3.2.1 punkto b papunktis (p. 81)).

- 259 Šis teiginys tiksliai apibūdina šio sprendimo 256 punkte nurodytų nuostatų tarpusavio ryšį. Šiuo klausimu dera priminti, kad LULUCF kriterijai, numatyti AIED II 29 straipsnio 7 dalyje ir LULUCF reglamente, yra neatsiejamai susiję, nes su LULUCF veikla susijusio išmetamo ir absorbuojamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaita vykdoma remiantis šiuo reglamentu.
- 260 Konkrečiai kalbant, pirma, priešingai, nei teigia ieškovai (žr. šio sprendimo 249 punkto pirmą įtrauką), Komisija nekonstatavo ir netiesiogiai nenurodė, kad „biogeninių išmetamųjų teršalų kiekio apskaita pagal LULUCF reglamentą“ yra išmetamųjų teršalų mažinimo pakaitalas ar kad miškų bioenergijos veiklos poveikis klimatui tam tikra prasme sumažėtų tik dėl minėtos išmetamųjų teršalų apskaitos. Iš ginčijamo sprendimo ištraukos, kurią kritikuoja ieškovai, matyti, kad miško biomasės naudojimas padeda sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį, kai tenkinami tam tikri kriterijai. Be to, šis teiginys yra prielaida, kuria grindžiamas AIED II 1 straipsnio paskutinis sakiny, patikslinantis, kad šią prielaidą suformulavo pats teisės aktų leidėjas. Taigi šio sprendimo 249 punkto pirmoje įtraukoje nurodytas teiginys grindžiamas klaidingu ginčijamo sprendimo aiškinimu, todėl jį galima tik atmesti.
- 261 Antra, reikia atmesti argumentą, kad Komisija „nepaaiškino“, kaip dėl miško biomasės ruošos ir deginimo susidarantis teršalų kiekis turėjo būti „kompensuojamas“ pagal LULUCF reglamentą, nes, „palyginti su per trumpą laiką ataugančiais pasėliais, miško biomasė patenka į daug ilgiau trunkantį anglies ciklą“ (žr. šio sprendimo 249 punkto antrą įtrauką).
- 262 Iš tiesų AIED II grindžiama prielaida, kad, jeigu tenkinamos jos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse numatytos sąlygos, biomasė, tapusi kuru, gali būti laikoma atsinaujinančiųjų išteklių energija. Be to, pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punktą atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamyba pagal AIED II svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo. Taigi, kadangi ieškovai siekia ginčyti (miškų) biomasės tinkamumą būti laikoma tikra atsinaujinančiųjų išteklių energija, Komisijai negali būti pateiktas joks priekaištas. Tai yra teisės aktų leidėjo prielaida, nuo kurios Komisija negali nukrypti savo nuožiūra.
- 263 Be to, Komisija neprivalėjo „paaiškinti“ – nei ginčijamame sprendime, nei deleguotajame reglamente – kaip dėl miško biomasės ruošos ir deginimo susidarantis teršalų kiekis „kompensuojamas“ pagal LULUCF reglamentą. Šis paaiškinimas grindžiamas LULUCF reglamentu.
- 264 Iš tiesų LULUCF reglamentu valstybės narės įpareigojamos išlaikyti savo natūralius anglies dioksido absorbentus. Pagal šio reglamento 4 straipsnį 2021–2025 m. ir 2026–2030 m. laikotarpiais kiekviena valstybė narė užtikrina, kad išmetamas ŠESD kiekis neviršytų absorbuojamo ŠESD kiekio, apskaičiuoto kaip viso jos teritorijoje išmetamo ir pašalinamo ŠESD kiekio visose 2 straipsnyje nurodytose žemės apskaitos kategorijose, apskaitomo pagal šį reglamentą, suma. Taigi, kadangi ieškovų argumente nurodyta išmetamųjų teršalų kompensavimo sistema kyla iš LULUCF reglamento, Komisijai negalima priekaištauti dėl to, kad ji ginčijamame sprendime nepaaiškino, kaip dėl miško biomasės ruošos ir deginimo susidarantis teršalų kiekis turi būti kompensuojamas pagal LULUCF reglamentą.
- 265 Trečia, ieškovai teigia, kad LULUCF reglamentas neapima viso iš biomasės išskiriamo anglies dioksido kiekio, o tik miškų anglies dioksido absorbentų pokyčius, palyginti su baziniu lygiu, grindžiamu miškų anglies sancaupų lygio prognoze, parengta remiantis istoriniais ruošos lygio duomenimis (žr. šio sprendimo 249 punkto trečią įtrauką).

- 266 Šie argumentai neįrodo, kad šio sprendimo 247 punkte minėtame Komisijos atsakyme padaryta akivaizdi vertinimo klaida. Žinoma, LULUCF reglamente numatytas išmetamųjų teršalų apskaitos mechanizmas grindžiamas baziniais lygiais, atspindinčiais miškų anglies dioksido absorbentų lygių prognozę, grindžiamą istoriniais kirtimų lygių duomenimis.
- 267 Vis dėlto, kaip teisingai teigia Komisija, jei atitinkami techninės analizės kriterijai būtų viršiję AIED II ir LULUCF reglamente nustatytus parametrus, be kita ko, apskaitant energetikos sektoriuje deginant miško biomasę išmetamą teršalų kiekį, tai galėtų sukelti dvigubos išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaitos riziką. Taigi, Komisijai negalima priekaištauti dėl to, kad, naudodamasi diskrecija, ji rėmėsi LULUCF kriterijais.
- 268 Ketvirta, tai, kad LULUCF reglamentas netaikomas iš Sąjungai nepriklausančių šalių importuotai medienai (žr. šio sprendimo 249 punkto ketvirtą įtrauką) neturi jokios įtakos Komisijos atsakymo į ginčijamo sprendimo III priedo 3.2.1 punkto b papunktį (p. 81) pagrindumui. AIED II 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatyti tvarumo kriterijai vienodai taikomi ir Sąjungos medienai, ir importuojamai medienai. Iš šio straipsnio 6 dalies matyti, kad nustatant tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo kriterijus reikia atsižvelgti, be kita ko, į tai, ar šalis, kurioje paruošta miško biomasė, turi veiklos zonoje taikomus nacionalinio arba subnacionalinio lygmens teisės aktus, taip pat stebėjimo sistemas. Be to, pagal minėto straipsnio 7 dalies a punkto i ir ii papunkčius taip pat reikia atsižvelgti į tai, ar miško biomasės kilmės šalis arba ekonominės integracijos regioninė organizacija yra Paryžiaus susitarimo dėl klimato kaitos šalis ir turi veiklos zonoje taikomus nacionalinio lygmens teisės aktus, kuriais saugomi ir didinami anglies dioksido sandėliai ir absorbentai, ir kuriuose pateikiami įrodymai, kad deklaruojamas LULUCF sektoriuje išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis neviršija absorbuojamo tokių dujų kiekio.
- 269 Penkta, negalima pritarti ieškovų argumentui, kad iš esmės pagal LULUCF reglamentą į apskaitą įtrauktas išmetamųjų teršalų kiekis negali būti apskaitomas tiksliai, o tai reiškia, kad pagal LULUCF sistemą negalima nustatyti, koku mastu biomasės ruošia lemia perteklinį naudojimą.
- 270 Kaip matyti iš LULUCF reglamento IV priedo A dalies e punkto, valstybių narių miškų atskaitos lygis grindžiamas prielaida, kad santykis tarp 2000–2009 m. laikotarpiu registruoto kietosios miško biomasės ir energijos reikmėms naudojamos miško biomasės yra pastovus. Ši prielaida, kuria užtikrinama, kad biomasės ruošos bioenergijos gamybai didėjimas LULUCF sektoriuje būtų apskaitomas kaip srautas, yra pakankamai tikslinga.
- 271 Vadinas, septintojo pagrindo pirma dalis turi būti atmesta.

Dėl septintojo pagrindo antros dalies, grindžiamos akivaizdžia vertinimo klaida, padaryta Komisijai atmetus ieškovų argumentus, kad AIED II tvarumo kriterijai ir LULUCF kriterijai yra nepakankami miškų bioenergijos veiklos prisidėjimui prie klimato kaitos švelninimo įvertinti

- 272 Ieškovai teigia, kad ginčijamo sprendimo III priedo 3.2.1 punkto a papunktyje (p. 80) Komisija nurodė, jog pačiose „AIED II 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nekalbama apie esminį klimato kaitos švelninimą“, bet „jos turi būti aiškinamos kartu su kitomis to paties 29 straipsnio nuostatomis, kuriomis užtikrinama, kad dėl bioenergijos naudojimo turi sumažėti išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis“. Komisija taip pat nusprendė, kad, taikant AIED II 29 straipsnio 6 ir 7 dalis, užtikrinama, kad „prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo nedarytų žalos aplinkai ir ypač biologinei įvairovei“ ir kad „bioenergijos veiklai taikomi tam tikri kriterijai, be kita ko, susiję su išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio ataskaitų teikimu ir apskaita biomasės kilmės šalyje“.

- 273 Šis samprotavimas yra klaidingas. Pirma, Komisija negalėjo remtis LULUCF reglamentu, kad ištaisytų išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo kriterijų trūkumus. Antra, Komisijos argumentavimas yra cikliškas. Iš tiesų Komisija pripažino, kad AIED II nustatyti LULUCF tvarumo kriterijai „savaime nėra susiję su esminiu klimato kaitos švelninimu“. Vis dėlto ji leido suprasti, kad miškų bioenergijos veiklos indėlis į klimato kaitos švelninimą užtikrinamas išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo kriterijais.
- 274 Komisija nesutinka su šiais argumentais.
- 275 Šio sprendimo 273 punkte nurodytais argumentais ieškovai neįrodė, kad padaryta akivaizdi vertinimo klaida. Jos nepateikė įrodymų, kuriais remdamasis Bendrasis Teismas galėtų suprasti faktines aplinkybes, kurias Komisija akivaizdžiai neteisingai įvertino formuluodama ginčijamo sprendimo III priedo 3.2.1 punkte pateiktą atsakymą.
- 276 Kadangi šio sprendimo 273 punkte nurodyti argumentai gali būti aiškinami kaip grindžiami teisės klaida, susijusia su Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punkto arba šio reglamento 10 straipsnio 3 dalies a punkto pažeidimu, juos taip pat reikia atmesti. Kaip matyti iš to, kas išdėstyta toliau, šie argumentai yra nepagrįsti.
- 277 Ginčijamo sprendimo III priedo 3.2.1 punkto a papunktyje pateikti Komisijos vertinimai, kuriais atsakoma į ieškovų prašymo atlikti peržiūrą vidaus tvarka 274–297 punktuose išreikštą susirūpinimą, iš esmės grindžiami nuoroda į AIED II 29 straipsnio 6 ir 7 dalių, siejamų su kitomis tos pačios direktyvos nuostatomis, tinkamumą su klimato kaitos švelninimu susijusio tikslo įgyvendinimui užtikrinti. Ši Komisijos daroma nuoroda atrodo reikšminga. Nei pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punktą, nei pagal to paties reglamento 10 straipsnio 3 dalies a punktą Komisijai nedraudžiama šiose nuostatose nurodytų techninės analizės kriterijų nustatymą susieti su keliomis nuostatomis, kaip antai AIED II ir, visų pirma, jos 29 straipsnio 6 ir 7 dalimis. Atvirkščiai, kaip matyti iš šio sprendimo 254 punkto, Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punkte Komisija aiškiai ir be jokių išlygų raginama atsižvelgti į šią direktyvą.
- 278 Be to, reikia atmesti ieškovų argumentą, kad Komisijos atsakymas, grindžiamas AIED II tvarumo ir LULUCF kriterijais, nurodytais atitinkamai šios direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse, yra nepakankamas.
- 279 Iš tiesų neaišku, kokią klaidą tariamai padarė Komisija, remdamasi AIED II nustatytais tvarumo ir LULUCF kriterijais.
- 280 Galiausiai ieškovų priekaištą dėl to, kad Komisijos argumentai yra cikliški (žr. šio sprendimo 273 punktą), galima tik atmesti. Komisija galėjo pagrįstai laikytis nuomonės, kad tvarumo kriterijai ir LULUCF kriterijai „savaime nėra susiję su esminiu klimato kaitos švelninimu“. Iš tiesų pati sąvoka „esminis klimato kaitos švelninimas“ AIED II nėra vartojama.
- 281 AIED II 2 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad „[d]idesnis atsinaujinančių išteklių energijos naudojimas <...> yra svarbi priemonių, reikalingų sumažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir įvykdyti Sąjungos išpareigojimą pagal <...> Paryžiaus susitarimą <...>, Sąjungos 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, be kitų dalykų, pasiekti privalomą rodiklį – iki 2030 m. Sąjungoje išmetamų teršalų kiekį sumažinti bent 40 %, palyginti su 1990 m. lygiu, rinkinio“. AIED II pripažįstama, kad miško biomasė gali būti naudojama kaip atsinaujinančiųjų išteklių energija, kai ji atitinka tos direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse

nustatytus tvarumo kriterijus. Atsižvelgiant į šiuos kriterijus, naudojant miško biomasę siekiama sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, o ši teiginį pasirinko pats teisės aktų leidėjas. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, Komisija ginčijamame sprendime pagrįstai leido suprasti, kad miškų bioenergijos veiklos indėlis į klimato kaitos švelninimą bus užtikrintas AIED II 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nurodytais išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo kriterijais. Taip ji tik pakartojo teisės aktų leidėjo teiginį.

- 282 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, septintojo pagrindo antrąją dalį, taigi ir visą šį ieškinio pagrindą, reikia atmesti.

Dėl ieškinio aštuntojo pagrindo, grindžiamo akivaizdžiomis vertinimo klaidomis Komisijos atsakyme į ieškovų kritiką dėl reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų, susijusių su miškų bioenergijos veikla

- 283 Pateikdami aštuntąjį pagrindą ieškovai iš esmės teigia, kad ginčijamo sprendimo III priedo (p. 77 ir 78) 3.1.1 ir 3.1.2 punktuose pateiktais Komisijos atsakymais pažeidžiami Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalis, 3 dalies a punktas, 19 straipsnio 1 dalies d ir k punktai bei atsargumo principas. Šiuose Komisijos atsakymuose nagrinėtas ieškovų prašymo atlikti peržiūrą vidaus tvarka 230–260 punktuose išreikštas susirūpinimas dėl to, kad techninės analizės kriterijai, taikomi klimato kaitos švelninimui, kiek tai susiję su miškų bioenergijos veikla, neatitinka pareigos remtis įtikinamais moksliniais įrodymais ir atsargumo principo, kaip to reikalaujama Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkte.

- 284 Aštuntąjį pagrindą sudaro trys dalys.

Dėl aštuntojo pagrindo pirmos dalies, grindžiamos klaidomis aiškinant atsargumo principą

- 285 Ieškovai teigia, kad Komisija, atsakydama į jų argumentus dėl pareigos remtis įtikinamais mokslo įrodymais (prašymo atlikti peržiūrą vidaus tvarka 231–251 punktai) ir dėl atsargumo principo (prašymo atlikti peržiūrą vidaus tvarka 252–260 punktai), ginčijamo sprendimo III priedo 3.1.2 punkte (p. 78) padarė nuorodą į šio sprendimo II priedo 1 punktą (p. 22). Ten ji pareiškė, kad dėl atsargumo principo jai suteikiama plati diskrecija įgyvendinant savo įgaliojimus, todėl ji turi teisę koreguoti esminį atitinkamos ekonominės veiklos rezultatą aplinkos atžvilgiu, nustatomą pagal techninės analizės kriterijus.

- 286 Vis dėlto tokiu aiškinimu būtų iškreipta atsargumo principo, kuriuo veikiau siekiama nustatyti Sąjungos institucijų diskrecijos ribas, taikymo sritis. Pagal atsargumo principą institucijos neturi neribotos diskrecijos, kai imasi priemonių esant galimam pavojui visuomenės sveikatai, saugumui ir aplinkai. Laikoma, kad institucija atsargumo principo laikosi tik tuo atveju, jei paiso trijų konkrečių etapų, t. y. nustato neigiamą poveikį, įvertina riziką ir ją valdo, o galiausiai imasi tinkamų priemonių. Be to, pagal atsargumo principą reikalaujama, kad Komisija įvertintų „geriausias šios srities mokslines žinias“ ir pirmenybę teiktų aplinkos apsaugai, o ne kitiems interesams. Iškreipdama atsargumo principui priskiriamą prasmę ir remdamasi šiuo teisės principu, kai teigė, kad ji turi plačią diskreciją „koreguoti“ „svaraus prisidėjimo“ lygį – nors ši sąvoka jau apibrėžta Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punkte ir 10 straipsnio 3 dalies a punkte – Komisija padarė teisės klaidą.

- 287 Komisija nesutinka su šiais argumentais.

- 288 Visų pirma reikia pažymėti, kad pagal Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punktą techninės analizės kriterijai turi būti pagrįsti įtikinamais moksliniais įrodymais ir SESV 191 straipsnyje įtvirtintu atsargumo principu.
- 289 Remiantis šio sprendimo 286 punkte nurodytais argumentais negalima įrodyti, kad Komisija pažeidė atsargumo principą, todėl juos reikia atmesti. Priešingai tam, ką teigia ieškovai, nei ginčijamo sprendimo III priedo 3.1.2 punkte, nei minėto sprendimo II priedo 1 punkte (p. 22) pateikti vertinimai nesudaro pagrindo konstatuoti, kad Komisija nepaisė minėto principo taikymo srities.
- 290 Iš tiesų ginčijamo sprendimo III priedo 3.1.2 punkte (p. 78) priminusi, kad atsargumo principas „siejamas su netikrumo situacija“, Komisija iš esmės rėmėsi Sąjungos teismo jurisprudencija, kurioje teigiama, kad pagal atsargumo principą, be kita ko, nustatytą SESV 191 straipsnio 2 dalyje, kai mokslo požiūriu nėra aišku, ar kyla pavojus aplinkai ir kokio jis masto, laikydamosi atsargumo principo institucijos gali imtis apsaugos priemonių, nelaukdamos, kol bus visiškai įrodyti tokio pavojaus realumas ir rimtumas arba pasireikš neigiamas poveikis aplinkai (šiuo klausimu žr. 2021 m. kovo 17 d. Sprendimo *FMC / Komisija*, T-719/17, EU:T:2021:143, 63 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 291 Ginčijamo sprendimo III priedo 3.1.2 punkte Komisija taip pat rėmėsi jurisprudencija, kai paminėjo priimtiniu laikomo rizikos lygio nustatymą ir kompetentingoms institucijoms tenkančią pareigą nustatyti kritinę neigiamo poveikio aplinkai tikimybės ribinę vertę bei šio potencialaus poveikio laipsnį, kuris, jų nuomone, nebėra priimtinas visuomenei. Šiuo klausimu Komisija nurodė, kad, remiantis suformuota jurisprudencija, rizikos lygį, laikytiną nepriimtiniu visuomenei, laikydamosi taikytinų normų apibrėžtų institucijos, atsakingos už politinį sprendimą nustatyti tinkamą minėtos visuomenės apsaugos lygį. Būtent šios institucijos turi nustatyti kritinę galimo neigiamo poveikio žmonių sveikatai, saugumui ir aplinkai ir šio galimo poveikio sunkumo, kuris joms atrodo nepriimtinas šioje visuomenėje, ribinę vertę, kurią peržengus, siekiant apsaugoti, be kita ko, aplinką, būtina imtis prevencinių priemonių, nepaisant esamų mokslo abejonių (šiuo klausimu žr. 2021 m. kovo 17 d. Sprendimo *FMC / Komisija*, T-719/17, EU:T:2021:143, 75 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 292 Galiausiai, kai ginčijamo sprendimo II priedo 1 punkte (22 puslapis) Komisija nurodė, kad „visų šių reikalavimų taikymas vienu metu ir kumuliatyviai reiškia, kad [ji] turi teisę koreguoti esminį konkrečios ekonominės veiklos <...> rezultatą aplinkos atžvilgiu, be kita ko, atsižvelgdama į turimus įtikinamus mokslo įrodymus, suderinamumą su konkrečiais Sąjungos teisės aktais ir technologines bei komercines galimybes“, šie teiginiai iš esmės susiję su jurisprudencija, pagal kurią „rizikos lygio, laikytino nepriimtiniu visuomenei, nustatymas priklauso nuo kompetentingos institucijos atlikto kiekvieno nagrinėjamo atvejo konkrečių aplinkybių vertinimo“. Bendrasis Teismas šiuo klausimu pažymėjo, kad ši valdžios institucija galėjo atsižvelgti, be kita ko, į poveikio visuomenės sveikatai, saugumui ir aplinkai sunkumą rizikos pasitvirtinimo atveju, įskaitant galimo neigiamo poveikio mastą, ilgalaikiškumą, galimybę jį atitaisyti arba galimą vėlesnį padarytos žalos poveikį, taip pat į daugiau ar mažiau konkretų rizikos suvokimą atsižvelgiant į turimas mokslo žinias (šiuo klausimu žr. 2021 m. kovo 17 d. Sprendimo *FMC / Komisija*, T-719/17, EU:T:2021:143, 77 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 293 Ginčijamo sprendimo III priedo 3.1.2 punkte (p. 78) ir ginčijamo sprendimo II priedo 1 punkte (p. 22) Komisijos išdėstytais argumentais toli gražu nebuvo iškraipytas atsargumo principo turinys: iš esmės juose primintas Sąjungos teismo pateiktas šio principo aiškinimas. Taigi, šiuo klausimu nepadaryta jokios teisės klaidos.

294 Vadinas, aštuntojo pagrindo pirma dalis turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

Dėl ieškinio aštuntojo pagrindo antros dalies, grindžiamos Komisijos padarytomis teisės klaidomis, kai ji suteikė neproporcingai didelę reikšmę Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies d punkte nustatytam politikos nuoseklumo reikalavimui

295 Prašymo atlikti peržiūrą vidaus tvarka 244–249 punktuose ieškovai teigia, kad Komisija klaidingai nusprendė, jog nuoseklumo tikslas yra svarbesnis už būtinybę deleguotąjį reglamentą pagrįsti įtikinamais mokslo įrodymais. Ginčijamo sprendimo III priedo 3.1.1 punkte (p. 77), kuriame daroma nuoroda į to sprendimo II priedo 2.1 punkto b papunkčio i dalį (p. 29), Komisija atsakė, kad pagal Taksonomijos reglamento 40 konstatuojamąją dalį jai leidžiama šio reglamento 19 straipsnio 1 dalies d punktui suteikti „tam tikrą svorį“, kad „būtų užtikrintas deleguotojo akto suderinamumas su kitais galiojančiais Sąjungos teisės aktais“. Be to, iš ginčijamo sprendimo II priedo (p. 34, 35, 37–39 ir 41) ir III priedo (p. 80, 81, 84, 85) matyti, kad Komisija rėmėsi prielaida, jog ji galėjo politikos suderinamumo reikalavimui teikti pirmenybę prieš kitus reikalavimus ir net remtis AIED II kriterijais, užuot nustačiusi poveikio švelninimo techninės analizės kriterijus, taikytinus miškų bioenergijos veiklai.

296 Ieškovų teigimu, taip Komisija padarė teisės klaidą. Iš tiesų pagal Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies d punktą jai neleidžiama, apibrėžiant techninės analizės kriterijus, tiesiog pakartoti galiojančių teisės aktų tekstą, kai laikantis tokio požiūrio pasiekiamas rezultatas, prieštaraujantis Taksonomijos reglamento reikalavimams, visų pirma šio reglamento 10 straipsnio 1 ir 3 dalims. Iš Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies formuluotės taip pat matyti, kad Komisija negali teikti neproporcingai didelės reikšmės politikos suderinamumui su mokslo ir aplinkos apsaugos argumentais. Nors minėto reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkte nurodyta, kad techninės analizės kriterijai „turi būti pagrįsti“ įtikinamais mokslo įrodymais ir atsargumo principu, to paties reglamento 19 straipsnio 1 dalies d punkte tiesiog nurodyta, kad nustatant techninės analizės kriterijus, „kai tikslinga“, „turi būti atsižvelgiama“ į atitinkamus Sąjungos teisės aktus. Atsižvelgiant į veiksmingos taksonomijos tikslą, būtų nenuoseklu nepagrįstai remtis politikos nuoseklumo principu ir daugiausia remtis galiojančiais teisės aktais, nors pats Taksonomijos reglamento tikslas – padaryti daugiau nei privaloma. Pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punktą Komisijai taip pat neleidžiama daryti prielaidos, kad veikla pagal AIED II svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo. Pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalį deleguotuoju reglamentu siekiama papildyti techninės analizės kriterijus. Ši formuluotė yra daug griežtesnė nei Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytas reikalavimas, pagal kurį su atsinaujinančiais energijos ištekliais susijusi veikla turi būti vykdoma „vadovaujantis“ AIED II. Nuoroda į AIED II turėjo būti aiškinama siaurai, kad nebūtų pakenkta pagrindiniam Taksonomijos reglamento aplinkos apsaugos tikslui. Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies a–i punktuose pateiktas galimybių sąrašas negali būti laikomas nustatančiu būtiniausius reikalavimus ir juo remiantis jokia būdu negalima užtikrinti pagal šį reglamentą reikalaujamo apsaugos lygio.

297 Komisija nesutinka su šiais argumentais.

298 Šio sprendimo 296 punkte nurodytuose prieštaravimuose ieškovai iš esmės teigia, kad ginčijamo sprendimo II priedo 2.1 punkto b papunkčio i įtraukoje (p. 29), į kurią daroma nuoroda šio sprendimo III priedo 3.1.1 punkte (p. 77), pateiktame atsakyme Komisija pernelyg daug dėmesio skyrė Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies d punkte numatytiems „politikos nuoseklumo“ reikalavimams, palyginti su reikalavimu techninės analizės kriterijus grįsti

„įtikinamais moksl[o] įrodymais“, kaip antai numatytais minėto reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkte. Šiame atsakyme padaryta teisės klaida, nes jis prieštarauja Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 ir 3 dalims bei 19 straipsnio 1 dalies d ir f punktams.

- 299 Šis argumentas negali būti priimtas. Iš tiesų atrodo, kad Komisijos pateiktas visų šio sprendimo 298 punkte minėtų nuostatų aiškinimas atitinka Taksonomijos reglamente nustatytus reikalavimus. Priešingai, nei teigia ieškovai, kai Komisija atlieka Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkte nurodytų „įtikinamų moksl[o] įrodymų“ analizę, ji turi įsitikinti, kad minėtų techninės analizės kriterijų nustatymas yra suderinamas su Sąjungos teise ir „visais atitinkamais esančiais [galiojančiais] Sąjungos teisės aktais“, minimais to paties reglamento 19 straipsnio 1 dalies d punkte. Turėdama omenyje jai priskirtą į ESS 17 straipsnio 1 dalies trečiame sakinyje numatytą Sąjungos teisės taikymo priežiūros funkciją, Komisija privalo atsižvelgti į Sąjungos teisę analizuodama reikšmingus mokslinius faktus ir įrodymus. Būtent taip turi būti suprantama tai, kad ginčijamo sprendimo II priedo 2.1 punkto b papunkčio i papunktyje (p. 29) Komisija nurodė turinti teisę suteikti „tam tikrą svarbą“ „politikos nuoseklumo“ reikalavimams, kurie, jos teigimu, nustatyti minėto reglamento 19 straipsnio 1 dalies d punkte.
- 300 Taigi ginčijamo sprendimo II priedo 2.1 punkto b papunkčio i įtraukoje (p. 29) Komisija turėjo teisę remtis būtinybe užtikrinti deleguotajame reglamente nustatytų techninės analizės kriterijų suderinamumą su AIED II, kaip nurodyta deleguotojo reglamento 30 konstatuojamojoje dalyje, ir su LULUCF reglamento nuostatomis. Pačiame Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punkte yra nuoroda į AIED II. Taigi, būtent teisės aktų leidėjas nusprendė suteikti ypatingą reikšmę AIED II. Be to, pagal atsargumo principą, kurio pažeidimu rėmėsi ieškovai, nereikalaujama laikytis kitokio požiūrio į AIED II.
- 301 Galiausiai ieškovai priekaištauja Komisijai dėl to, kad ši pasiklioė AIED II nustatytais tvarumo kriterijais, bet neviršijo joje nustatytų kriterijų. Vis dėlto, kaip ginčijamo sprendimo II priedo 3.1.1 punkte (p. 35) nurodo Komisija, su bioenergija susijusios veiklos techninės analizės kriterijai iš dalies yra griežtesni nei numatytieji AIED II. Pavyzdžiui, nors AIED II 29 straipsnio 10 dalyje reikalaujama iki 2025 m. gruodžio 31 d. išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti 70 %, deleguotojo reglamento I priedo 4.8 skirsnio, susijusio su elektros energijos gamyba iš bioenergijos, 2 punkte nustatytuose techninės analizės kriterijuose numatyta, kad išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis turi būti sumažintas bent 80 %, palyginti su AIED II VI priede nustatyta išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo metodika ir santykinė lyginamąja iškastinio kuro verte. Be to, AIED II 29 straipsnio 1 dalyje nustatyta 20 megavatų ribinė vertė netaikoma techninės analizės kriterijams.
- 302 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, aštuntojo pagrindo antrąją dalį reikia atmesti.

Dėl aštuntojo pagrindo trečios dalies, grindžiamos klaidomis aiškinant Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punktą

- 303 Ieškovai nurodo, kad įvairiose ginčijamo sprendimo dalyse, visų pirma šio sprendimo II priede (p. 22, 23, 28 ir 30), Komisija rėmėsi, be kita ko, sąvoka „naudojimo lengvumas“, norėdama pasakyti, jog Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punktas turi būti aiškinamas taip, kad „daugelis rinkos dalyvių“ galėtų atitikti miškų bioenergijos veiklai nustatytų poveikio švelninimo techninės analizės kriterijų reikalavimus.

- 304 Taip Komisija supainiojo techninės analizės kriterijų „naudojimo lengvumą“ su jų „taikomumu“, nes jis nenurodytas tarp Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalyje išvardytų reikalavimų ir šio reglamento tikslų. Žinoma, pagal Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punktą ir 47 konstatuojamąją dalį taikant „naudojimo lengvumo“ kriterijų reikalaujama, kad techninės analizės kriterijai būtų suformuluoti kuo aiškiau, siekiant užtikrinti, kad įmonėms būtų lengva juos suprasti ir taikyti. Vis dėlto Komisija išplėtė „naudojimo lengvumo“ reikalavimą tiek, kad būtų galima daryti išvadą, jog Taksonomijos reglamentas neteko prasmės. Komisija padarė teisės klaidą aiškindama Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punktą taip, tarsi jame būtų reikalaujama, kad poveikio aplinkai mažinimo techninės analizės kriterijai, susiję su miškų bioenergijos veikla, būtų suformuluoti taip, kad jų taikymą būtų galima išplėsti, kad juos atitiktų kuo daugiau ekonominės veiklos rūšių.
- 305 Komisija nesutinka su šiais argumentais.
- 306 Šio sprendimo 303 punkte nurodytais argumentais ieškovai tvirtina, kad ginčijamo sprendimo II priedo 1 punkte (p. 22 ir 23), 2.1 punkto a papunkčio ii dalyje (p. 28) ir 2.1 punkto b papunkčio ii dalyje (p. 30) pateiktame atsakyme Komisija leido suprasti, jog Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punktas turi būti aiškinamas taip, kad techninės analizės kriterijų, nustatytų miškų bioenergijos veiklai, reikalavimus galėtų atitikti „kuo daugiau rinkos dalyvių“. Šie argumentai yra nepagrįsti.
- 307 Nė vienoje ginčijamo sprendimo dalyje, įskaitant jo priedus, Komisija neteigė, kad jos pateiktas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio išaiškinimas turėtų padėti „kuo daugiau rinkos dalyvių“ atitikti miškų bioenergijos veiklai nustatytų techninės analizės kriterijų reikalavimus.
- 308 Ginčijamo sprendimo II priedo 1 punkte (p. 22 ir 23), 2.1 punkto a papunkčio ii dalyje (p. 28) ir 2.1 punkto b papunkčio ii dalyje (p. 30) Komisija nurodė, kad aiškinant Taksonomijos reglamento 19 straipsnį reikia laikytis nuoseklaus požiūrio, apimančio visus šios nuostatos aspektus. Ji nurodė, kad „būtina suderinti įvairius [minėto] reglamento 19 straipsnio 1 dalies reikalavimus“, atsišpindinčius kitose šio reglamento nuostatose, pavyzdžiui, 20 straipsnio 2 dalyje. Ji taip pat nurodė, kad yra „įgaliota“ pagal techninės analizės kriterijus „suderinti“ tam tikros ekonominės veiklos svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos lygį su kitais parametrais, kad būtų užtikrintas „suderinamumas“ su Sąjungos teisės aktais.
- 309 Tiesa, ginčijamo sprendimo II priedo 2.1 punkte (p. 23) Komisija taip pat nurodė:
- „Bet koks Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies aiškinimas, kuris būtų grindžiamas pernelyg siauru [šio] reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkto aiškinimu, <...> nepagrįstai susiaurintų [jo] taikymo sritį <...> iki riboto veiklos rūšių skaičiaus ir taip pakenktų bendram Taksonomijos reglamento, kaip naudingos priemonės, [skirtos] finansiniams srautams nukreipti į visos [Sąjungos] ekonomikos perėjimą prie tvarumo. Jei [techninės analizės kriterijai] būtų grindžiami tik apdairiausiomis mokslinėmis prielaidomis, neatsižvelgiant į kitus Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies reikalavimus, visų pirma susijusius su naudojimo lengvumu ir suderinamumu su kitomis Sąjungos politikos sritimis, kuriomis siekiama tvarumo tikslų, Taksonomijos reglamentas praktiškai nebūtų taikomas jokiai ekonominei veiklai“.
- 310 Vis dėlto nei šių vertinimų, nei kitų argumentų, kuriais grindžiamas ginčijamas sprendimas, negalima aiškinti taip, kaip teigia ieškovai, t. y. kad Komisija nusprendė aiškinti Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalį taip, kad techninės analizės kriterijų, nustatytų miškų bioenergijos veiklai, reikalavimus galėtų atitikti „kuo daugiau rinkos dalyvių“. Iš šių argumentų galima suprasti

nebent tai, kad, Komisijos nuomone, minėto reglamento 19 straipsnio 1 dalies nereikia aiškinti pernelyg siaurai, tinkamai neatsižvelgiant į visus jos parametrus, antraip būtų pakenkta šio reglamento bendrajam tikslui. Taigi, ieškovų argumentai nepadeda įrodyti, kad Komisija išplėtė Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punkte vartojamą sąvoką „lengvumas“.

311 Dėl šių priežasčių šio sprendimo 303 punkte nurodyti argumentai turi būti atmesti.

312 Darytina išvada, kad ši dalis, o kartu ir aštuntasis pagrindas turi būti atmesti.

Dėl ieškinio devintojo pagrindo, grindžiamo akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, padarytomis neatsižvelgus į reikšmingus įtikinamus mokslinius įrodymus ir nesilaikant atsargumo principo

313 Pateikdami devintąjį pagrindą ieškovai teigia, kad ginčijamo sprendimo III priedo 3.1.1 punkte (p. 77) ir 3.1.2 punkte (78 ir 79 puslapiai) Komisijos pateikti argumentai, kad klimato kaitos švelninimo techninės analizės kriterijai, susiję su miškų bioenergijos veikla, grindžiami įtikinamais moksliniais įrodymais ir atsargumo principu, yra akivaizdi vertinimo klaida.

314 Ginčijamo sprendimo II priedo 1 punkte (p. 21), siejamame su to paties sprendimo III priedo 3.1.1 punktu (p. 77), Komisija tvirtino, kad žodžių junginys „įtikinami moksliniai įrodymai“ reiškia „įrodymus, kurie nekelia abejonių“. Ginčijamo sprendimo III priedo 3 skirsnio (77 puslapis) 3.1.1 punkte ji taip pat teigė „AIED II nustatydamą tvarumo kriterijus, susijusius su reikšmingos rizikos aplinkai mažinimu, ji kuo labiau atsižvelgė į turimus mokslo duomenis“.

315 Šiame atsakyme padaryta akivaizdžių vertinimo klaidų ir juo pažeistas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punktas.

316 Iš tikrųjų, pirma, Komisija nepateikė jokio argumento, kad patvirtintų, jog deleguotasis reglamentas buvo pagrįstas mokslo duomenimis.

317 Antra, ginčijamo sprendimo II priedo 1 punkte (p. 23), siejamame su ginčijamo sprendimo III priedo 3.1.1 punktu (p. 77), nurodydama, kad „bet kokiai ekonominei veiklai Taksonomijos reglamentas nebūtų taikomas, jei [techninės analizės kriterijai] turėtų būti grindžiami tik apdairiausiomis mokslinėmis prielaidomis, neatsižvelgiant į kitus Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies reikalavimus“, Komisija pripažino, kad techninės analizės kriterijai buvo pagrįsti ne moksliniais argumentais.

318 Trečia, ginčijamo sprendimo II priedo 2.1 punkto b papunkčio ii papunktyje (30 puslapis) Komisija pripažino, kad deleguotajame reglamente buvo nukrypta nuo Techninės ekspertų grupės tvarių finansų klausimais ataskaitoje pateiktų rekomendacijų, kuriomis siekta apriboti reikalavimus atitinkančių žaliavų asortimentą, „siekiant taikyti galimybę suderinti techninės analizės kriterijuose nustatytą svaraus prisidėjimo lygį su aukščiausiu šių kriterijų naudojimo galimybių ir atitikties AIED II lygiu“. Šiuo klausimu Komisija net nebandė teigti, kad deleguotajame reglamente jos pasirinkti sprendimai buvo pagrįsti moksliniais įrodymais. Taigi būtų klaidinga tvirtinti, kaip tai padarė Komisija ginčijamame sprendime, kad ji „kuo labiau atsižvelgė“ į mokslo duomenis.

- 319 Be to, prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka ieškovai nurodė, kad Komisija netaikė atsargumo principo, kai nustatė techninės analizės kriterijus, susijusius su miškų bioenergijos veikla. Dėl daugybės mokslinių įspėjimų apie žalą, kurią miško biomasės ruošą ir deginimas daro klimatui ir biologinei įvairovei, Komisija turėjo neįtraukti miškų bioenergijos veiklos į deleguotąjį reglamentą arba nustatyti daug griežtesnius rizikos aplinkai mažinimo kriterijus.
- 320 Ginčijamame sprendime Komisija tik rėmėsi atsargumo principu, teigdama, kad ji turi plačią diskreciją „patikslinti“ techninės analizės kriterijus.
- 321 Komisijos atsakymas į prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka išreikštus susirūpinimą keliančius klausimus yra klaidingas, nes juo pažeidžiamas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punktas. Iš tikrųjų Komisija nepaaiškino, kaip ji laikėsi šio principo. Kaip matyti iš ginčijamo sprendimo III priedo (p. 77) 3.1.1 punkto, remdamasi įvairių Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies punktų reikalavimų „kompromisu“, kurį tariamai turėjo pasiekti, Komisija sąmoningai neatsižvelgė į dabartinės mokslo žinias ir, užuot užtikrinusi aukštą aplinkos apsaugos lygį, pirmenybę suteikė ekonominiams bei politiniams sumetimams.
- 322 Komisija nesutinka su šiais argumentais.
- 323 Dera konstatuoti, kad, kaip matyti iš toliau nurodytų motyvų, ieškinio devintasis pagrindas yra nepagrįstas.
- 324 Pirma, negalima pritarti ieškovų argumentams, grindžiamiems tariamu tinkamo Komisijos atsakymo dėl tariamo įtikinamų mokslinių įrodymų, pagrindžiančių Deleguotąjį reglamentą, nebuvimu (žr. šio sprendimo 316–318 punktus).
- 325 Ieškovų argumentas, susijęs su tuo, kad Komisija „nepateikė jokių argumentų, patvirtinančių, kad deleguotasis aktas buvo pagrįstas kokiais nors moksliniais įrodymais“ (žr. šio sprendimo 316 punktą), yra nepagrįstas faktais. Ginčijamo sprendimo II priedo 3.1.1 punkte (p. 33), t. y. ginčijamo sprendimo dalyje, į kurią daroma nuoroda III priedo 3.1.2 punkte (p. 78), Komisija aiškiai nurodė, kad „AIED II nustatydamą tvarumo kriterijus, susijusius su reikšmingos rizikos aplinkai mažinimu, ji kuo labiau atsižvelgė į turimus mokslo duomenis“. Šis pareiškimas iš esmės pakartotas minėto III priedo 3.1.1 punkto paskutiniame sakinyje.
- 326 Antra, nėra pagrįstas ieškovų argumentas, kad šio sprendimo 317 punkte paminėtas Komisijos teiginys prilygsta pripažinimui, jog techninės analizės kriterijai buvo pagrįsti ne moksliniais argumentais.
- 327 Viena vertus, kaip matyti iš Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies, moksliniai argumentai – minėto reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkte įvardijami kaip „moksliniai įrodymai“ – nėra vieninteliai, į kuriuos reikia atsižvelgti nustatant techninės analizės kriterijus. Vien tai, kad Komisija rėmėsi kitais veiksniais nei šie „moksliniai įrodymai“, nėra pagrindas daryti išvadą, kad buvo pažeistas Taksonomijos reglamento 19 straipsnis ir konkrečiai jo 1 dalies f punktas.
- 328 Kita vertus, tiek, kiek ieškovai teigia, kad Komisija vadovavosi vien nemokslinio pobūdžio argumentais, reikia pažymėti, kad toks argumentas grindžiamas klaidingu ginčijamo sprendimo aiškinimu. Iš tikrųjų šio sprendimo 317 punkte minėtame teiginyje Komisija atkreipė dėmesį į du skirtingus aspektus. Pirma, ji leido suprasti, kad atsižvelgė į jos nuomone, įtikinamus mokslinius įrodymus, o tai konkrečiai matyti iš šio sprendimo III priedo 3.1.1 punkto (žr. šio sprendimo

- 325 punktą). Antra, ji nurodė galinti palyginti šių įrodymų analizės rezultatus su kitais Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalyje nurodytais parametrais. Nė vienas iš šių vertinimų negali būti aiškinamas taip, kad Komisija vadovavosi išimtinai ne moksliniais argumentais.
- 329 Trečia, šio sprendimo 318 punkte nurodytas argumentas grindžiamas prielaida, kad ginčijamame sprendime Komisija nepateikė tikslios informacijos dėl atsižvelgimo į įtikinamus mokslinius įrodymus priimant nagrinėjamus techninės analizės kriterijus. Vis dėlto, kaip matyti iš šio sprendimo 325 ir 326 punktų, ši prielaida yra klaidinga.
- 330 Žinoma, ginčijamo sprendimo II priedo 2.1 punkto b papunkčio ii dalyje (30 puslapis) Komisija nurodė, kad galėjo „įgyvendinti [Techninių ekspertų grupės tvarių finansų klausimais] rekomendaciją ir apriboti AIED II IX priedo A dalyje nurodytų žaliavų, kurios gali būti naudojamos kaip pažangieji biodegalai, asortimentą, būtų suteikusi pirmenybę aplinkos srities reikalavimui, bet būtų galėjusi pakenkti suderinamumo su Sąjungos teisės aktais, vienodų konkurencijos sąlygų ir lengvesnio naudojimo ekonominės veiklos vykdytojams reikalavimams“. Vis dėlto iš to matyti, kad Komisija pasirinko sprendimą, įgalinantį kuo sklandžiau derinti įvairius Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalyje nustatytus parametrus, o ne, kaip tvirtina ieškovai, net nebandė teigti, kad deleguotajame reglamente pasirinkti sprendimai buvo pagrįsti moksliniais įrodymais ar kad klaidinga teigti, kaip tai padarė Komisija ginčijamame sprendime, jog ji „kuo labiau atsižvelgė“ į mokslo duomenis (žr. šio sprendimo 318 punktą).
- 331 Antra, ieškovai neįrodo, kad Komisijos atsakymas į prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka išreikštą susirūpinimą dėl galimo atsargumo principo pažeidimo yra klaidingas, nes juo pažeidžiamas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punktas.
- 332 Teiginys, kad Komisija nepaaiškino, kaip ji laikėsi šio principo (žr. šio sprendimo 321 punktą), faktiškai nepagrįstas. Iš tiesų ginčijamo sprendimo III priedo 3.1.2 punkte (p. 78 ir 79) pateikti vertinimai susiję būtent su atsargumo principo taikymu, kaip matyti, be kita ko, iš paties skirsnio pavadinimo ir aiškos nuorodos į 2021 m. gegužės 6 d. Sprendimo *Bayer CropScience ir Bayer / Komisija* (C-499/18 P, EU:C:2021:367) 81 punktą.
- 333 Be to, teiginys, kad Komisija pasiekė įvairių Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies reikalavimų „kompromisą“, negali būti aiškinamas, kaip tai daro ieškovai, kad Komisija „sąmoningai“ neatsižvelgė į dabartinės mokslo žinias ir, užuot užtikrinusi aukštą aplinkos apsaugos lygį, pirmenybę suteikė ekonominiams bei politiniams sumetimams (žr. šio sprendimo 321 punktą). Atvirkščiai, ginčijamo sprendimo II priedo 3.1.2 punkte (p. 79) Komisija pažymėjo, kad „situacija, kuriai būdingos duomenų spragos ir intensyvios mokslinės diskusijos dėl jos aiškinimo bei kintančių rinkos tendencijų (paklausos, kainų, išorinių sukrėtimų), įtikinami mokslo įrodymai, yra dinamiškas atskaitos taškas, kaip ir pati AIED II“. Priešingai, nei teigia ieškovai, šis Komisijos vertinimas negali būti aiškinamas kaip pagrįstas ekonominių parametrų taikymu „neatsižvelgiant į dabartinės mokslo žinias ir neatsižvelgiant į aukštą aplinkos apsaugos lygį“.
- 334 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, devintąjį pagrindą reikia atmesti.

Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo, grindžiamo akivaizdžiomis vertinimo klaidomis Komisijos atsakyme į ieškovų kritiką dėl reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų, susijusių su

taršos prevencija ir kontrolė bei biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimu, taikymo miškų bioenergijos veiklai

335 Pateikdami dešimtąjį pagrindą ieškovai teigia, kad tam tikri ginčijamo sprendimo III priedo 3.3.2 punkte Komisijos pateikti atsakymai dėl jų prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka išreikšto susirūpinimo dėl reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų, susijusių su „taršos prevencija ir kontrolė [mažinimu]“ bei „biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimu“, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 9 straipsnio e ir f punktus, taikymo miškų bioenergijos veiklai, prieštarauja Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalies b punktui ir 17 straipsnio 1 dalies e ir f punktams.

336 Dešimtąjį pagrindą sudaro trys dalys.

Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo pirmos dalies, grindžiamos nepakankamu Komisijos atsakymu į priekaištus dėl tinkamų kriterijų, kurie padėtų išvengti didelės žalos biologinei įvairovei ir ekosistemoms, nebuvimo

337 Anot ieškovų, ginčijamo sprendimo III priedo 3.3.2 punkto i papunktyje (p. 89) pateiktas Komisijos atsakymas, kuriame daroma nuoroda į to paties sprendimo II priedo 3.1.3 punktą (p. 47–49) ir kuriame kalbama apie prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka išreikštą susirūpinimą dėl reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų, susijusių su „biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimu“, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 9 straipsnio f punktą, yra akivaizdžių vertinimo klaidų ir juo pažeidžiamas Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punktas.

338 Ginčijamo sprendimo III priedo 3.3.2 punkto i papunktyje (p. 89) Komisija, be kita ko, padarė nuorodą į to paties sprendimo II priedo 3.1.3 punktą (p. 47–49). Ji taip pat teigė, kad reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų, susijusių su biologine įvairove, formuluotė buvo pasirinkta siekiant užtikrinti, kad jie būtų lengvai naudojami, be kita ko, už Sąjungos ribų. Be to, Komisija rėmėsi 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992, p. 7; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 2 t., p. 102; toliau – Buveinių direktyva) ir AIED II tvarumo kriterijais. Ji dar rėmėsi savo pasiūlymu peržiūrėti AIED II, į kurį įtrauktos „griežtesnės taisyklės dėl miško biomasės tiekimo didelės biologinės įvairovės teritorijose“. Galiausiai Komisija priminė deleguotojo reglamento 31 konstatuojamąją dalį, pagal kurią su bioenergijos veikla susiję kriterijai turėtų būti peržiūrėti siekiant atsižvelgti į viešosios politikos pokyčius, pavyzdžiui, AIED II peržiūrą. Be to, ji nurodė, kad išnagrinės visus papildomus reikšmingus mokslinius įrodymus, kad atsižvelgtų į bet kokios dabartinės ar būsimos politikos peržiūros, kaip antai AIED II peržiūros, rezultatus.

339 Ieškovų teigimu, dėl toliau nurodytų priežasčių šiuose atsakymuose yra akivaizdžių vertinimo klaidų.

340 Pirma, tiek, kiek Komisija rėmėsi 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012, p. 1, toliau – PAV direktyva), ji neatsižvelgė į tai, kad medienos ruošą dažnai neatitinka kriterijų, kuriais būtų galima pagrįsti vertinimą pagal šią direktyvą. Iš tiesų PAV direktyvos 4 straipsnio 2 dalis taikoma tik ribotai projektų daliai, t. y. šios direktyvos II priede išvardytiems projektams. Vieninteliai II priede nurodyti potencialiai tinkami projektai galėtų būti „pirminis apželdinimas mišku ir miško kirtimas siekiant pakeisti žemėnaudos rūšį“ (PAV direktyvos II priedo 1 punkto d papunktis), bet daugumoje atvejų miško kirtimas bioenergijos

gamybos tikslais nelemia žemėnaudos rūšies pakeitimo, o tai reiškia, kad PAV direktyvoje numatytos apsaugos priemonės paprastai netaikomos medienos ruošai biomasės gamybos tikslais. Komisija net nenurodė priežasties, dėl kurios šių kriterijų galėtų pakakti siekiant užtikrinti, kad miškų bioenergijos veikla nedarytų didelės žalos biologinei įvairovei ir ekosistemoms. To, kad šių kriterijų formuluotėje daroma nuoroda į „taikytinus nacionalinės teisės aktus arba lygiaverčius tarptautinius standartus“, nepakanka siekiant išspręsti problemą, susijusią su tuo, kad kai kurios trečiosios valstybės turi mažai apsaugos suteikiančius teisės aktus ir netinkamai taiko aplinkos apsaugos taisykles. Galiausiai, kiek tai susiję su Komisijos vertinimais dėl Buveinių direktyvos, ieškovai teigia, kad medienos ruošas neatitinka kriterijų, kuriais grindžiamas vertinimas pagal šią direktyvą. Šiuo klausimu jie remiasi savo teiginiais, išdėstytais prašyme atlikti peržiūrą, juos lygindami su deleguotajame reglamente nustatytais techninės analizės kriterijais.

- 341 Antra, nuoroda į AIED II tvarumo kriterijus yra „nereikšminga“, nes, kiek tai susiję su biologine įvairove, pagal šiuos kriterijus reikalaujama tik to, kad egzistuočių miško gavybos teritorijų lygmens teisės aktai arba „valdymo sistemos“, kuriomis užtikrinama, kad medyno kirtimas būtų atliekamas atsižvelgiant į „dirvožemio kokybės ir biologinės įvairovės išlaikymą, siekiant kuo labiau sumažinti neigiamą poveikį“. Vis dėlto šiuose kriterijuose nenustatyta jokia ribinė vertė ir neatmesta eksploatavimo praktika, kuri, kaip antai plynasis kirtimas, daro didelę žalą biologinei įvairovei.
- 342 Trečia, netinkama remtis būsima AIED II peržiūra siekiant pateisinti spragas, darančias poveikį reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijams. Dėl to, kad AIED II kriterijai vėliau gali būti iš dalies keičiami, institucijos neatleidžiamos nuo pareigos užtikrinti, kad šie kriterijai deleguotojo reglamento paskelbimo momentu atitiktų Taksonomijos reglamento reikalavimus.
- 343 Komisija nesutinka su šiais argumentais.
- 344 Kaip matyti iš toliau nurodytų motyvų, ieškinio dešimtojo pagrindo pirma dalis yra nepagrįsta.
- 345 Pirmiausia reikia priminti, kad pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punktą, atsižvelgiant į vykdant ekonominę veiklą tiekiamų produktų ir teikiamų paslaugų gyvavimo ciklą, įskaitant įrodymus, gautus remiantis esamais gyvavimo ciklo vertinimais, ta ekonominė veikla laikytina darančia reikšmingą žalą biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugai ir atkūrimui, kai ta veikla yra: „i) labai žalinga ekosistemų gerai būklei ir jų atsparumui arba ii) žalinga buveinių ir rūšių, įskaitant Sąjungos svarbos buveines ir rūšis, išsaugojimo būklei“.
- 346 Kaip matyti iš ieškinio 193 punkto, ieškovai teigia, kad, priešingai, nei ginčijamame sprendime konstatavo Komisija, techninės analizės kriterijais, susijusiais su nagrinėjamu reikšmingos žalos nedarymo principu, negalima užtikrinti, kad nagrinėjama ekonominė veikla neturėtų būti laikoma nei „veikla, kuri yra labai žalinga ekosistemų gerai būklei ir jų atsparumui“ (Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punkto i papunktis), nei „veikla, kuri yra žalinga buveinių ir rūšių, įskaitant Sąjungos svarbos buveines ir rūšis, išsaugojimo būklei“ (Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punkto ii papunktis).
- 347 Šiuose argumentuose nėra jokio paaiškinimo, iš kurio būtų galima suprasti, kaip buvo pažeistas kuris nors 17 straipsnio 1 dalies punktas, taigi, jais remiantis negalima įrodyti, kad ginčijamo sprendimo III priedo 3.3.2 punkto i papunktyje (p. 89) pateiktas Komisijos atsakymas prieštarauja

Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 daliai. Kaip galima suprasti iš toliau nurodytų aplinkybių, dėl šių argumentų ginčijamame sprendime Komisijos atliktas vertinimas netampa neįtikinamas.

- 348 Pirma, nereikia nagrinėti įvairių vertinimo mechanizmų ir procedūrų, numatytų įvairiose Buveinių ir PAV direktyvų nuostatose, kurias Komisija mini ginčijamame sprendime, derinimo su Paryžiaus susitarime nustatytais temperatūros tikslais „veiksmingumo“.
- 349 Klausimas dėl Buveinių ir PAV direktyvų „veiksmingumo“ jų derinimo su Paryžiaus susitarime nustatytais temperatūros tikslais atžvilgiu, kuriuo remiasi ieškovai, priskirtas prie Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Parlamento teisėkūros prerogatyvų. Šių direktyvų nuostatos yra tinkamas teisinis pagrindas šiame Sąjungos teisės raidos etape, kurio Komisija negali apeiti. Taigi tai, kad Komisija savo atsakyme rėmėsi minėtomis direktyvomis, negali būti teisės klaida.
- 350 Bet kuriuo atveju, neįrodyti ieškovų nurodyti tariaimi trūkumai, būdingi ginčijamo sprendimo II priedo 3.1.3 punkto (p. 48) trečioje ir ketvirtoje pastraipose pateiktiems vertinimams, susijusiems su aplinkos apsaugos mechanizmu, numatytu PAV direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje ir minėtos direktyvos II priedo 1 punkto d papunktyje, arba Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalyje numatytam vertinimui.
- 351 Kalbant apie PAV direktyvoje iškeltą problemą, pažymėtina, kad, priešingai, nei teigia ieškovai, negalima teigti, jog miško biomasės rinkimas miško biomasės ruošos tikslais patenka į PAV direktyvos II priedo taikymo sritį arba kad vieninteliai „projektai“, kurie gali būti svarbūs pagal PAV direktyvą, yra „pirminis apželdinimas mišku ir miško kirtimas siekiant pakeisti žemėnaudos rūšį“, nurodytas PAV direktyvos II priedo 1 punkto d papunktyje, patikslinant, kad, kaip primena ieškovai, žemėnaudos rūšies pakeitimas reiškia žemės naudojimo pakeitimą.
- 352 Viena vertus, miško biomasės rinkimas, kuris yra žemės kaimo valdų pertvarkymo projektas, taip pat gali patekti į PAV direktyvos II priedo 1 punkto a papunkčio taikymo sritį.
- 353 Kita vertus, ieškovų pateiktas PAV direktyvos II priedo 1 punkto d papunkčio išaiškinimas nesuderinamas su Teisingumo Teismo patektu plačiu šios nuostatos taikymo srities išaiškinimu. Iš 2018 m. rugpjūčio 7 d. Sprendimo *Prenninger ir kt.* (C-329/17, EU:C:2018:640) 32–38 punktų matyti, kad net miško proskynų kirtimas siekiant patiesti ir eksploatuoti antžeminę energijos perdavimo liniją patenka į PAV direktyvos II priedo 1 punkto d papunkčio taikymo sritį. Iš šio sprendimo darytinas išvadas pritaikius, *mutatis mutandis*, šiai bylai, galima daryti išvadą, kad bet kokia miško biomasės rinkimo veikla, vykdoma siekiant „naujai panaudoti“ aptariamą žemę, patenka į PAV direktyvos II priedo 1 punkto d papunkčio taikymo sritį, todėl pagal PAV direktyvos 4 straipsnio 1 dalį atsiranda pareiga įvertinti jos poveikį aplinkai.
- 354 Dėl ieškovų argumento, kad Komisijos atsakymas yra klaidingas, nes Buveinių direktyva yra netinkama, nes medienos ruošai netaikomi reikalavimai, kuriais grindžiamas vertinimas pagal šią direktyvą, pažymėtina, kas nurodyta toliau.
- 355 Argumentas, susijęs su tariamą deleguotojo reglamento I ir II priedų D priedėlyje nustatyto reikalavimo dėl teritorijų ir operacijų, esančių biologinės įvairovės atžvilgiu pažeidžiamose teritorijose ar netoli jų, nepakankamumu, yra nepagrįstas. Kaip ginčijamame sprendime pažymėjo Komisija, Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 ir 4 dalių reikalavimais, į kuriuos daroma nuoroda deleguotojo reglamento I ir II priedų D priedėlio 3 išnašoje, užtikrinama, kad medienos ruošą, kuriai išduotas leidimas, reikšmingai nepaveiktų teritorijos vientisumo, bent jau taikant poveikio

švelninimo ir kompensuojamąsias priemones. Nors pagal deleguotojo reglamento I ir II priedų D priedėlyje nustatytą reikšmingos žalos nedarymo principą medienos ruošą „Natura 2000“ teritorijose nedraudžiama – lygiai taip pat, kaip pagal Buveinių direktyvą – vis dėlto pagal ją reikalaujama, kad „atitinkamais atvejais [būtų] atliktas tinkamas vertinimas ir, remiantis jo išvadomis, įgyvendintos būtinos poveikio švelninimo priemonės“. Taigi valstybės narės turi priimti miškų buveinių, įskaitant esančias už „Natura 2000“ teritorijų ribų, apsaugos priemones. Žinoma, faktinės aplinkybės, kuriomis ieškovai remiasi siekdami įrodyti tariamą Buveinių direktyvos nuostatų, taigi ir reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų, neveiksmingumą, t. y. kirtimai Lenkijoje ir Estijoje, „neatlikus jokio poveikio aplinkai vertinimo“, rodo, kad esama ekstremalių ir susirūpinimą keliančių situacijų. Vis dėlto remiantis šiomis ypatingomis aplinkybėmis negalima paneigti nei Buveinių direktyvos nuostatų tikslo ar veiksmingumo, nei ginčijamo sprendimo II priedo 48 puslapyje pateiktų Komisijos pareiškimų pagrįstumo.

- 356 Tiek, kiek ieškovai taip pat ginčija ginčijamo sprendimo II priedo 3.1.3 punkto ketvirtoje pastraipoje (p. 48) pateiktą Komisijos vertinimą, pagal kurį „[reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijaus] bendrųjų kriterijų formuluotė biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo srityje, nurodyta deleguotojo reglamento I priedo D priedėlyje, taip pat buvo sąmoningai išplėsta, kad apimtų veiklą, kuriai netaikomas pagal Buveinių direktyvą reikalaujamas atitinkamas įvertinimas, arba poveikio aplinkai vertinimas, kurio reikalaujama pagal [PAV] direktyvą, bet taikomos lygiavertės teisės aktų nuostatos; tuo paaiškinama deleguotojo reglamento I priedo D priedėlio 3 išnašoje vartojamas posakis „pagal lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus“.
- 357 Nors, anot ieškovų, Komisijos nuoroda į „lygiavertę taikytiną nacionalinę teisę arba tarptautinius standartus“ (taip pat žr. deleguotojo reglamento I ir II priedų D priedėlio 3 išnašą) negali išspręsti problemos, kylančios dėl kai kurių valstybių, kuriose „mažai taikomos aplinkos apsaugos taisyklės“, „įstatymais suteikiamos labai menkos apsaugos“, tokiu argumentu negalima paneigti Komisijos atsakymo teisėtumo. Vadinasi, šis argumentas turi būti atmestas, kaip nepagrįstas.
- 358 Tuo remiantis darytina išvada, kad ginčijamame sprendime (II priedo 3.1.3 punktas) Komisijos pateiktoje nuoroje į deleguotojo reglamento I ir II priedų D priedėlio 3 išnašą atsižvelgiama ne vien į ekonominę veiklą, vykdomą trečiosiose valstybėse, kuriose galioja tam tikri aplinkosaugos teisės aktai. Iš minėtos 3 išnašos matyti, kad Komisija ketino nurodyti tik trečiąsias valstybes, kurių teisės aktai yra „lygiavertė“ Sąjungos teisės aktams 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010, p. 7) ir Buveinių direktyvoje nurodytų vertinimų atžvilgiu.
- 359 Žodžiu „lygiavertis“, kuris vartojamas ieškovų argumente dėl deleguotojo reglamento I ir II priedų D priedėlio 3 išnašos, susijusiam tiek su trečiųjų valstybių teisės aktais, tiek su minėtais tarptautiniais standartais, siekiama būtent atmesti galimybę, kad ekonominė veikla būtų laikoma atitinkančia reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijus, kai atitinkama ekonominė veikla buvo vertinama taikant „įstatymus, kuriais suteikiama labai menka apsauga“ arba kai tokia veikla buvo įvertinta „mažai taikant aplinkos apsaugos taisykles“. Iš deleguotojo reglamento I ir II priedų D priedėlio 3 išnašos, nurodytos ginčijamame sprendime, matyti, kad ekonominė veikla, kuri pagal trečiosios šalies teisės aktus negalėjo būti įvertinta kaip lygiu panaši Sąjungos teisės aktus („lygiavertė“), prieštarauja minėtam D priedėliui. Tuo remiantis galima atmesti galimybę, kad ši veikla būtų laikoma „tvaria aplinkos atžvilgiu“, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 1 ir 3 straipsnius.

- 360 Taigi, atsižvelgiant į šias aplinkybes, problema, susijusi su trečiosiomis valstybėmis, kurių aplinkos apsaugos lygis nepakankamas, yra nesusijusi su situacija, į kurią ginčijamame sprendime nebuvo tinkamai atsakyta.
- 361 Antra, nepagrįsti argumentai, kad AIED II pateikta nuoroda į tvarumo kriterijus yra „nereikšminga“, nes deleguotojo reglamento I ir II priedų D priedėlyje nurodytuose kriterijuose nenustatyta „jokia ribinė vertė“ ir neatmetama „eksploatavimo praktika, kuri, kaip antai plynasis kirtimas, daro didelę žalą biologinei įvairovei“.
- 362 Viena vertus, ieškovų nurodytas miško plynojo kirtimo pavyzdys yra miškų ūkio realija, kuri, kaip galima spręsti iš AIED II 29 straipsnio 6 dalies a punkto iv papunkčio ir 6 dalies b punkto iv papunkčio, skirtingų valstybių teisės aktuose apibrėžiama skirtingai ir atsižvelgiant į skirtingas ribines vertes. Tokia plynojo kirtimo ribinių verčių apibrėžčių įvairovė taikoma ir Sąjungos valstybėms narėms. Taigi, kirtimas tikrai nėra sistemingai laikomas probleminiu, kaip leidžia suprasti ieškovai, ir valstybių narių teisės aktuose tam tikrais atvejais yra tiek draudžiamas, tiek pripažįstamas kaip priimtina ar net leidžiama praktika. Taigi, plynasis kirtimas yra dvilypio pobūdžio, nes jo poveikis aplinkai ne visada yra neigiamas. Taigi negalima teigti, kaip tai daro ieškovai, kad bet kokiam plynajam kirtimui būtinai taikoma sąvoka „veikla, kuri yra labai žalinga ekosistemų gerai būklei ir jų atsparumui“ (Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punkto i papunktis) arba sąvoka „veikla, kuri yra žalinga buveinių ir rūšių, įskaitant Sąjungos svarbos buveines ir rūšis, išsaugojimo būklei“ (Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punkto ii papunktis).
- 363 Kita vertus, jei ieškovai ketino nurodyti tik galimai kenksmingą plynąjį kirtimą – išskyrus miškams naudingą plynąjį kirtimą – neaišku, kokią „europinę“, t. y. suvienodintą ribinę vertę Komisija būtų galėjusi nustatyti techninės analizės kriterijuose, kad tinkamai išspręstų šią problemą. Vadinas, dėl tokio suderinimo būtų suvienodintos šioje srityje taikomos nacionalinės ribinės vertės. Vis dėlto reikia pažymėti, kad tokių veiksmų būtų buvę galima imtis nerizikuojant pažeisti Taksonomijos reglamento teisinio pagrindo, t. y. SESV 114 straipsnio, ir subsidiarumo principo, numatyto ESS 5 straipsnio 3 dalyje. Iš tiesų plynasis kirtimas yra praktika, kuriai Sąjungos valstybės narės yra nustačiusios savo kiekybines ribines vertes – be kita ko, reiškiamas hektarais, – kurias viršijus ši praktika draudžiama. Šios kiekybinės ribinės vertės skiriasi dėl nacionalinių ar vietos geografinių skirtumų bei susijusių rūšių. Ieškovai niekada nenurodė Komisijai ar Bendrajam Teismui, kaip minėtos nacionalinės ribinės vertės galėjo būti suvienodintos, Komisijai nepažeidžiant subsidiarumo principo.
- 364 Trečia, nepagrįsti argumentai, kad netinkama remtis būsima AIED II peržiūra siekiant pateisinti reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų „spragas“.
- 365 Ieškovai neįrodo, kad minėtuose techninės analizės kriterijuose yra „spragų“, ir nenurodo, kokio konkretaus elemento trūksta. Be to, Komisijos nuoroda į būsimą AIED II peržiūrą atrodo tinkama. Ją pateikdama Komisija paskelbė esanti pasirengusi arba net pripažino savo pareigą pritaikyti aptariamus techninės analizės kriterijus, kad būtų atsižvelgta į būsimus AIED II pakeitimus, atsižvelgiant į mokslo žinių arba Sąjungos teisės aktų, kuriais reglamentuojamas techninės analizės kriterijų priėmimas, pažangą. Negalima teigti, kad Komisija neturėjo teisės ginčijamame sprendime paskelbti, jog yra pasirengusi pakeisti nagrinėjamus techninės analizės kriterijus, kad atitiktų mokslo žinių raidą ar Sąjungos teisės aktų pakeitimus. Komisijos pareiga reguliariai peržiūrėti Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalyje nurodytus techninės analizės kriterijus aiškiai numatyta Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 5 dalies pirmoje pastraipoje.

366 Atsižvelgiant į visus šiuos argumentus, dešimtojo pagrindo pirma dalis turi būti atmesta.

Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo antros dalies, grindžiamos klaidomis, padarytomis Komisijos atsakyme į priekaištus, susijusius su reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų taikymu taršos prevencijos ir kontrolės tikslais

367 Anot ieškovų, Komisijos atsakymu, pateiktu ginčijamo sprendimo III priedo 3.3.2 punkto ii papunktyje (89 ir 90 puslapiai), pažeidžiamas Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies e punktas.

368 Ginčijamo sprendimo III priedo (89 ir 90 puslapiai) 3.3.1 punkto ii papunktyje Komisija nepateikė jokie struktūrinio argumento, kuriuo būtų paneigusi jų priekaištą, kad reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijai, susiję su taršos prevencija ir kontrole, yra netinkami siekiant nustatyti, ar su bioenergija susijusi miškininkystės veikla „labai padidina į orą, vandenį ar žemę išmetamų teršalų kiekį, palyginti su padėtimi iki veiklos pradžios“, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies e punktą. Šioje ginčijamo sprendimo dalyje Komisija tik tvirtino, kad ieškovai neteisingai aiškino 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010, p. 17; toliau – Pramoninių išmetamų teršalų direktyva) 3 straipsnio 10 punkte vartojamą sąvoką „geriausi prieinami gamybos būdai“ ir kad įdiegus „geriausius prieinamus gamybos būdus“ gauti „geriausi rezultatai, susiję su aplinkosaugos veiksmingumu ir efektyvumu“.

369 Komisija nepateikė jokio atsakymo dėl kiekybinių reikalavimų, susijusių su išmetamų teršalų kiekio mažinimo mastu taršos ribines vertes viršijančiose teritorijose, nebuvimo.

370 Galiausiai dėl taršos, susijusios su medienos granulių gamyba, Komisija tik nurodė, kad, „[n]epaisant išsamaus tyrimo, pasirodė sudėtinga į kriterijus įtraukti bendrą gyvavimo ciklo įvertinimą, nes trūko naudotinių ir palyginamų duomenų (žr. dokumentą „Taxonomy [Regulation’s] Impact Assessment“)“.

371 Komisija nesutinka su šiais argumentais.

372 Dešimtojo pagrindo antra dalis nepagrįsta dėl toliau nurodytų priežasčių.

373 Svarbu priminti, kad, kaip nurodyta Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies e punkte, atsižvelgiant į vykdant ekonominę veiklą tiekiamų produktų ir teikiamų paslaugų gyvavimo ciklą, įskaitant įrodymus, gautus remiantis esamais gyvavimo ciklo vertinimais, ta ekonominė veikla laikytina darančia reikšmingą žalą atliekų prevencijai ir perdirbimui, kai dėl jos „labai padidėja į orą, vandenį arba žemę išmetamas teršalų kiekis“.

374 Nė vienas iš šio sprendimo 368 punkte nurodytų argumentų neįrodo, kad buvo padaryta teisės klaida, susijusi su Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies e punkte nustatytų sąlygų pažeidimu. Šiais argumentais taip pat nepaneigiamas Komisijos vertinimų, pateiktų ginčijamo sprendimo III priedo 3.3.2 punkto ii papunktyje (p. 89 ir 90), patikimumas.

375 Iš tiesų, pirma, negalima pritarti ieškovų argumentams, kad Komisija nepateikė struktūrinio atsakymo, kad paneigtų prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka nurodytus teiginius, o tik tvirtino, kad jie neteisingai aiškino Pramoninių išmetamų teršalų direktyvos 3 straipsnio 10 dalyje vartojamą sąvoką „geriausi prieinami gamybos būdai“.

- 376 Ieškovai konkrečiai nenurodo, kodėl tai, kad Komisija savo atsakymą grindžia sąvoka „geriausi prieinami gamybos būdai“, kaip ji suprantama pagal Pramoninių išmetamų teršalų direktyvos 3 straipsnio 10 dalį, prieštarauja Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies e punktui. Konkrečiai kalbant, šiuose argumentuose neįmanoma nustatyti faktinių ar teisinių aplinkybių, kurios galėtų būti konkrečiai susietos su sąvoka „didelis išmetamo teršalų kiekio padidėjimas“ arba su Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies e punkte minimomis „oro“, „vandens“ ir „dirvožemio“ kategorijomis.
- 377 Be to, Komisijos atsakymas į ginčijamo sprendimo III priedo 3.3.2 punkto ii papunktį (p. 89 ir 90) yra gana išsamus. Iš jo galima suprasti, dėl kokios priežasties Pramoninių išmetamų teršalų direktyvos 3 straipsnio 10 dalyje esančią sąvoką „geriausi prieinami gamybos būdai“ Komisija laikė vienu iš pagrindinių parametrų pagal reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijus, susijusius su taršos prevencija ir kontrole, minimomis deleguotojo reglamento I ir II priedų 4.7, 4.8, 4.8, 4.19, 4.20, 4.23 ir 4.24 punktuose pateiktos reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų lentelės 5 punkte.
- 378 Anot Komisijos, tai, kad sąvoka „geriausi prieinami gamybos būdai“ yra šių kriterijų pagrindas, reiškia, kad šis kriterijus šioje srityje yra optimalus. Tiesa, ginčijamame sprendime Komisija nevertė šio žodžio. Vis dėlto iš ginčijamo sprendimo 90 puslapio pirmos pastraipos paskutinio sakinio, kuriame nurodyta, jog „geriausių prieinamų gamybos būdų taikymas duotų geriausių rezultatų, susijusių su aplinkosaugos veiksmingumu ir efektyvumu“, matyti, kad ji savo požiūrį netiesiogiai grindžia šio optimalaus parametro paieška. Taigi, atrodo, kad Komisija gerai žinojo, jog šis optimalus parametras atspindi teisės aktų leidėjo reikalaujamą požiūrį.
- 379 Savo argumentais ieškovai nepaaiškina, kodėl Komisija turėjo nukrypti nuo šio su „geriausiais prieinamais gamybos būdais“ susijusio kriterijaus, įtvirtinto Pramoninių išmetamų teršalų direktyvos 3 straipsnio 10 dalyje. Ieškovų argumentai šiuo klausimu yra neaiškūs ir neišsamūs. Juose nepaaiškinta, kodėl „geriausių prieinamų gamybos būdų“, t. y. optimalaus šios srities parametro, naudojimas būtų netinkamas siekiant įvykdyti Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies e punkto reikalavimus arba pasiekti „geriausius aplinkosaugos veiksmingumo ir efektyvumo rezultatus“, apie kuriuos kalbama Komisijos atsakyme.
- 380 Antra, taip pat negalima pritarti ieškovų argumentui, kad Komisija neatsakė į teiginį dėl nenustatytų reikalavimų, susijusių su teršalų išmetimo mažinimo „teritorijose, viršijančiose taršos ribas“, mastu (žr. šio sprendimo 369 punktą).
- 381 Šis argumentas suprantamas tik atsižvelgiant į teiginius, kuriuos ieškovai pateikė prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka, dėl įrenginių, esančių zonose, kurios neatitinka oro kokybės „ribinių verčių“, kaip jos suprantamos pagal 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (OL L 152, 2008, p. 1). Argumentas, kad Komisija nepateikė jokio atsakymo dėl reikalavimų „taršos ribines vertes viršijančioms teritorijoms“ nebuvimo, nagrinėjant šį ieškinį priimtinas tik tiek, kiek jis buvo suformuluotas prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka. Atsižvelgiant į tai, kas matyti iš šio prašymo 366 punkto, šis argumentas yra priimtinas. Jame ieškovai kritikavo tai, kad nebuvo nustatyti reikalavimai „taršos ribines vertes viršijančioms teritorijoms“, ir tai buvo padaryta ne bendrai, o siekiant pažymėti, kad nėra „kiekybinės ribinės vertės“, susijusios su teršalų išmetimo mažinimo apimtimi.

- 382 Tiesa, kad ginčijamo sprendimo III priedo 3.3.2 punkto ii papunktyje (p. 89 ir 90) Komisija aiškiai nepateikė nuorodos į Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies c punkto formuluotę ir nenurodė, ar jai pavyko rasti kiekybines ribines vertes, susijusias su teršalų išmetimo mažinimo mastu taršos ribines vertes viršijančiose teritorijose, ir ar ji buvo priversta numatyti tik kokybinius kriterijus. Reikia pažymėti, kad Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punkte nurodyta, jog pagal šio reglamento 10 straipsnio 3 dalį ir 11 straipsnio 3 dalį nustatyti techninės analizės kriterijai turi būti lengvai naudojami ir nustatomi taip, kad būtų lengviau patikrinti, kaip jų laikomasi.
- 383 Vis dėlto ieškovai negali teigti, kad ginčijamo sprendimo III priedo 3.3.2 punkto ii papunktyje (p. 89 ir 90) Komisija nepateikė jokio atsakymo dėl reikalavimų „taršos ribines vertes viršijančioms teritorijoms“ nebuvimo. Iš tikrųjų ginčijamo sprendimo III priedo 1.3 punkte (p. 65) Komisija atmetė bet kokią argumentą, susijusį su kiekybinių kriterijų nebuvimu, aiškiai darydama nuorodą į Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies c punktą. Nors ginčijamo sprendimo III priedo 1.3 punkte (p. 65) plačiau nagrinėti ieškovų priekaištai, išdėstyti prašymo atlikti peržiūrą vidaus tvarka IV.B skirsnyje (minėto prašymo 108 punktas), dėl „piktnaudžiavimo įgaliojimais“, motyvuojant tuo, kad reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijuose nenustatytos kiekybinės ribinės vertės, iš šios ginčijamo sprendimo dalies matyti, kad, Komisijos nuomone, „[k]riterijų kokybinį pobūdį lemia tai, kad nėra išmatuotų nuorodų ar priimtų priemonių, kuriomis remiantis reikia apibrėžti kiekybinius atrankos kriterijus, reikalingus siekiant prisitaikyti prie šios stadijos, ir santykinai trūksta nacionalinio, sektorių ar subnacionalinio lygmens kiekybinių prisitaikymo tikslų“. Taigi šis Komisijos atsakymas į priekaištus dėl galimo „piktnaudžiavimo įgaliojimais“ apima ir ieškinio dešimtojo pagrindo antroje dalyje ieškovų iškeltą problemą, susijusią su kiekybinių kriterijų trūkumu.
- 384 Trečia, nepagrįstas argumentas, pagal kurį, vertindama taršą, susijusią su medienos granuliu gamyba, Komisija „tik“ tvirtino, kad, „[n]epaisant išsamaus tyrimo, pasirodė sudėtinga į kriterijus įtraukti bendrą gyvavimo ciklo įvertinimą, nes trūko naudotinių ir palyginamų duomenų“. (žr. šio sprendimo 370 punktą).
- 385 Pirma, kadangi nėra nuorodos į šio sprendimo 345 punkte nurodytas Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies f punkto specifines materialines sąlygas, šis argumentas yra nepagrįstas. Visiškai nėra akivaizdu, kad esamai ryšio tarp šio argumento ir prielaidos, jog veiklos vykdytojas, norintis įrodyti, jog jo veikla yra tvari aplinkos atžvilgiu, turi išvengti jo veiklos pripažinimo veikla, kuri yra „i) labai žalinga ekosistemų gerai būklei ir jų atsparumui“ arba „ii) žalinga buveinių ir rūšių, įskaitant Sąjungos svarbos buveines ir rūšis, išsaugojimo būklei“.
- 386 Kita vertus, tenka konstatuoti, kad ginčijamo sprendimo III priedo 3.3.2 punkto ii papunktyje (p. 89 ir 90) pateiktame atsakyme Komisija „neapsiribojo“ šio sprendimo 368 ir 384 punktuose cituotu teiginiu. Atvirkščiai, kiek tai susiję su taršos dulkėmis, susidarančiomis gaminant medienos granules, problematika, cituotoje ištraukoje Komisija įterpė aiškią nuorodą į dokumentą „Taxonomy [Regulation’s] Impact Assessment“, kurį ji taip pat citavo ginčijamo sprendimo XXV išnašoje ir kurio antraštę sudaro šis tekstas: „Commission Staff Working Document „Impact Assessment“, accompanying the document „Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the establishment of a framework to facilitate sustainable investment“, SWD(2018) 264 *final*, 2018 5 24“.
- 387 Kaip matyti iš ginčijamo sprendimo I priedo 1.2 punkto, susijusio su visais prašymais atlikti peržiūrą vidaus tvarka dėl deleguotojo reglamento pateikusiaisiais subjektais, įskaitant ieškovus, Komisija laikosi nuomonės, kad pagrįstai teigia, jog „Deleguotojo reglamento bendrieji ir

konkretūs tikslai atitinka Taksonomijos reglamento tikslus, išsamiai išaiškintus [dokumente „Taxonomy [Regulation’s] Impact Assessment“]. Komisija toli gražu neapsiribojo šiuo pareiškimu ir toliau dėstė samprotavimą dėl reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų tinkamumo Taksonomijos reglamento požiūriu, o ginčijamo sprendimo I priedo 10–12 puslapiuose pateikė teisinio ir mokslinio pobūdžio duomenis.

- 388 Ieškovai neginčia prie šio sprendimo 370 punkte cituotos ištraukos pridėto intarpo, kuriame aiškiai daroma nuoroda į minėtą dokumentą „Taxonomy [Regulation’s] Impact Assessment“, poveikio Komisijos vertinimų pagrįstumui (žr. šio sprendimo 386 punktą). Be to, jie neįrodo jokio ryšio tarp šio sprendimo 370 punkte nurodyto argumento ir ginčijamo sprendimo I priedo 1.2 punkte Komisijos atlikto bendro įvertinimo. Kitaip tariant, ieškovai neatsižvelgia į platesnį – ir išplėtotą – nagrinėjamo pareiškimo kontekstą, kuriame Komisija galėjo padaryti tokį pareiškimą.
- 389 Vis dėlto, neatsižvelgdami nei į šio sprendimo 370 punkte cituotą ištrauką, susijusią su aplinkybėmis, kurias Komisija nurodė ginčijamo sprendimo I priedo 1.2 punkte atlikdama bendrą vertinimą, nei į dokumento „Taxonomy [Regulation’s] Impact Assessment“ turinį, ieškovai nepateikė įrodymų, dėl kurių Komisijos vertinimas, kad, „[n]epaisant išsamaus tyrimo, pasirodė sudėtinga į kriterijus įtraukti bendrą gyvavimo ciklo įvertinimą, nes trūko naudotinų ir palyginamų duomenų“, būtų neįtikinamas.
- 390 Dėl šios priežasties šį ieškovų teiginį, kaip ir visą dešimtojo pagrindo antrą dalį, reikia atmesti.

Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo trečios dalies, grindžiamos klaidomis, susijusiomis su reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijais žiedinėje ekonomikoje

- 391 Anot ieškovų, Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalies b punktui prieštarauja Komisijos atsakymas, išdėstytas ginčijamo sprendimo III priedo 3.3.2 punkte (p. 88), kuriame daroma nuoroda į to paties sprendimo II priedo 3.1.2 punkto b papunktį (p. 44–46), susijęs su prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka išreikštu susirūpinimu dėl visiško su miškų bioenergijos veikla susijusių reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų nebuvimo žiedinėje ekonomikoje.
- 392 Ginčijamo sprendimo III priedo 3.3.2 punkte (p. 88), kuriame daroma nuoroda į ginčijamo sprendimo II priedo 3.1.2 punkto b papunktį (p. 44), Komisija išsprendė šias problemas, nurodydama, kad ryšys tarp pakopinio naudojimo principo ir biomasės yra „labai sudėtingas“ ir kad „nėra pakankamai mokslo duomenų, kuriais remiantis būtų galima nustatyti tinkamus kriterijus“. Komisija taip pat rėmėsi AIED II pateiktomis nuorodomis į žiedinę ekonomiką bei savo pasiūlymu dėl šios direktyvos peržiūros, kuria būtų siekiama atgrasyti valstybes nuo paskatų energiją gaminti deginant pjaustytinus rąstus ir fanerrąščius, kelmus ir šaknis.
- 393 Pirma, šiuo atsakymu, anot ieškovų, patvirtinama, kad miškų bioenergijos veikla daro žalą žiedinei ekonomikai ir kad reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų, susijusių su žiedine ekonomika, nebuvimas yra Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalies b punkto, siejamo su Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies d punkto i papunkčiu, pažeidimas.
- 394 Antra, atsakydami į Komisijos atsiliepime į ieškinį išdėstytus argumentus, kad jos kompetencija parengti techninės analizės kriterijus turi būti aiškinama atsižvelgiant į jos įgaliojimus laikytis „etapinio“ metodo ir veikti atsižvelgiant į įgytą patirtį, kaip reikalaujama Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 5 dalyje, ieškovai teigia, kad priimdama administracinį aktą, kaip antai deleguotąjį reglamentą, Komisija privalo laikytis pagal teisėkūros procedūrą priimto akto, kuriuo

jai suteikiami įgaliojimai priimti šį administracinį aktą, nes turi įgaliojimus vėliau jį peržiūrėti. Nagrinėjamu atveju būtų įrodymų, patvirtinančių, kad su bioenergija susijusi veikla galėjo padaryti žalos žiedinei ekonomikai ir kad buvo būtina ir įmanoma nustatyti reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijus, susijusius su žiedine ekonomika.

395 Komisija nesutinka su šiais argumentais.

396 Bendrasis Teismas konstatuoja, kad šio sprendimo 393 ir 394 punktuose išdėstyti argumentai yra nepagrįsti. Ieškovams nepavyko įrodyti, kad ginčijamo sprendimo III priedo (p. 88) 3.3.2 punkte pateiktame atsakyme, siejamame su to sprendimo II priedo 3.1.2 punkto b papunkčiu (p. 44), buvo padaryta akivaizdi vertinimo klaida ar kad šis atsakymas prieštarauja Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalies b punktui, siejamam su šio reglamento 17 straipsnio 1 dalies d punkto i papunkčiu.

397 Šiuo klausimu dera priminti, kad iš Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalies b punkto matyti, jog Komisija turi priimti deleguotąjį reglamentą, kuriuo „17 straipsnis papildomas nustatant kiekvieno atitinkamo aplinkos tikslo techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar ekonominė veikla, kurios atžvilgiu <...> yra nustatyti techninės analizės kriterijai, daro reikšmingą žalą siekiant vieno ar daugiau iš tų tikslų“. Pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies d punktą ekonominė veikla laikytina darančia reikšmingą žalą, kai „dėl tos veiklos labai neefektyviai naudojamos medžiagos arba tiesiogiai ar netiesiogiai labai neefektyviai naudojami gamtos ištekliai, pavyzdžiui, neatsinaujinantieji energijos ištekliai, žaliavos, vanduo ir žemė, viename ar daugiau produktų gyvavimo ciklo etapų, be kita ko, kiek tai susiję su produktų patvarumu, galimybe juos pataisyti, atnaujinti, pakartotinai naudoti ar perdirbti“.

398 Pirma, ieškovai teigia, kad Komisija „patvirtino“, jog miškų bioenergijos veikla daro žalą žiedinei ekonomikai ir kad reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų, susijusių su žiedine ekonomika, nebuvimas yra Taksonomijos reglamento 10 ir 17 straipsnių pažeidimas (žr. šio sprendimo 393 punktą). Šis teiginys iš esmės grindžiamas tuo, kad ieškovai nesutinka su ginčijamame sprendime išdėstytu teiginiu, jog to sprendimo priėmimo dieną Komisija neturėjo pakankamai mokslo duomenų, kad galėtų nustatyti reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijus, susijusius su žiedine ekonomika (žr. šio sprendimo 392 punktą).

399 Nagrinėjamu atveju įrodinėjimo našta, susijusi su mokslo duomenimis, kuriais remiantis būtų galima nustatyti techninės analizės kriterijus, dėl kurių nebuvimo jie apgailestauja, tenka ieškovams. Šiuo tikslu šiame ieškinyje jie turi paneigti Komisijos padarytą išvadą ir pateikti įrodymų, dėl kurių šios institucijos atliktas vertinimas galėtų pasirodyti neįtikinamas.

400 Iš ginčijamo sprendimo II priedo 3.1.2 punkto b papunkčio (p. 44) matyti, kad nevyriausybinė organizacija, kuri prašymo atlikti peržiūrą vidaus tvarka stadijoje, panašiai ar net taip pat, kaip ieškovai, išreiškė susirūpinimą dėl pakopinio biomasės naudojimo principo problemos, grįsdama savo prieštaravimą rėmėsi tam tikromis Techninių ekspertų grupės tvarių finansų klausimais rekomendacijomis (TEG rekomendacijos). Tiesa, ieškinio prieduose pateikta ataskaita „Technical Expert Group on sustainable finance“, kuri, atrodo, atitinka minėtas „TEG rekomendacijas“, kurias Komisija ne kartą citavo ginčijamo sprendimo prieduose ir kurios Bendrojo Teismo byloje pateiktos kaip ieškinio A.42 priedas, siekiant pagrįsti antrajame pagrinde suformuluotus teiginius. Šis dokumentas tam tikra dalimi galėjo tapti pagrindu šiai dešimtojo ieškinio pagrindo daliai pagrįsti.

401 Vis dėlto, nors Bendrasis Teismas neprivalo prieduose surasti ir nustatyti pagrindų ir argumentų, kurie gali tapti ieškinio pagrindu, nes priedai atlieka tik įrodomąją ir pagalbinę funkciją (2016 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *TestBioTech ir kt. / Komisija*, T-177/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:736, 141 punktas), tenka konstatuoti, kad ataskaitoje „Technical Expert Group on sustainable finance“ nėra jokių įrodymų, kuriais remiantis galima paneigti Komisijos atsakymo, kad „nėra pakankamų mokslinių įrodymų, kuriais remiantis būtų galima parengti tinkamus kriterijus“, susijusius su žiedine ekonomika, pagrįstumą. Kaip ieškovai teigia devintajame pagrinde, šios ataskaitos įrodomoji galia yra nedidelė, palyginti su žiedinės ekonomikos problematika. Konkrečiai kalbant, ieškinio 166 punkte nurodyta:

„Parengusi poveikio švelninimo techninės analizės kriterijus, susijusius su miškų bioenergijos veikla, Komisija taip pat oficialiai pareiškė, kad rėmėsi [Techninės ekspertų grupės tvarių finansų klausimais] ataskaita; vis dėlto ši grupė] iš tikrųjų nesurinko mokslinių įrodymų, todėl negalima teigti, kad jos ataskaitos atitinka reikalavimą pateikti „įtikinamų mokslinių įrodymų“[; v]ienintelė „analizė“, pateikta [techninių ekspertų grupės tvarių finansų klausimais] galutinėje ataskaitoje, rodo, kad bioenergijos naudojimas, „jei jis nevyksta tinkamai, gali neturėti jokio grynojo teigiamo poveikio arba turėti neigiamą poveikį“ klimato kaitos švelninimui [; v]is dėlto [Techninių ekspertų grupės tvarių finansų klausimais] ataskaitoje nieko nepasakyta apie „teisingus bioenergijos naudojimo būdus.“

402 Tokiomis aplinkybėmis ieškovų pateikti įrodymai nesudaro pagrindo konstatuoti, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, susijusią su reikšmingos žalos nedarymo žiedinei ekonomikai principo techninės analizės kriterijais.

403 Antra, priešingai, nei teigia ieškovai, pagrindinė aplinkybė, kuria grindžiamas Komisijos atsakymas į šio sprendimo 394 punkte nurodytus jų argumentus, pateiktas ginčijamo sprendimo II priedo 3.1.2 punkto b papunktyje (p. 44–46), į kurią daroma nuoroda to sprendimo III priedo 3.3.2 punkte (p. 88), nėra Komisijos nuoroda į tai, kad ji turi įgaliojimus vėliau peržiūrėti deleguotąjį reglamentą.

404 Kaip matyti iš ginčijamo sprendimo II priedo 44 puslapio paskutinės pastraipos paskutinio sakinio, pagrindinis Komisijos argumentas dėl jos įgaliojimų peržiūrėti deleguotąjį reglamentą susijęs su tuo, kad deleguotojo reglamento arba ginčijamo sprendimo priėmimo dieną ji neturėjo įtikinamų mokslinių įrodymų, kad užtikrintų tinkamą pakopinio naudojimo principo įgyvendinimą. Taip ji skelbia esanti pasirengusi peržiūrėti deleguotąjį reglamentą, kai kitos Sąjungos teisės nuostatos, kaip antai AIED II, gali būti iš dalies pakeistos atsižvelgiant į „papildomus“ mokslo duomenis, kaip matyti iš ginčijamo sprendimo II priedo antros pastraipos paskutinio sakinio, esančio 46 puslapyje. Iš ginčijamo sprendimo 45 puslapyje esančios paskutinės pastraipos matyti, kad būsima AIED II peržiūra bus aiškiai susijusi su pakopinio naudojimo principu ir poveikiu tinkamam biomasės problemos sprendimui, kad būtų kuo labiau sumažintas nederamas iškreipiamasis poveikis biomasės žaliavų rinkai ir neigiamas poveikis biologinei įvairovei.

405 Priešingai, nei teigia ieškovai, remiantis ginčijamo sprendimo 44–46 puslapiuose pateiktais argumentais negalima konstatuoti, kad Komisija ketino pagrįsti deleguotojo reglamento teisėtumą remdamasi galimybe ateityje peržiūrėti AIED II. Vis dėlto iš to matyti, kad Komisija ketino pasinaudoti savo kompetencija, kad parengtų techninės analizės kriterijus, remdamasi mokslo vystymusi pagrįstu požiūriu ir šioje srityje įgyta patirtimi. Iš nagrinėjamų Komisijos

pareiškimų galima suprasti, kad, bent jau priimdama deleguotąjį reglamentą ar ginčijamą sprendimą, ji nusprendė nenustatyti kokio nors konkretaus kriterijaus ir apsiriboti „pakopiniu“ požiūriu.

- 406 Šis ginčijamame sprendime Komisijos išdėstytas pakopinis požiūris taip pat išplaukia iš deleguotojo reglamento 31 konstatuojamosios dalies, pagal kurią „bioenergijos veiklos techninės analizės kriterijai turėtų būti papildyti, peržiūrėti ir prireikus persvarstyti siekiant atsižvelgti į naujausią įrodymų bazę ir į susijusią Sąjungos teisę, įskaitant [AIED II] ir būsimas jos peržiūras“.
- 407 Toks požiūris atitinka Sąjungos teismų jurisprudenciją. Taigi, iš 2013 m. spalio 17 d. Sprendimo *Schaible* (C-101/12, EU:C:2013:661) 91 punkto matyti, kad kai Sąjungos teisės aktų leidėjas turi restruktūrizuoti ar sukurti „sudėtingą sistemą“, jis gali taikyti „etapinį“ metodą ir veikti atsižvelgdamas į įgytą patirtį, jei jo pasirinkimas grindžiamas objektyviais ir tinkamais kriterijais, atitinkančiais nagrinėjamais teisės aktais siekiamus tikslus. Šis požiūris iš principo taikomas ne tik teisės aktų leidėjui, bet ir Komisijai, kai ji priima deleguotuosius aktus šioje srityje, nes tokiuose teisės aktuose nustatomų techninės analizės kriterijų kontekstas priklauso ekonomikos sričiai, kuriai būdingas didelis techniškas, todėl turi būti laikomas „sudėtingu“, kaip tai suprantama pagal minėtą jurisprudenciją.
- 408 Nagrinėjamu atveju, kaip Komisija nurodė ginčijamo sprendimo II priedo 3.1.2 punkto b papunktyje (p. 44), o ieškovai šiuo klausimu to neginčijo, ryšys tarp pakopinio naudojimo principo ir biomasės yra labai sudėtingas. Kadangi Komisija, kaip matyti iš jos pačios pareiškimų, neturėjo pakankamai mokslo duomenų, kuriais remdamasi būtų galėjusi nustatyti tinkamus techninės analizės kriterijus, susijusius su žiedine ekonomika, ir kadangi iš Bendrojo Teismo turimos bylos medžiagos negalima daryti išvados, kad šie pareiškimai yra neteisėti, darytina išvada, jog Komisija turėjo teisę atsisakyti priimti konkretų techninės analizės kriterijų, susijusį su žiedine ekonomika, ir vadovautis principu „žingsnis po žingsnio“.
- 409 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, dešimtojo pagrindo trečią dalį, taigi, ir visą dešimtąjį pagrindą, reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl ieškinio vienuoliktojo pagrindo, grindžiamo teisės klaidomis ir vertinimo klaidomis Komisijos atsakyme į ieškovų kritiką dėl prisitaikymo prie klimato kaitos techninės analizės kriterijų

- 410 Vienuoliktojo pagrindo pirmoje dalyje ieškovai tvirtina, kad Komisija klaidingai išaiškino Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalį ir 11 straipsnio 3 dalies a punktą, o tai yra teisės klaida.
- 411 Vienuoliktojo pagrindo antroje dalyje ieškovai iš esmės teigia, kad ginčijamame sprendime padaryta akivaizdi vertinimo klaida, nes Komisija nusprendė, kad prisitaikymo prie klimato kaitos techninės analizės kriterijai atitinka Taksonomijos reglamente nustatytas miškų bioenergijos veiklos sąlygas, bet nepaaiškino, kaip šiais kriterijais galima užtikrinti, kad miškų bioenergijos veikla svariai prisidėtų prisitaikant prie klimato kaitos.
- 412 Ginčijamo sprendimo III priedo 1.2 punkte (p. 64 ir 65) Komisija, atsakydama į prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka išdėstytus argumentus, nurodė, kokį metodą pritaikė nustatydama pritaikymo techninės analizės kriterijus. Ji rėmėsi principu, kad „visi ekonomikos sektoriai ir visa ekonominė veikla turi būti laikomi galinčiais svariai prisidėti prisitaikant prie klimato kaitos“ ir kad „šiame deleguotajame akte, atsižvelgiant į jo priėmimo terminus, nebūtų buvę įmanoma

įtraukti visos ekonomikos į prisitaikymo prie klimato kaitos sistemą“. Be to, pripažindama, kad adaptacijos techninės analizės kriterijai buvo „vienodi“ ir „pagrįsti procedūromis“, Komisija teigė, kad „iš esmės kokybinis kriterijų pobūdis kyla iš to, kad nėra išmatuotų pamatinių verčių arba priimtų parametru, pagal kuriuos būtų galima apibrėžti kiekybinius analizės kriterijus, taikytinus prisitaikymui šiame etape, ir kad atitinkamai nėra nacionaliniu, sektorių ar subnacionaliniu lygmeniu nustatytų kiekybinių prisitaikymo tikslų“.

- 413 Anot ieškovų, Komisijos argumentai, apibendrinti šio sprendimo 412 punkte, grindžiami jos atliktu klaidingu Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalies ir 3 dalies a punkto reikalavimų išaiškinimu.
- 414 Pirma, ginčijamame sprendime Komisijos padaryta prielaida, kad „bet kokia veikla gali būti prisidedama prisitaikant prie klimato kaitos“ (žr. šio sprendimo 412 punktą) prilygtų pareiškimui, kad bet kokia veikla, pagal deleguotojo reglamento I priedą laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo, būtų laikoma svariai prisidedančia prisitaikant prie klimato kaitos pagal deleguotojo reglamento II priedą. Dėl tokio požiūrio nebereikėtų nustatyti Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 3 dalies a punkte reikalaujamų prisitaikymo techninės analizės kriterijų, taigi, tai prieštarautų šio reglamento tikslui.
- 415 Antra, pagal deleguotojo reglamento II priede nustatytus techninės analizės kriterijus reikalaujama tik sumažinti su veikla susijusią „reikšmingiausią“ su klimatu susijusią riziką. Toks apribojimas prieštarauja Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 daliai, kurioje nėra jokio tokios rūšies patikslinimo. Be to, Komisija leido ekonominės veiklos vykdytojams laisvai nustatyti, ar su klimatu susijusi rizika yra viena iš „reikšmingiausią“ rizikos rūšių, o tai taip pat klaidinga.
- 416 Trečia, visi prisitaikymo prie klimato kaitos techninės analizės kriterijai kyla iš pareigos atlikti „su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą“, pagal kurią turi būti priimami sprendimai dėl prisitaikymo prie klimato kaitos. Vis dėlto „su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas“ atitinka tik „[Taksonomijos reglamento] 11 straipsnio 1 dalies a punkto sakinio pirmąją dalį“, nes pagal deleguotąjį reglamentą joje turėtų būti nustatyta tik tokia rizika, kuri „yra svarbi veiklai“. Vis dėlto pagal deleguotajame reglamente įtvirtintą požiūrį neatsižvelgiama į Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalies a punkto antrą pusę, susijusią su rizika, kylančia dėl prisitaikymo prie klimato kaitos sprendimų ir galinčia paveikti žmones, gamtą ar turtą. Vadinasi, minėti prisitaikymo kriterijai daugiausia susiję su veiklos apsauga nuo klimato kaitos padidintų gamtinių pavojų, bet juose tinkamai neatsižvelgiama į riziką gyventojams ir gamtai.
- 417 Galiausiai vienuoliktojo pagrindo antroje dalyje ieškovai tvirtina, kad sprendime padaryta akivaizdi vertinimo klaida. Šiuo klausimu jie teigia, kad sprendime nepateikta jokių argumentų, kuriuose būtų paaiškinta, kaip naudojantis prisitaikymo prie klimato kaitos techninės analizės kriterijais galima užtikrinti, kad miškų bioenergijos veikla svariai prisidėtų prisitaikant prie klimato kaitos.
- 418 Komisija nesutinka su šiais argumentais.
- 419 Vienuoliktojo pagrindo pirma dalis yra nepagrįsta dėl toliau nurodytų priežasčių.
- 420 Kalbant apie vienuoliktojo pagrindo pirmos dalies apimtį, ieškinio 218 punkte ieškovai paminėjo prieštaravimus, kuriuos suformulavo prašymo atlikti peržiūrą vidaus tvarka 333–337 punktuose. Vis dėlto ieškinyje nėra jokių argumentų, susijusių su Komisijos atsakymu, pateiktu ginčijamo

- sprendimo III priedo 3.3.1 punkte (p. 88), siejamame su to sprendimo III priedo 2.3 punktu (p. 71–73). Darytina išvada, kad Komisijos atsakymas į prašymo atlikti peržiūrą vidaus tvarka 333–337 punktuose suformuluotus priekaištus neginčijamas. Taigi, ieškinio vienuoliktajame pagrinde nagrinėjamas tik ginčijamo sprendimo III priedo 1.2 punkte (p. 63–65) pateiktas Komisijos atsakymas. Toks šio pagrindo aiškinimas patvirtintas dubliko 51 išnašoje (p. 27), iš kurios matyti, kad vienuoliktasis pagrindas susijęs tik su ginčijamo sprendimo III priedo 1.2 punkte (p. 63–65) pateiktu atsakymu.
- 421 Be to, nė vienas iš šio sprendimo 413–417 punktuose nurodytų argumentų neįrodo, kad ginčijamame sprendime buvo padaryta teisės klaida ar akivaizdi vertinimo klaida.
- 422 Visų pirma, reikia atmesti kaip nepagrįstą teiginį, grindžiamą tuo, kad Komisijos požiūris, jog „bet kokia veikla gali būti prisidedama prie prisitaikymo prie klimato kaitos“ (žr. šio sprendimo 414 punktą), yra „beveik nereikalingas“ ir dėl to netikslinga nustatyti Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 3 dalies a punkte reikalaujamus techninės analizės kriterijus.
- 423 Tiesa, ginčijamame sprendime Komisija nurodė, kad „visi ekonomikos sektoriai ir visa veikla“ gali svariai prisidėti prisitaikant prie klimato kaitos. Vis dėlto taip elgdamasi ji nepažeidė Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 3 dalies a punkto tikslo. Šis Komisijos pareiškimas, prilygstantis nuomonei, kad nė vienas ekonominės veiklos vykdytojas nėra pašalintas iš subjektų, galinčių prisidėti prie prisitaikymo prie klimato kaitos, rato, atitinka Taksonomijos reglamento 3 konstatuojamojoje dalyje nurodytą mažo išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ir klimato kaitos poveikiui atsparaus vystymosi trajektoriją. Toks vystymasis galimas visuose ekonomikos sektoriuose.
- 424 Be to, ieškovai priekaištauja Komisijai dėl to, kad ji iš esmės nusprendė, jog „bet kokia veikla, laikoma svariai prisidedančia švelninant klimato kaitą pagal deleguotojo reglamento I priedą, [automatiškai] turėtų būti laikoma svariai prisidedančia prisitaikant prie klimato kaitos pagal šio akto II priedą“ (žr. šio sprendimo 414 punktą), todėl prisitaikymo techninės analizės kriterijų, kurių reikalaujama Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 3 dalies a punkte, nustatyti „neverta“.
- 425 Šiomis aplinkybėmis negalima nustatyti jokios Komisijos padarytos teisės klaidos.
- 426 Šio sprendimo 414 punkte minėtas ieškovų teiginys grindžiamas teoriniu Komisijos atsakymo aiškinimu. Anot ieškovų, dėl Komisijos pareiškimo deleguotojo reglamento II priede nustatytų prisitaikymo prie klimato kaitos kriterijų taikymas ekonominei veiklai tampa „nereikalingas“, nes ši veikla jau atitinka reikalavimus, susijusius su klimato kaitos švelninimu pagal šio deleguotojo reglamento I priedą. Vis dėlto Komisijos atsakymo negalima aiškinti taip, kad ekonominės veiklos pripažinimas „tvaria aplinkos atžvilgiu“ pagal deleguotojo reglamento I priede nustatytus techninės analizės kriterijus reikštų, jog ši veikla automatiškai atitinka šio reglamento II priede nurodytų kriterijų kategoriją. Tokiam automatiškumui negalima pritarti vien dėl to, kad deleguotojo reglamento I ir II prieduose nustatyti techninės analizės kriterijai skiriasi, kaip aiškėja lyginant nagrinėjamas nuostatas, t. y. deleguotojo reglamento I ir II priedų 4.7, 4.8, 4.13, 4.19, 4.20, 4.23 ir 4.24 punktus, susijusius su miškų bioenergijos veikla.
- 427 Galiausiai ieškovai neginčija to, kad deleguotojo reglamento I ir II prieduose nustatyti kriterijai susiję su ta pačia ekonomine veikla, nes „šiame deleguotajame akte, atsižvelgiant į jo priėmimo terminus, nebūtų buvę įmanoma įtraukti visos ekonomikos į prisitaikymo prie klimato kaitos sistemą“ (žr. šio sprendimo 412 punktą).

- 428 Šiuo klausimu, pirma, ieškovai neginčija to, kad tam tikra deleguotojo reglamento I priede nurodyta ekonominė veikla gali patekti į šio reglamento II priedo taikymo sritį.
- 429 Kita vertus, kaip pažymėta šio sprendimo 407 punkte, kai Komisija turi sukurti taisykles, kurios yra sudėtingos ekonominės sistemos dalis, ji gali taikyti etapinį metodą ir veikti atsižvelgdama į įgytą patirtį, jei jos pasirinkimas pagrįstas objektyviais ir nagrinėjamais teisės aktais siekiamus tikslus atitinkančiais kriterijais. Nagrinėjamu atveju, kaip pažymėta šio sprendimo 408 punkte, Komisija, nustatydamą reikšmingos žalos nedarymo žiedinei ekonomikai principo techninės analizės kriterijus, turėjo teisę veikti pagal principą „žingsnis po žingsnio“. Toks yra prisitaikymo prie klimato kaitos techninės analizės kriterijų atvejis.
- 430 Antra, ieškovų argumentas dėl „reikšmingiausios“ su klimatu susijusios rizikos mažinimo (žr. šio sprendimo 415 punktą) yra nepriimtinas, nes, pirma, jis nebuvo išdėstytas nei prašymo atlikti peržiūrą vidaus tvarka 106 ir 107 punktuose, nei 333–337 punktuose, ir, antra, ieškovai nurodo tam tikrus techninės analizės kriterijus, nustatytus pačiame deleguotajame reglamente, o ne ginčijamame sprendime.
- 431 Bet kuriuo atveju šis argumentas yra nepagrįstas. Anot ieškovų, sutelkti dėmesį į sprendimus, „kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką“, nepakanka, kad deleguotojo reglamento II priedo 4.7, 4.8, 4.13, 4.19, 4.20, 4.23 ir 4.24 punktuose nustatyti techninės analizės kriterijai atitiktų Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 ir 3 dalis.
- 432 Vis dėlto ieškovai ne tik neginčija šio tariamo nepakankamumo atsižvelgiant į Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytas materialiąsias sąlygas, bet ir nepaiškina priežasčių, dėl kurių sprendimai, „kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką“ (techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos“, pateiktos deleguotojo reglamento II priedo 4.7, 4.8, 4.13, 4.19, 4.20, 4.23 ir 4.24 punktuose, 1 punktas) svariai neprisideda prisitaikant prie klimato kaitos, kaip reikalaujama Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalyje.
- 433 Trečia, šio sprendimo 416 punkte nurodyti ieškovų argumentai yra nepagrįsti. Priešingai, nei teigia ieškovai, neįrodyta, kad prisitaikymo prie klimato kaitos techninės analizės kriterijais pažeidžiama Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta pareiga išnagrinėti ir nustatyti riziką, kylančią dėl prisitaikymo prie klimato kaitos sprendimų, galinčių paveikti žmones, gamtą ar turtą. Ieškovai nenurodė konkrečių įrodymų, galinčių paneigti Komisijos atsiliepime į ieškinį išdėstytą teiginį, kad minėti techninės analizės kriterijai turi būti aiškinami ne atskirai, o atsižvelgiant į kitus kriterijus, todėl kartu šiais kriterijais užtikrinamas svarų indėlis prisitaikant prie klimato kaitos, kaip to reikalaujama pagal Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalies a punktą. Ieškovų argumentai yra atrankiniai ir juose neatsižvelgiama į visus minėtuose techninės analizės kriterijuose nurodytus parametrus.
- 434 Vienuoliktojo pagrindo antra dalis taip pat nepagrįsta. Ieškovų teiginys, kad ginčijamame sprendime Komisija nepateikė „jokių argumentų, paaiškinančių, kaip prisitaikymo prie klimato kaitos techninės analizės kriterijais galima užtikrinti, kad miškų bioenergijos veikla reikšmingai prisidėtų prisitaikant prie klimato kaitos“, nėra pagrindas paneigti Komisijos vertinimą, pateiktą ginčijamo sprendimo III priedo 1.2 punkte (p. 63–65), patikimumo.
- 435 Ieškovai ginčija nagrinėjamų techninės analizės kriterijų tinkamumą siekiant užtikrinti, kad miškų bioenergijos veikla svariai prisidėtų prisitaikant prie klimato kaitos. Vis dėlto reikia pažymėti, kad, be kita ko, remiantis deleguotojo reglamento II priedo 4.7 punkte pateiktų techninės analizės

kriterijų lentelių „Svarbus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos“ a–e punktuose nurodytais parametrais, galima nustatyti, kokiomis aplinkybėmis, dėl kokių priežasčių ir kokiais būdais siūlomi miškų bioenergijos veiklos pritaikymo sprendimai – taigi, ir pati ši ekonominė veikla – gali svariai prisidėti prie prisitaikymo prie klimato kaitos. Atsižvelgiant į šias ieškovams žinomas aplinkybes, ginčijamame sprendime Komisija neprivalėjo pateikti tokio paaiškinimo. Net darant prielaidą, kad ieškovai laikosi nuomonės, jog deleguotojo reglamento II priedo 4.7, 4.8, 4.13, 4.19, 4.20, 4.23 ir 4.24 punktuose nurodytos aplinkybės taip pat nepadedą paaiškinti, kaip siūlomi miškų bioenergijos veiklos pritaikymo sprendimai (taigi, ir pati ši ekonominė veikla) gali svariai prisidėti prisitaikant prie klimato kaitos, bet kuriuo atveju tokia kritika negali būti pagrįstai išdėstyta šioje instancijoje, nes ji turėjo būti pateikta Komisijai prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka.

- 436 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad reikia atmesti šio sprendimo 413–417 punktuose nurodytus argumentus, taigi, ir visą vienuoliktąjį pagrindą.

Dėl ieškinio dvyliktojo pagrindo, grindžiamo teisės ir vertinimo klaidomis taikant Paryžiaus susitarimą ir UNFCCC

- 437 Dvyliktajame pagrinde ieškovai kritikuoja ginčijamą sprendimą tiek, kiek Komisija atmetė jų argumentus, pateiktus prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka, pagal kuriuos deleguotuoju reglamentu pažeidžiamas Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (UNFCCC) 2 straipsnis ir Paryžiaus susitarimo 2 straipsnio 1 dalis.

- 438 Ginčijamo sprendimo III priedo 4.3 punkte (p. 94–96) Komisija, pirma, klaidingai ginčijo ieškovų argumentą, kad poveikio švelninimo techninės analizės kriterijai buvo netinkami atsižvelgiant į Paryžiaus susitarimą, ir, antra, teigė, kad, bet kuriuo atveju, „dėl Paryžiaus susitarimo ir UNFCCC pobūdžio ir bendros logikos negalima deleguotojo reglamento galiojimo nagrinėti remiantis šiais tarptautinės teisės dokumentais“.

- 439 Komisija nesutinka su šiais argumentais.

- 440 Dvyliktasis pagrindas yra nepagrįstas.

- 441 Kadangi visi ieškovų argumentai, pateikti šiam pagrindui pagrįsti, grindžiami prielaida, jog UNFCCC, visų pirma jos 2 straipsniu, ir Paryžiaus susitarimu, visų pirma jo 2 straipsnio 1 dalimi, jie gali remtis tiek pateikdami prašymą atlikti peržiūrą vidaus tvarka, kuriuo siekiama, kad būtų nustatyta, jog deleguotasis reglamentas yra neteisėtas, tiek šiame ieškinyje tvirtindami, kad ginčijamas sprendimas yra neteisėtas, Bendrasis Teismas pirmiausia išnagrinės, ar, kaip teigia ieškovai, minėtos nuostatos turi tokį tiesioginį poveikį.

- 442 Dera priminti, kad, pagal SESV 216 straipsnio 1 dalį, Sąjungos institucijoms yra privalomi Sąjungos sudaryti tarptautiniai susitarimai ir dėl to jie turi viršenybę institucijų priimtų teisės aktų atžvilgiu (šiuo klausimu žr. 2015 m. sausio 13 d. Sprendimo *Taryba ir kt. / Vereniging Milieudefensie ir Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2015:4, 52 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 443 Vis dėlto Sąjungos sudaryto susitarimo su trečiosiomis valstybėmis nuostatų poveikis jos teisės sistemoje negali būti nustatomas neatsižvelgiant į šių nuostatų tarptautinę kilmę. Pagal tarptautinės teisės principus Sąjungos institucijos, kompetentingos derėtis dėl tokio susitarimo ir jį sudaryti, gali laisvai susitarti su atitinkamomis trečiosiomis valstybėmis, kokį poveikį šio susitarimo nuostatos turės susitariančiųjų šalių vidaus sistemoje. Jei šis klausimas aiškiai

neaptartas susitarime, būtent kompetentingas Sąjungos teismas turi jį išspręsti taip pat, kaip bet kurį kitą klausimą dėl išaiškinimo, susijusį su aptariamo susitarimo taikymu Sąjungoje, visų pirma remdamasis to susitarimo turiniu, struktūra ar tekstu (šiuo klausimu žr. 2015 m. sausio 13 d. Sprendimo *Taryba ir kt. / Vereniging Milieudefensie ir Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2015:4, 53 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 444 Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad tarptautinio susitarimo, kurio šalis yra Sąjunga, nuostatomis galima remtis grindžiant ieškinį dėl Sąjungos antrinės teisės akto panaikinimo arba tokio akto neteisėtumu paremtą prieštaravimą, tik esant dvigubai sąlygai, kad, pirma, šio susitarimo pobūdis ir struktūra tam neprieštarautų ir, antra, tos nuostatos būtų besąlyginės ir pakankamai tikslios pagal savo turinį (žr. 2015 m. sausio 13 d. Sprendimo *Taryba ir kt. / Vereniging Milieudefensie ir Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2015:4, 54 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Tik tada, kai tenkinamos šios dvi kumuliacinės sąlygos, minėtomis nuostatomis galima remtis Sąjungos teisme, kaip kriterijumi vertinant Sąjungos akto teisėtumą (2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Komisija / Rusal Armenal*, C-21/14 P, EU:C:2015:494, 37 punktas).
- 445 Priešingai, nei iš esmės teigia ieškovo, šios galimybės remtis Sąjungos sudaryto tarptautinio susitarimo nuostatomis sąlygos galioja ne tik tuo atveju, jei šiomis nuostatomis remiamasi grindžiant ieškinį dėl Sąjungos antrinės teisės akto panaikinimo, bet ir pateikiant prašymą dėl peržiūros vidaus tvarka pagal Orhuso reglamento 10 straipsnio 1 dalį. Iš tiesų iš Orhuso reglamento 19 ir 21 konstatuojamųjų dalių matyti, kad peržiūros vidaus tvarka procedūra pagal šį reglamentą siekiama, „kad būtų užtikrintos tinkamos ir veiksmingos teisių gynimo priemonės, įskaitant teisių gynimą [Europos Sąjungos] Teisingumo Teisme pagal atitinkamas Sutarties nuostatas“, ir kad kai prašymas dėl peržiūros vidaus tvarka nebuvo patenkintas, galima kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą pagal atitinkamas Sutarties nuostatas. Taigi pagal Orhuso reglamento 10 straipsnio 1 dalį pateiktas prašymas dėl peržiūros vidaus tvarka yra išankstinis procedūrinis etapas, kuriuo, pagal minėto reglamento 12 straipsnį, prireikus galima pagrįsti paskesnę ieškinį Sąjungos teisme. Be to, kaip priminta šio sprendimo 30 punkte, sprendimo atmesti prašymą dėl peržiūros vidaus tvarka teisminės kontrolės apimtis nesiskiria nuo administracinio akto, dėl kurio pateiktas minėtas prašymas, teisminės kontrolės apimtį, jei šis aktas apskundžiamas teismui. Šiomis aplinkybėmis nėra jokio pagrindo, nagrinėjant Orhuso reglamento 10 straipsnio 1 dalimi grindžiamą prašymą dėl peržiūros vidaus tvarka, netaikyti tokių pačių galimybės remtis Sąjungos sudaryto tarptautinio susitarimo nuostatomis sąlygų, kokios taikomos nagrinėjant Sąjungos teisme pareikštą ieškinį.
- 446 Nagrinėjamu atveju dėl Paryžiaus susitarimo 2 straipsnio 1 dalies reikia priminti, kad Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, jog ši nuostata, atsižvelgiant į jos turinį, neatrodo besąlyginė ir pakankamai tiksli, kad ja būtų galima tiesiogiai remtis ginčijant Sąjungos antrinės teisės akto teisėtumą (2024 m. spalio 4 d. Sprendimo *Lietuva ir kt. / Parlamentas ir Taryba (Judumo dokumentų rinkinys)*, C-541/20–C-555/20, EU:C:2024:818, 1037–1040 punktai). Ta pati išvada taikoma UNFCCC 2 straipsniui. Reikia pažymėti, kad šioje nuostatoje tik nustatyti tikslai ir bendrosios taisyklės, bet neapibrėžta nei konkreti priemonė, nei bent jau konkretus parametras, kurie padėtų užtikrinti, kad minėti tikslai būtų pasiekti.
- 447 Kadangi viena iš šio sprendimo 444 punkte nurodytų sąlygų neįvykdyta, darytina išvada, kad, priešingai, nei teigia ieškovo, šios UNFCCC ir Paryžiaus susitarimo nuostatos neveikia tiesiogiai, todėl ieškovo iš esmės negali jomis remtis, kad šiuo ieškiniu užginčytų ginčijamo sprendimo teisėtumą ar net, prašymo atlikti vidaus peržiūrą pateikimo stadijoje, deleguotojo reglamento teisėtumą.

- 448 Bet kuriuo atveju, kaip teisingai nurodo ieškovai, Teisingumo Teismas padarė prielaidą, kad tuo atveju, kai Sąjunga ketina įvykdyti konkretų pagal Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) sistemą sudarytuose susitarimuose (toliau – PPO susitarimai) įtvirtintą įsipareigojimą arba kai atitinkamame Sąjungos teisės akte yra aiški nuoroda į konkrečias šių susitarimų nuostatas, Sąjungos teismui tenka pareiga patikrinti ginčijamo akto ir jam įgyvendinti priimtų aktų teisėtumą atsižvelgiant į šių susitarimų normas (žr. 2015 m. sausio 13 d. Sprendimo *Taryba ir kt. / Vereniging Milieudefensie ir Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2015:4, 56 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Vis dėlto Teisingumo Teismas išaiškino, kad šios dvi išimtys pateisinamos tik atsižvelgiant į susitarimų, kuriems buvo taikomos, ypatybes (žr. 2015 m. sausio 13 d. Sprendimo *Taryba ir kt. / Vereniging Milieudefensie ir Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2015:4, 57 punktą ir 2015 m. sausio 13 d. Sprendimo *Taryba ir Komisija / Stichting Natuur en Milieu ir Pesticide Action Network Europe*, C-404/12 P–C-405/12 P, EU:C:2015:4, 49 punktą).
- 449 Dėl pirmosios išimties Teisingumo Teismas jau yra iš esmės nusprendęs, jog tam, kad būtų įrodyta Sąjungos teisės aktų leidėjo valia Sąjungos teisėje įgyvendinti sudarant PPO susitarimus priimtą konkretų įsipareigojimą, nepakanka, kad aptariamo Sąjungos akto konstatuojamosiose dalyse būtų apskritai pasakyta, jog tas aktas buvo priimtas atsižvelgiant į Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus. Atvirkščiai, būtina, kad remiantis konkrečia ginčijama Sąjungos teisės nuostata būtų galima teigti, jog ta nuostata siekiama Sąjungos teisės sistemoje įgyvendinti PPO susitarimuose nustatytą konkretų įsipareigojimą (šiuo klausimu žr. 2023 m. rugsėjo 28 d. Sprendimo *Changmao Biochemical Engineering / Komisija*, C-123/21 P, EU:C:2023:708, 79 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 450 Nagrinėjamu atveju tenka konstatuoti, kad ieškovai nenurodo konkrečios deleguotojo reglamento – akto, kurio teisėtumą jie ginčijo pateikdami prašymą atlikti peržiūrą vidaus tvarka – nuostatos, kuria konkrečiai siekiama Sąjungos teisės sistemoje įgyvendinti konkretų įsipareigojimą, kylantį iš UNFCCC 2 straipsnio arba Paryžiaus susitarimo 2 straipsnio 1 dalies.
- 451 Kaip matyti iš šio sprendimo 446 punkto, šiose UNFCCC ir Paryžiaus susitarimo nuostatose tik nustatyti bendrieji tikslai ir taisyklės, bet neapibrėžta jokia konkreti priemonė. Kadangi UNFCCC 3 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad „šalys turėtų imtis išankstinių priemonių, siekdamos numatyti, užkirsti kelią ar sumažinti iki minimumo klimato pasikeitimo priežastis ir sušvelninti jo neigiamas pasekmes“, ir atsižvelgiant į tai, kad Paryžiaus susitarimo 2 straipsnio 1 dalies c punkte numatyta, kad juo siekiama „sustiprinti pasaulinį atsaką į klimato kaitos grėsmes atsižvelgiant į darnų vystymąsi ir pastangas išnaikinti skurdą, be kita ko, <...> [užtikrinant], kad skiriamas finansavimas atitiktų išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažėjimo trajektoriją ir klimato kaitai atsparią plėtrą“, tenka konstatuoti, kad UNFCCC ir Paryžiaus susitarimu šalims, įskaitant Sąjungą, paliekama plati diskrecija nustatyti konkrečią jų įgyvendinimo tvarką.
- 452 Iš tiesų, nors UNFCCC nustatyti tikslai, susiję su klimato kaitos priežasčių prevencija ir švelninimu, o Paryžiaus susitarime nustatyti tikslai, susiję su skatinimu skiriamą finansavimą nukreipti į išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimą ir klimato kaitai atsparią plėtrą, nė viename iš šių susitarimų nenurodytas įsipareigojimas dėl tam tikros ekonominės veiklos, kaip antai nurodytos Taksonomijos reglamente ar deleguotajame reglamente, „taksonomijos“.
- 453 Atsižvelgiant į šią plačią UNFCCC ir Paryžiaus susitarimu paliktą diskreciją nustatyti konkrečią jų įgyvendinimo tvarką, negalima teigti, kad priimdama deleguotąjį reglamentą Komisija ketino įgyvendinti konkrečius įsipareigojimus, kylančius iš UNFCCC 2 straipsnio arba Paryžiaus

susitarimo 2 straipsnio 1 dalies (pagal analogiją žr. 2015 m. sausio 13 d. Sprendimo *Taryba ir kt. / Vereniging Milieudefensie ir Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2015:4, 59 ir 60 punktus ir 2015 m. sausio 13 d. Sprendimo *Taryba ir Komisija / Stichting Natuur en Milieu ir Pesticide Action Network Europe*, C-404/12 P ir C-405/12 P, EU:C:2015:5, 51 ir 52 punktus).

- 454 Kiek tai susiję su antrąja išimtimi, iš jurisprudencijos matyti, kad pagal ją iš esmės daroma prielaida, jog Sąjungos teisės nuostatoje, kuri, kaip teigiama, yra nesuderinama su Sąjungą saistančiu tarptautiniu susitarimu, tiesiogiai ir aiškiai daroma nuoroda į konkrečias atitinkamo tarptautinio susitarimo nuostatas (šiuo klausimu žr. 2015 m. sausio 13 d. Sprendimo *Taryba ir kt. / Vereniging Milieudefensie ir Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2015:4, 58 punktą ir 2015 m. sausio 13 d. Sprendimo *Taryba ir Komisija / Stichting Natuur en Milieu ir Pesticide Action Network Europe*, C-404/12 P ir C-405/12 P, EU:C:2015:5, 50 punktą).
- 455 Vis dėlto, kaip pažymėta šio sprendimo 450 punkte, reikia konstatuoti, kad nei prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka, nei šiame ieškinyje ieškovai nenurodo konkrečios Sąjungos teisės nuostatos, kurią jie ginčija, t. y. konkrečios deleguotojo reglamento nuostatos, kurioje būtų tiesiogiai ir aiškiai daroma nuoroda į UNFCCC 2 straipsnį arba Paryžiaus susitarimo 2 straipsnio 1 dalį.
- 456 Taip pat reikia pažymėti, kad Taksonomijos reglamente nėra nuorodos į UNFCCC. Be to, nors šiame reglamente tikrai kelis kartus minimas Paryžiaus susitarimas (žr. minėto reglamento 3, 11 ir 24 konstatuojamąsias dalis, 2 straipsnio 5 punktą ir 10 straipsnio 1 dalį) tik jo 3 konstatuojamojoje dalyje yra aiški nuoroda į konkrečią šio susitarimo nuostatą, būtent į jo 2 straipsnio 1 dalies c punktą. Vis dėlto minėta konstatuojamoji dalis nėra Taksonomijos reglamento dėstomosios dalies dalis, taigi, nėra savaime įpareigojančio pobūdžio. Bet kuriuo atveju, ieškovų požiūriu, konkrečiai nagrinėjamo tarptautinio susitarimo nuostatai prieštarauja ne ši konstatuojamoji dalis.
- 457 Darytina išvada, kad nė viena iš dviejų šio sprendimo 448 punkte primintų išimčių nagrinėjamu atveju netaikytina.
- 458 Kadangi ieškovai remiasi jurisprudencija, pagal kurią tai, kad šiame susitarime yra nuostatų, kurios nėra tiesiogiai taikomos ta prasme, kad jos nesukuria teisių, kuriomis asmenys gali tiesiogiai remtis teismuose, nekliudo teismui tikrinti, kaip vykdomi Sąjungos, kaip tarptautinio susitarimo šalies, priiimti įsipareigojimai, Komisija iš esmės teisingai nurodo, kad ieškovų nurodytas teismo sprendimas šiuo klausimu (2001 m. spalio 9 d. Sprendimo *Nyderlandai / Parlamentas ir Taryba*, C-377/98, EU:C:2001:523, 54 punktas) yra atskiras atvejis (šiuo klausimu žr. generalinio advokato N. Jääskinen išvados sujungtose bylose *Taryba ir kt. / Vereniging Milieudefensie ir Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2014:310, 67 punktą) ir kad paskesnėje Sąjungos teismo jurisprudencijoje juo nesivadovauta. Nepaisydamas aiškaus raginimo juo vadovautis (generalinio advokato N. Jääskinen išvados sujungtose bylose *Taryba ir kt. / Vereniging Milieudefensie ir Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2014:310, 10 punktas), Sąjungos teismas veikiau patvirtino, be kita ko, šio sprendimo 442–444 punktuose nurodytais sprendimais, pirma minėtuose šio sprendimo punktuose nurodytą suformuotą jurisprudenciją, iš kurios nagrinėjamu atveju matyti, kad ieškovai nei šiame ieškinyje, nei prašyme vidaus tvarka peržiūrėti deleguotąjį reglamentą negali remtis UNFCCC 2 straipsniu ar Paryžiaus susitarimo 2 straipsnio 1 dalimi.

- 459 Taigi, ginčijamame sprendime Komisija teisingai konstatavo, kad deleguotojo reglamento teisėtumas negali būti nagrinėjamas atsižvelgiant į šias tarptautinės teisės nuostatas.
- 460 Bet kuriuo atveju, reikia konstatuoti, kad dvyliktasis pagrindas grindžiamas prielaida, jog, atsižvelgiant į septintojo pagrindo pirmoje dalyje nurodytus klimato kaitos švelninimo techninės analizės kriterijus, susijusius su miškų bioenergijos veikla, Komisijos atsakymas į ieškovų kritiką, suformuluotą prašyme atlikti peržiūrą vidaus tvarka, yra klaidingas. Kaip jau buvo pažymėta šiame sprendime, savo argumentais, suformuluotais septintojo pagrindo pirmoje dalyje, ieškovai neįrodė, kad, atsižvelgiant į poveikio mažinimo techninės analizės kriterijus, susijusius su miškų bioenergijos veikla, Komisija, atsakydama į jų kritiką, išdėstytą prašyme atlikti vidaus peržiūrą, padarė teisės klaidų ar akivaizdžių vertinimo klaidų.
- 461 Atsižvelgiant į visus šiuos argumentus, dvyliktąjį pagrindą reikia atmesti, kaip ir visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 462 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovai bylą pralaimėjo, jie turi padengti savo ir Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas pagal jos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (šeštoji kolegija, posėdžiaujanti penkių teisėjų sudėties),

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. Priteisti iš *Robin Wood – Gewaltfreie Aktionsgemeinschaft für Natur und Umwelt eV* ir kitų ieškovų, kurių pavadinimai nurodyti priede, bylinėjimosi išlaidas.

Costeira

Kancheva

Öberg

Zilgalvis

Tichy-Fisslberger

Paskelbtas 2026 m. kovo 18 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

Ginčo aplinkybės	2
Šalių reikalavimai	2
Dėl teisės	3
Pirminės pastabos dėl Taksonomijos reglamento ir deleguotojo reglamento	3
Pirminės pastabos dėl prašymo dėl peržiūros vidaus tvarka ir dėl Bendrojo Teismo kontrolės apimties	7
Dėl ieškinio pirmojo pagrindo, grindžiamo teisės klaidomis ir akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, padarytomis Komisijai atsakant į ieškovų kritiką dėl techninės analizės kriterijų, leidžiančių nustatyti, ar miškotvarka svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo	8
Dėl pirmojo pagrindo pirmos dalies, grindžiamos teisės klaidomis ir akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, susijusiomis su ginčijamame sprendime pateiktais vertinimais dėl rėmimosi baziniu lygiu, „susijusiu su įprasta praktika“, taikant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar miškotvarkos veikla svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo	8
Dėl ieškinio pirmojo pagrindo antros dalies, grindžiamos klaidomis, susijusiomis su Komisijos atsakymu į ieškovų kritiką, pagal kurią techninės analizės kriterijai turėjo būti kiekybiniai ir nebuvo pagrįsti įtikinamais mokslo įrodymais bei atsargumo principu	17
Dėl antrojo pagrindo, grindžiamo teisės klaidomis ir akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, padarytomis Komisijai atsakant į ieškovų kritiką dėl mažesnių nei 13 hektarų miškų valdų atleidimo nuo pareigos atlikti naudos klimatui analizę taikant svaraus prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo kriterijus	18
Dėl antrojo pagrindo pirmos dalies, grindžiamos teisės klaidomis arba akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, kiek tai susiję su Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punktu ir 19 straipsnio 1 dalies f punktu, kiek tai susiję su Komisijos atsakymu, kad deleguotojo reglamento I priedo 2.4 punkte numatyta išimtimi, taikoma mažesnėms nei 13 hektarų miškų valdoms, siekiama „apriboti smulkioms miškų valdoms ir smulkiems miškų savininkams tenkančią administracinę naštą“	19
Dėl antrojo pagrindo antros dalies, grindžiamos teisės klaidomis arba akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, susijusiomis su Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies f punktu ir 19 straipsnio 1 dalies f punktu, padarytomis Komisijos atsakyme, pagal kurį, iš esmės, deleguotojo reglamento I priede pateiktos techninės analizės kriterijų lentelės „Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo“ 2.4 punkte numatyta išimtis mažesnėms nei 13 hektarų valdoms pateisinama atsižvelgiant į visus reikalavimus, kurių turi laikytis smulkieji miško turėtojai	21
Dėl antrojo pagrindo trečios dalies, grindžiamos teisės klaida, padaryta Komisijai klaidingai aiškinant Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalies a punktu suteiktą kompetenciją ..	24
Dėl ieškinio trečiojo pagrindo, grindžiamo klaidomis, padarytomis Komisijos atsakyme į ieškovų kritiką dėl techninės analizės kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, ar veikla nedaroma didelė žala prisitaikymui prie klimato kaitos	25

Dėl ieškinio ketvirtojo pagrindo, grindžiamo akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, kiek tai susiję su Komisijos atsakymu į ieškovų kritiką dėl kriterijų, pagal kuriuos galima nustatyti, kada veikla nedaro didelės žalos perėjimui prie žiedinės ekonomikos	27
Dėl ieškinio penktojo pagrindo, grindžiamo teisės klaidomis, padarytomis Komisijai atsakant į ieškovų kritiką dėl reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų švelninant klimato kaitą	31
Dėl ieškinio šeštojo pagrindo, grindžiamo teisės klaidomis ir akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, padarytomis Komisijos atsakyme į ieškovų kritiką dėl kriterijų, kuriais remiantis būtų galima nustatyti, ar veikla nedaroma didelės žalos biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugai bei atkūrimui	36
Dėl ieškinio septintojo pagrindo, grindžiamo teisės klaidomis ir akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, Komisijos padarytomis ginčijamame sprendime nurodant, kad poveikio švelninimo techninės analizės kriterijai, susiję su miškų bioenergijos veikla, yra tinkami siekiant nustatyti, ar veikla svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo	42
Dėl septintojo pagrindo pirmos dalies, grindžiamos teisės klaidomis ir akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, kurias Komisija padarė nusprendžiant, kad „išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo“ kriterijai buvo tinkami siekiant užtikrinti, kad miškų bioenergijos veikla prisidėtų prie klimato kaitos švelninimo	42
Dėl septintojo pagrindo antros dalies, grindžiamos akivaizdžia vertinimo klaida, padaryta Komisijai atmetus ieškovų argumentus, kad AIED II tvarumo kriterijai ir LULUCF kriterijai yra nepakankami miškų bioenergijos veiklos prisidėjimui prie klimato kaitos švelninimo įvertinti	46
Dėl ieškinio aštuntojo pagrindo, grindžiamo akivaizdžiomis vertinimo klaidomis Komisijos atsakyme į ieškovų kritiką dėl reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų, susijusių su miškų bioenergijos veikla	48
Dėl aštuntojo pagrindo pirmos dalies, grindžiamos klaidomis aiškinant atsargumo principą .	48
Dėl ieškinio aštuntojo pagrindo antros dalies, grindžiamos Komisijos padarytomis teisės klaidomis, kai ji suteikė neproporcingai didelę reikšmę Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies d punkte nustatytam politikos nuoseklumo reikalavimui	50
Dėl aštuntojo pagrindo trečios dalies, grindžiamos klaidomis aiškinant Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punktą	51
Dėl ieškinio devintojo pagrindo, grindžiamo akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, padarytomis neatsižvelgus į reikšmingus įtikinamus mokslinius įrodymus ir nesilaikant atsargumo principo .	53
Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo, grindžiamo akivaizdžiomis vertinimo klaidomis Komisijos atsakyme į ieškovų kritiką dėl reikšmingos žalos nedarymo principo kriterijų, susijusių su taršos prevencija ir kontrole bei biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimu, taikymo miškų bioenergijos veiklai	55
Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo pirmos dalies, grindžiamos nepakankamu Komisijos atsakymu į priekaištus dėl tinkamų kriterijų, kurie padėtų išvengti didelės žalos biologinei įvairovei ir ekosistemoms, nebuvimo	56

Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo antros dalies, grindžiamos klaidomis, padarytomis Komisijos atsakyme į priekaištus, susijusius su reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijų taikymu taršos prevencijos ir kontrolės tikslais	61
Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo trečios dalies, grindžiamos klaidomis, susijusiomis su reikšmingos žalos nedarymo principo techninės analizės kriterijais žiedinėje ekonomikoje . .	64
Dėl ieškinio vienuoliktojo pagrindo, grindžiamo teisės klaidomis ir vertinimo klaidomis Komisijos atsakyme į ieškovų kritiką dėl prisitaikymo prie klimato kaitos techninės analizės kriterijų	67
Dėl ieškinio dvyliktojo pagrindo, grindžiamo teisės ir vertinimo klaidomis taikant Paryžiaus susitarimą ir UNFCCC	71
Dėl bylinėjimosi išlaidų	75
Priedas – Ieškovai	